DEVRE : VI CİLD : 15 İÇTİMA : 2

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi üçüncü inikad

30 - XII - 1940 Pazartesi

Mündericat

Sayıfa

1 — Sabık zabıt hulâsası 212

2 — Havale edilen evrak 212

3 — Riyaset divanının Heyeti umumiyeye maruzatı 212

1 — Antalya mebusu Cezmi Erçinin vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi 212

4 — Müzakere edilen maddeler 213

1 — Büyük Millet Meclisi, Riyaseti Cümhur ve Divanı muhasebat 1939 malî yılı hesabı katileri hakkında Meclis hesablarının Tedkikı encümeni mazbatası (5/35) 213

2 — Büyük Millet Meclisi 1940 yılı birinci ve ikinci teşrin ayları hesabı hakkında Meclis hesablarının tedkikı encümeni mazbatası (5/37) 213

3 — Yerli kumaştan elbise giyilmesine dair 688 sayılı kanunun 1 nci maddesine müzeyyel kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve İktısad encümenleri mazbataları (1/507) 213

4 — Gözlükçülük hakkında kanun lâyihası ve Sıhhat ve içtimaî muavenet, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/12) 213:215

5 — Türkiye - Romanya Ticaret anlaşmasına zeylen imzalanan protokolün tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/475) 215,246,246:249

6 — Türkiye - Romanya arasında 29 sonkânun 1940 tarihinde teati edilen mektub ile buna müteferri 30 temmuz ve 9 ağustos 1940 tarihli mektubların tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/502) 215:216,246,250:253

7 — Türkiye - Romanya Tediye anlaşması mucibince açılmış bulunan kliring hesablarına yapılacak peşin tediyeler hakkındaki anlaşmanın ve iki ticarî protokolün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/504) 216,246,253:256

8 — Türk - Yugoslav ham afyon satışı anlaşmasına munzam protokolün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/505) 216,246,256:259

9 — Türkiye - Yugoslavya ham afyon satışı anlaşmasının 1 nisan 1940 tarihinden 1 temmuz 1940 tarihine kadar üç ay temdidi hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/414) 216:217,246,260:263

10 — Türkiye - Yunanistan arasında imza edilen Ticaret ve Tediye anlaşmasının tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/363) 217,218,246,263:267

11 — Türkiye Cümhuriyeti Merkez hıfzıssıhha enstitüsü ve Hıfzıssıhha mektebi teşkiline dair kanun lâyihası ve Sıhhat ve içtimaî muavenet ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/345) 217:218

12 — Diyanet işleri reisliği teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunda bazı değişiklik yapılmasına dair olan 3665 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/485) 218:219

13 — 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesi hakkındaki 3849 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/527) 219:220,225,246,266:269

14 — Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe ve Muvakkat encümen mazbataları (1/258) 220:246

1 — SABIK ZABIT HULÂSASI

Adliye harç tarifesi kanununun 100 ncü maddesinin tefsirine lüzum olmadığına dair mazbata ile,

İçel mebusu Ferid Celâl Güven,

Muğla mebusu Yunus Nadi,

Ve seyhan mebusu Sinan Tekelioğlunun teşriî masuniyetleri hakkındaki mazbatalar kabul edildi.

8 ikinci kânun 1940 tarihli istikraz taksitlerinin Fransa sefaretince istimaline müsaade olunabileceğine,

23 haziran 1939 tarihli anlaşmaya merbut protokol hükümlerine tevfikan Fransaya tesviye edilen 7 milyon fransız frangının tenzilâta tâbi olmadığına dair kanun lâyihaları kabul edilerek,

Pazartesi günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reisvekili	Kâtib	Kâtib
Şemsettin Günaltay	Hatay Hamdi Selçuk	Çanakkale Ziya Gevher Etili

2 — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyihalar

1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1940 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası (1/536) (Bütçe encümenine)

2 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1940 malî yılı bütçesine 3 200 000 liralık fevkalâde tahsisat verilmesi hakkında kanun lâyihası (1/537) (Bütçe encümenine).

Mazbatalar

3 — 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesi hakkındaki 3849 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/527) (Ruznameye)

4 — Maaş kanununa müzeyyel 1574 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/323) (Ruznameye)

5 — Meri gümrük tarifesinde muvakkat mahiyette değişiklikler yapılması ve yabancı memleketlerle muvakkat ticaret anlaşmaları akdi ve ticarî anlaşmalar akdine yanaşmayan Devletler müvaredatına karşı tedbirler ittihazı hususlarında Hükûmete salâhiyet verilmesi hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Gümrük ve inhisarlar, Maliye, İktısad ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/473) (Ruznameye)

6 — Millî korunma kanununun 36 ncı maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası ve Hariciye, İktısad ve Millî müdafaa encümenleri mazbataları (1/466) (Ruznameye)

7 — Trabzon mebusu Sırrı Dayın, Divanı muhasebatın üç aylık raporları üzerine ittihaz edilmekte olan kararların meriyet ve şümulünün tayini hakkında takriri ve Teşkilâtı esasiye ve Maliye encümenleri mazbataları (4/6) (Ruznameye)

8 — Türkiye İngiltere arasında 2 birinci kânun 1940 tarihinde aktedilmiş olan Tediye anlaşmasının tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/531) (Ruznameye).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — Refet Canıtez

KÂTİBLER : Necmeddin Sahir (Bingöl), Cavid Oral (Niğde)

REİS — Celse açılmıştır.

3 — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1 — Antalya mebusu Cezmi Erçinin vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi (3/328)

REİS — Bir tezkere vardır, okunacaktır.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Antalya mebusu Cezmi Erçinin 23 - XII - 1940 tarihinde Ankarada vefat etmiş olduğu Dahiliye vekilliğinden alınan tezkerede bildirilmiştir. Teessürlerimle arzederim.

Başvekil
Dr. R. Saydam

REİS — Arkadaşımızın aziz hatırasını tazizen bir dakika ayakta sükût edilmesini rica ederim.

(Bir dakika ayakta sükût edilmiştir.)

4 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — Büyük Millet Meclisi, Riyaseti Cümhur ve Divanı muhasebat 1939 malî yılı hesabı katileri hakkında Meclis hesablarının Tedkikı encümeni mazbatası (5/35) [1]

REİS — Bu mazbatayı, Devletin umumî mütabakat beyannamesile birleştirilmek üzere usulü veçhile Hükûmete tevdi ediyoruz.

2 — Büyük Millet Meclisi 1940 yılı birinci ve ikinci teşrin ayları hesabı hakkında Meclis hesablarının Tedkikı encümeni mazbatası (5/37) [2]

REİS — Mazbatayı okutuyorum.

(Mazbata okundu)

REİS — Ittıla hâsıl olmuştur.

İkinci müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz.

3 — Yerli kumaştan elbise giyilmesine dair 688 sayılı kanunun 1 nci maddesine müzeyyel kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve İktısad encümenleri mazbataları (1/507) [3]

REİS — İkinci müzakeresidir. Birinci maddeyi okutuyorum :

Yerli kumaştan elbise giyilmesine dair 688 sayılı kanunun birinci maddesine müzeyyel kanun

MADDE 1 — Ordu ihtiyaçlarından elbise, ayakkabı, kumaş, serpuş ve yatak levazımının yerli mamulâtından tedarikine imkân bulunmayıp memleket haricinden veya yabancı mamullerden tedarikine lüzum hâsıl olduğu takdirde Millî Müdafaa, İktısad ve Ticaret vekâletlerinin müşterek teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararile bu nevi levazımatın menşe itibarile yabancı memleket mamulâtından tedariki caizdir.

REİS — Maddeyi reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanunun hükümleri 3780 numaralı Millî korunma kanununun tatbik edildiği zamanlarda caridir.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar lûtfen işaret buyursun. Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

4 — Gözlükçülük hakkında kanun lâyihası ve Sıhhat ve içtimaî muavenet, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/12) [1]

REİS — Bunun da ikinci müzakeresidir. Maddelere geçiyoruz.

Gözlükçülük hakkında kanun

MADDE 1 — Numaralı (mihraklı) gözlük camı satmak ve gözlükçü unvanını kullanabilmek için aşağıda yazılı şartları haiz olmak lâzımdır :

1 - Türk olmak;

2 - Yirmi yaşını bitirmiş olmak;

3 - En az orta tahsilini ikmal etmiş bulunmak;

4 - Gözlükçülüğü yapmağa mâni vücudça veya akılca bir arızası bulunmamak;

5 - Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti tarafından verilen gözlükçülük ruhsatnamesini haiz bulunmak.

REİS — Reye arzediyorum. Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Birinci maddenin beşinci fıkrasında zikredilen ruhsatname Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti tarafından açılacak gözlükçülük kurslarına muntazaman devam edenlerden imtihanda muvaffak olanlara verilir.. Bu kursların mahalli, müddeti ve programlarile diğer şartları Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince tayin ve ilân olunur.

REİS — Reye arzediyorum. Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aşağıda yazılı olanlar gözlükçülük kursuna devam etmeden ikinci maddede yazılı imtihana kabul olunabilirler :

A - Bir gözlükçü ticarethanesinde en aşağı dört sene çalıştıklarına dair vesika ibraz edenler,

B - Yabancı memleketlerden alınmış tasdikli gözlükçülük ruhsatnamesini veya diplomasını haiz olanlar.

REİS — Reye arzediyorum. Maddeyi kabul buyuranalr ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

---

[1] *52 sayılı basmayazı zabtın sonundadır.*

[2] *58 sayılı basmayazı zabtın sonundadır.*

[3] *Birinci müzakeresi 20 nci inikad zabtındadır.*

[1] *Birinci müzakeresi 20 nci inikad zabtındadır.*

MADDE 4 — Gözlükçülük imtihanında muvaffak olamıyanlar imtihanın icrası tarihinden en az altı ay geçmedikçe yeniden imtihana giremezler.

Kurslara kabulde bu tahdid nazara alınmaz.

Üç imtihanda muvaffak olamıyanlar kurs ve imtihanlara girmek hakkını kaybederler.

REİS — Reye arzediyorum. Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştr.

MADDE 5 — Tabibler ticarethane açarak gözlükçülük yapabilirler. Ancak gözlükçülük yaptıkları müdetçe tabiblik edemezler.

REİS — Reye arzediyorum. Maddeyi kabul buyuranalr ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olanlar diledikleri yerde sanatlarını yapabilirler. Bu suretle sanatlarını yapmak isteyen gözlükçüler en geç bir hafta zarfında bir beyanname ile vilâyetlerde Sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüklerine ve kazalarda Hükûmet tabibliklerine müracat ederek ad ve soy adı ile hüviyetlerini ve ruhsatnamelerinin tarih ve numarasını ve adreslerini bildirmeğe mecburdurlar.

Ticarethanelerinin nakli halinde veya bulundukları mahalli terkettikleri veya gözlükçülük sanatini yapmaktan vazgeçtikleri takdirde evelce sanat yapmağa başladıklarını haber verdikleri bu makamlara yirmi dört saat evvel müracaatla bu hususu bildirmelidirler.

REİS — Reye arzediyorum. Maddeyi kabul buyuranalr ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Gözlükçülük edenler yalnız tabibler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı (mihraklı) gözlük camlarını ve çerçevelerini satmak salâhiyetini haizdirler.

Bu giblerin reçetesiz numaralı (mihraklı) gözlük camı satmaları veya vermeleri veya tavsiye etmeleri ve her nevi göz ve görme muayeneleri yapmaları veya bu işlere yarayan alât ve cihazları bulundurmaları memnudur.

Gözlükçüler, gözlük veya gözlük camlarının muayene ve kontrolüne veya tamirine mahsus ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve müşterinin gözüne en uygun şekilde tatbik etmek için lüzumlu olan aletleri kullanabilirler.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Her gözlükçü ticarethanesinin başında ruhsatnameli mesul bir gözlükçünün bulunması şarttır.

Gözlükçüler vüsat ve şartları uygun olan yerlerde başka bir ticarethane veya mağazada dahi yalnız kendilerine mahsus bir kısım işgal edebilirler. Bu kısımların haiz olması iktiza eden şartlar Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince tesbit ve ilân olunur.

Eczanelerde gözlükçü ruhsatnamesini haiz eczane sahib veya mesul müdürü veya kalfalardan birinin nezaret ve mesuliyeti altında gözlükçülük yapılabilir.

REİS — Kabul buyuranlar ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Gözlük ticarethaneleri Sıhhat ve içtimaî muavenet müdür veya müfettişlerinin teftişine tâbidirler. Bu teftişlerde gözlükçüler her türlü kolaylıkları göstermeğe ve taleb edilen malûmatı vermeğe mecburdurlar.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10 — Gözlükçüler ticarethanelerinde mahallin en büyük sıhhat makamınca yaprak adedi tasdikli bir defter tutmağa ve bu deftere sıra numarasile ve tarih sırasile reçeteleri ve sahiblerinin isimlerini kayde mecburdur.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 11 — Gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olarak ticarethane açmış olanlar yalnız gözlükçü veya fennî gözlükçü unvanını kullanabilirler. Başka bir unvan kullanmaları veya hakikate uymayan reklâmlar yapmaları yasaktır.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Ruhsatnamesi olmadığı halde gözlükçülük yapan veya gözlükçü olduğunu ilân eden kimse 25 liradan 250 liraya kadar ağır para cezasma mahkûm edilir ve dükkânı kapatılır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13 — Ruhsatnameli bir gözlükçü kendi ismini veya unvanını başkasma vermek suretile 12 nci maddede zikri geçen suça iştirak ederse ayni cezalara çarpılır ve tekerrürü halinde ruhsatnamesi geri alınır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 14 — Sıhhî halinin daimî surette gözlükçülük yapmağa mâni olduğu tam teşekküllü sıhhî bir heyet raporile sabit olanların ruhsatnameleri Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince geri alınır.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 15 — Yedinci maddede zikredilen memnuiyet hilâfına hareket eden gözlükçüler yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılır ve tekerrürü halinde ruhsatnameleri geri alınır. Hareketleri ruhsatsız tababet sanatını icra suçuna temas edenler hakkında bu hususlaki hükümler tatbik olunur,

Sekizinci maddede yazılı memnuiyet hilâfına hareket veya ayni maddede yazılı vasıf ve şartlara uygun olmayan yerlerde ticaret eden gözlükçülere, kanun hükümlerine uymaları için bir mühlet verilir. Bu mühlet geçtikten sonra vaziyetlerini kanun hükümlerine uydurmayan gözlükçülerden birinci defasında yirmi beş liradan yüz liraya kadar ve tekerrüründe elli liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası alınmakla beraber ruhsatnamesi de geri alınır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Altıncı, dokuzuncu, onuncu, ve on birinci maddeler hükümlerine riayet etmeyenlerden on liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun neşri tarihinde en az iki senedenberi bir ticarethane veya eczanede gözlükçülük yaptıklarını mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile isbat edenler bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde yalnız imtihana tâbi tutulurlar. Bunlar imtihan neticesine kadar sanatlarını icraya devam edebilirler. İmtihanda muvaffak olanlara bir gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun neşri tarihinde en az on senedenberi bir ticarethane açmış olarak veya eczanesinde gözlükçülük yaptıkları, mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile sabit olanlar, bu kanunun birinci maddesinin 1, 2 ve 3 ncü fıkralarında yazılı şartları haiz olmasalar bile, sanatlarını icraya devam ederler.

Birinci fıkrada yazılı şartları haiz olanlara kanunun meriyeti tarihinden üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti tarafından bir ruhsatname verilir.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 17 — Bu kanun neşri tarihinden üç ay sonra meridir.

REİS — Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 18 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Maliye ve Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reye arzediyorum; kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kanun kabul edilmiştir.

5 — Türkiye - Romanya Ticaret anlaşmasına zeylen imzalanan protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/475) [1]

REİS — İkinci müzakeresidir.

Türkiye ile Romanya arasında mevcud 9 sonteşrin 1939 tarihli Ticaret anlaşmasına zeylen 15 haziran 1940 tarihinde imzalanan protokolün tasdikına dair kanun

MADDE 1 — Türkiye ile Romanya arasında 9 sonteşrin 1939 tarihinde imza edilen Ticaret anlaşmasına zeylen 15 haziran 1940 tarihinde imzalanan munzam protokol ile merbutları kabul ve tasdik olunmuştur.

REİS — Tadilname yoktur, Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

6 — Türkiye - Romanya arasında 29 sonkânun 1940 tarihinde teati edilen mektub ile buna müteferri 30 temmuz ve 9 ağustos 1940 tarihli mektubların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/502) [2]

REİS — İkinci müzakeresidir, maddelere geçiyoruz.

Türkiye ile Romanya arasında 29 sonkânun 1940 tarihinde teati edilen mektub ile buna müteferri 30 temmuz ve 9 ağustos 1940 tarihli mektubların tasdiki hakkında kanun

MADDE 1 — Türkiye ile Romanya arasında pamuk ve petrol mahsulleri bedelâtma aid olmak üzere 29 sonkânun 1940 tarihinde teati edilen mektub ile buna müteferri 30 temmuz ve 9 ağustos 1940 tarihli mektublar kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında tadilname yok-

[1, 2] *Birinci müzakereleri 20 nci inikad zabtındadır.*

tur Reyinize arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasna İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

7 — Türkiye - Romanya tediye anlaşması mucibince açılmış bulunan kliring hesablarına yapılacak peşin tediyeler hakkındaki anlaşmanın ve iki ticarî protokolün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/504) [1]

REİS — İkinci müzakeresidir, maddelere geçiyoruz.

Türkiye ile Romanya arasında mevcud 9 sonteşrin 1939 tarihli Tediye Anlaşması mucibince açılmış bulunan kliring hesablarına yapılacak peşin tediyeler hakkındaki Anlaşmanın ve iki Ticarî protokolün tasdiki hakkında kanun

MADDE 1 — Türkiye ile Romanya arasında mevcud 9 sonteşrin 1939 tarihli Tediye Anlaşması hükümleri mucibince açılmış olan kliring hesablarına yapılacak peşin tediyeler hakkında 20 temmuz 1940 tarihinde teati edilen mektublar ve ayni tarihte imzalanan iki protokol kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reyinize arzediyorum.

8 — Türk - Yugoslav ham afyon satışı anlaşmasına munzam protokolün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/505) [2]

[1, 2] *Brinci müzakereleri 20 nci inikad zabtındadır.*

REİS — İkinci müzakeresidir, maddelere geçiyoruz.

Ham afyon ihracına mütedair 31 mart 1939 tarihli Türk - Yugoslav Anlaşmasına munzam protokolün tasdikına aid kanun

MADDE 1 — Ham afyon ihracına mütedair 31 mart 1939 tarihli Türk - Yugoslav Anlaşmasına munzam Protokol 1 temmuz 1940 dan itibaren meri olmak üzere kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reyinize arzediyorum.

9 — Türkiye - Yugoslavya ham afyon satışı anlaşmasının 1 nisan 1940 tarihinden 1 temmuz 1940 tarihine kadar üç ay temdidi hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/414) [1]

REİS — İkinci müzakeresidir.

Türkiye ile Yugoslavya arasında mevcud ve hükmü 31 kânunuevvel 1939 tarihinde bitmesi üzerine 31 mart 1940 tarihine kadar uzatılan ham afyon satışı Anlaşmasının 1 nisan 1940 tarihinden itibaren ikinci defa olarak 3 ay temdidi hakkında kanun

MADDE 1 — Yugoslavya ile aramızıda mevcud ham afyon satışı Anlaşması 1 nisandan 1 temmuz 1940 tarihine kadar üç ay temdid edilmiştir.

REİS — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun 1 nisan 1940 tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

[1] *Birinci müzakeresi 20 nci inikad zabtındadır.*

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

10 — Türkiye - Yunanistan arasında imza edilen Ticaret ve tediye anlaşmasının tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları (1/363) [1]

REİS — İkinci müzakeresidir.

Türkiye ile Yunanistan arasında 11 mart 1940 tarihinde aktedilen Tcaret ve tediye anlaşmasının tasdikma dair kanun

MADDE 1 — Türkiye ile Yunanistan arasında Ankarada 11 mart 1940 tarihinde imza edilen Ticaret ve tediye anlaşması ve merbutları kabul edilmiştir.

REİS — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden meridir.

REİS — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

11 — Türkiye Cümhuriyeti Merkez hıfzıssıhha enstitüsü ve Hıfzıssıhha mektebi teşkiline dair kanun lâyihası ve Sıhhat ve içtimaî muavenet ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/345) [2]

REİS — İkinci müzakeresidir.

Türkiye Cümhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha müessesesi teşkiline dair kanun

MADDE 1 — Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletine bağlı, Hıfzıssıhha enstitüsü ve Hıfzıssıhha mektebinden ibaret olmak üzere teşkil edilen (Türkiye Cümhuriyeti Merkez hıfzıssıhha müessesesi) bu kanunda yazılı işleri yapmakla mükelleftirler.

Memleketin muhtelif mıntakalarının sıhhî ihtiyaçlarma göre Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin göreceği lüzum üzerine ayni işleri yapmakla mükellef enstitü şubeleri açılabilir.

REİS — Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Hıfzıssıhha enstitüsü

MADDE 2 — Hıfzıssıhha enstitüsü Sıhhat ve içtmaî muavenet vekilliğince muhtelif ihtsas şubelerine ayrılır.

Bu müessese vekâletçe gösterilecek lüzum üzerine :

A - Halk hıfzıssıhha şartlarının ıslah ve inkişafına ve her nevi hastalıklarla mücadeleye yarayacak sıhhî ve fennî araştırmaları ve incelemeleri yapmak,

B Vekâletçe nevleri tayin edilen serom ve aşıları ve sair biyolojik ve kimya maddelerini hazırlamak,

C - Hususî kanunlarına tevfikan yerli veyahud yabancı müstahzarların, serom ve aşılarla sair hayatî terkib veya kimyevî maddelerin kontrollerini yapmak,

D - 1262 sayılı İspençiyarî ve tıbbî müstahzarlar kanununun 10 ncu maddesine göre daimî murakabeye tâbi tutulan ispençiyarî ve tıbbî müstahzarat ile mezkûr kanunun ikinci maddesinin A, B, C ve D fıkralarmda yazılı maddeleri satın alarak icab eden muayenelerini yapmak,

E - Umumî ve içtimaî hıfzıssıhhaya ve sair sıhhî mevzulara aid konferanslar tertib etmek ve neşriyat yapmakla mükelleftir.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hıfzıssıhha enstitüsü ihtisas ve salâhiyeti dahilindeki fennî ve sıhhî meseleler hakkında resmî daireler ve belediyelerle hakikî ve hükmî şahıslar tarafından doğrudan doğruya vukubulacak taleb ve müracaatları kabul ederek bunlar üzerine tedkikler ve icabeden tahlil ve muayeneleri yapar ve reyini ve mütaleasmı bildirir.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Hıfzıssıhha enstitüsü vazifesi arasmda sayılan tedkik ve muayene ve tahlillerden umumî sıhhate teallûk eden işler için resmî daireler ile belediyelerden hiç bir ücret almaz. Umumî sıhhate teallûk etmeyen muayene, tahlil ve tedkikler için alınacak ücretler Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilen bir tarife ile tesbit edilir. Sari veya salgm hastalık işleri müstesna olmak üzere hakikî veya hükmî şahıslara aid olan muayene, tahlil ve tedkikler de ayni tarife üzerinden ücrete tâbidir.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Enstitüde hazırlanan her nevi aşı ve serom ve diğer maddelerin satış kıymetleri ile bunların ne suretle satışa çıkarıla-

[1] *Birinci müzakeresi 20 nci inikad zabtındadır.*

[2] *Birinci müzakeresi 20 ve 21 nci inikad zabıtlarındadır.*

cakları ve bunları toptan ve perakende olarak satanlara verilecek beyiye mikdarı Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tayin edilir.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Hıfzıssıhha enstitüsü fennî tedkikat ve istihsalâtı için lâzım olan her nevi hayvanları ve yemleri tedarik edebileceği gibi bunları yetiştirmek ve iaşelerine yarayacak ekimleri yapmak üzere tesisat ta vücude getirebilir.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hıfzıssıhha mektebi

MADDE 7 — Hıfzıssıhha mektebi Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin göreceği lüzum ve tertib edeceği program üzerine tababet ve şubeleri sanatları mensubları ile eczacı ve kimyagerlere ve küçük sıhhat memurlarına umumî ve ferdî hıfzıssıhhaya veya bunlardan memur olanların sıhhî ve fennî ve idarî vazifelerine aid amelî ve nazarî tekâmül tedrisatı yapmak ve alelûmum ilmî mevzulara aid konferanslar tertib etmek ve neşriyat yapmakla mükelleftir.

Tababet ve şubeleri sanatları mensubları ile eczacı ve kimyagerler ve küçük sıhhat memurlarından Devlet ve belediyelerle bunlara bağlı idare ve müesseseler hizmetinde bulunanlar Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti ile alâkalı vekâletler tarafından müştereken tesbit edilecek zaman ve sıralarda tekâmül tedrisatında hazır bulunmağa mecburdurlar.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Alâkalı vekâletler ile Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti tarafından müştereken tayin olunacak şekil ve sıra ve adedler dahilinde olmak suretile Maarif sıhhat müfettişleri ve ziraat müfettişleri ve muallimler ve mühendisler ve iş müfettişleri ile sair lüzum görülen meslek memurlarına da Hıfzıssıhha mektebinde mesleklerinin sıhhî ve tıbbî kısımlarına aid tekâmül kursları verilir. Bu memurlara aid yol masrafları ve yevmiyeler mensub oldukları vekâletler bütçelerinden tesviye olunur.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Hıfzıssıhha mektebinde verilecek derslerin tatbikatını temin etmek için lüzumlu olan lâboratuarlar ile ferdî ve içtimaî hıfzıssıhhaya aid nümuneleri ihtiva eden müzeler tesis olunur.

REİS — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10 — Türkiye Cümhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha müessesesi lâboratuarlarında yapılan fennî tedkiklerin vekâlet ve enstitü mecmualarından başka vasıtalarla ilk defa neşri vekâletin müsaadesine bağlıdır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 11 — Türkiye Cümhuriyeti Hıfzıssıhha enstitüsü ve Hıfzıssıhha mektebi için lüzum görülecek ecnebi mutahassısların celb ve istihdamına ve bunların istihdam müddetlerini tesbit ve tayin ile mukaveleler akdine Sıhhat ve içtimaî muavenet vekili salâhiyettardır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Türkiye Cümhuriyeti Merkez hıfzıssıhha müessesesinin dahilî idaresi ve tedrisatının şekil, zaman ve müddeti ve diğer hususlara aid esaslar Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilliğince tesbit olunur.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 13 — 17 - V - 1928 tarih ve 1267 sayılı kanun ile 9 - VI - 1939 tarih ve 3017 sayılı kanunun 23 ncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kaldırılmıştır.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 14 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 15 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Sıhhat ve içtimaî muavenet vekili memurdur.

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kanun kabul edilmiştir.

Evvelki lâyihaya rey vermeyen arkadaş var mı? Rey toplama muamelesi bitmiştir.

12 — Diyanet işleri reisliği teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunda bazı değişiklik yapılmasına dair olan 3665 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/485) [1]

REİS — İkinci müzakeresidir.

Diyanet işleri reisliği Teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunda bazı değişiklik yapılmasına dair olan 3665 sayılı kanuna ek kanun

MADDE 1 — Diyanet işleri reisliği Teşkilât

[1] *Birinci müzakeresi 21 nci inikad zabtındadır.*

ve vazifeleri hakkındaki kanunda bazı değişiklik yapılmasına dair 5 - VII - 1939 tarih ve 3665 sayılı kanunun üçüncü maddesine bağlı maaşlı kadrolardaki ihtisas mevkileri bu kanuna bağlı cedvelde gösterilmiştir.

CEDVEL

D.	Memuriyetin unvanı	Aded	Maaş
4	Müşavere heyeti azası	5	90

REİS — Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul buyuranlar ... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil ve Maliye vekili memurdur.

REİS — Kabul buyuranlar ... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MALİYE V. FUAT AĞRALI (Elâzığ) — Arkadaşlar, bugünkü gelen evrakın 3 numarasında, 1940 malî yılı müvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair bir lâyihai kanuniye vardır. Tab ve tevzi olunmuştur. Mevzubahs olan tahsisat müstacel olduğundan dolayı eğer tasvib buyurursanız bugün ruznameye alınarak müstacelen ve takdimen müzakeresini istirham ediyorum. (Kabul sesleri)

REİS — Maliye vekili beyin ruznameye alınmasını istediği; gelen evrakın 3 numarasında buluna bu lâyihanın bugünkü ruznameye alınmasını reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar...

MALİYE V. FUAT AĞRALI (Elâzığ) — Takdimen ve tercihan müzakeresini rica etmiştim.

REİS —Tercihan ve takdimen müzakeresini istiyorlar. Bu lâyihanın ruznameye almarak takdimen ve tercihan müzakeresini kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 — 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesi hakkındaki 3849 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/527) [1]

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında mütalea var mı?. Maddelere geçilmesini reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar.. Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair olan 3849 sayılı kanuna ek kanun

MADDE 1 — 3849 sayılı kanuna bağlı cedvelin Millî müdafaa vekâleti kara kısmı başlığı altındaki (Muhtelif müdafaa hizmetleri) faslına (40 000 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.

REİS — Mütalea var mı? ... Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2 — 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde ilişik cedvelde yazılı unvanlarla açılan hususî fasıllara (3 400 000) lira fevkalâde tahsisat konulmuştur.

CEDVEL

	Lira
Maliye vekâleti	
Orman umum müdürlüğü bütçesine yardım.	200 000
REİS — Kabul edilmiştir.	
Pasif korunma masrafları (Sarf şeklinin tayini ve bu tertibten yardım yapılması İcra Vekilleri Heyetinin kararına bağlıdır).	1 500 000
REİS — Kabul edilmiştir.	
Gümrük ve inhisarlar vekâleti	
Gümrük muhafaza genel komutanlığı birlikleri masrafları (Hizmetlere tevzii ve maddelere tefriki İcra Vekilleri Heyetince yapılır).	150 000
REİS — Kabul edilmiştir.	
Jandarma genel komutanlığı	
Muhtelif jandarma hizmetleri (Hizmetlere tevzii ve maddelere tefriki İcra Vekilleri Heyetince yapılır).	1 550 000
REİS — Kabul edilmiştir.	

Madde hakkında mütalea var mı?. Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3 — İkinci madde mucibince Orman umum müdürlüğü bütçesine yardım olarak verilecek (200 000) lira fevkalâde tahsisat bir taraftan mezkûr Umum müdürlük 1940 varidat bütçesinde açılacak hususî bir fasla irad ve diğer taraftan İcra Vekilleri Heyetince tayin olunacak Orman koruma teşkilâtı hizmetlerine

[1] *61 sayılı basmayazı zabtın sonundadır.*

sarfedilmek üzere masraf bütçesinde açılacak hususî fasla tahsisat kaydolunur.

REİS — Madde hakkında mütalea var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 4 — 3844 sayılı kanunun 3 ncü maddesine tevfikan çıkarılacak Hazine bonolarının azamî haddi yüz milyon lira olarak tesbit edilmiştir.

REİS — Madde hakkında mütalea var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye arzediyorum.

14 — Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe ve Muvakkat encümen mazbataları (1/258) [1]

REİS — Efendim; bu lâyihanın ikinci müzakeresi yapılırken Muvakkat bir encümen seçilmiş ve lâyiha oraya gönderilmişti. Muvakkat encümen yeni bir lâyiha yaparak Heyeti umumiyeye takdim etmiştir. Biz bunu Riyasetçe, birinci müzakeresi yapılacak mevad arasına koymak mecburiyetinde kaldık. Çünkü ortada yeni bir kanun lâyihası ve yeni bir encümen vardı. Muvafık görürseniz bu suretle müzakere edelim.

Müzakeresini açıyorum, lâyihanın birinci müzakeresine başlıyoruz.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Efendim; maddelerden evvel söz isterim. Heyeti umumiyesi hakkında söyliyeceğim.

MÜKERREM KARAAĞAÇ (Isparta) — Usul meselesi halledildi mi?

REİS — Söz isteyen olmadı.

İSMET EKER (Çorum) — Bu hususta Riyasetin kanaati nedir?

REİS — Riyasette görüşüldü. Çünkü masebakı yoktur. Heyeti umumiyeye arzediyoruz.

İSMET EKER (Çorum) — Efendim; ikinci müzakere esnasında, hatırımda kaldığına göre, birinci madde bir tadilname ile Muvakkat encümene havale edilmişti. Şimdi Muvakkat encümen tadilnameye nazaran hazırladığı şekli getirmiştir. Binaenaleyh ikinci müzakere şeklinde devam etmek lâzımdır.

REİS — O halde bir takrir lûtfediniz.

İSMET EKER (Çorum) — Takrire hacet yoktur. Nizamnamei dahilinin sarih ifadesini arzettim.

REİS — Karşımızda yeni bir encümen vardır, yeni bir lâyiha hazırlamıştır. Bu noktai nazardan Riyaset bu lâyihayı birinci müzakeresi yapılacak mevad arasına almıştır.

MÜKERREM KARAAĞAÇ (Isparta) — Mevzu eskidir, ikinci müzakereye devam etmek lâzımgelir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Usul hakkında söz istiyorum.

İkinci müzakeresi mevzubahs olamaz. Şu lâyiha Heyeti Umumiyeye gelmiş, Heyeti Umumiye demiş ki; bunu yeni baştan bir Muhtelit encümen yapacaktır. Binaenaleyh kanunun birinci müzakeresine başlıyoruz, yoksa ikinci müzakeresine değil.

REİS — Reye arzetmek mecburiyetindeyim.

İkinci müzakere telâkki edilmesi kararında bulunanlar lûafen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şu halde birinci müzakereye devam ediyoruz.

Evvelki lâyihaya rey vermeyen arkadaş var mı? Rey toplama muamelesi bitmiştir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Hayatta yanlış yol, behemehal geri dönülecek yoldur. Baremde yanlış olarak çizdiğimiz yollardan işte bu gün bir kere daha rücu etmiş bulunuyoruz. Fakat çok arzu ederim ki arkadaşlar, her iki mazbatayı, Bütçe encümeninin ve Muvakkat encümen mazbatalarını bir kere daha dikkatle yeni baştan okusunlar. Gerek kanun yapmak ve gerek bütçeyi idare etmek ve gerek verdiğimiz salâhiyetlerin nasıl kullanıldığını ve bizim bu kullanış karşısında nasıl hareket ettiğimizi görmek için bu iki lâyihanın esbabı mucibesini çok dikkatle okumak lâzımdır. İki encümen arasında o kadar büyük farklar vardır ki arkadaşlar; bizim asıl paramızı hedefine isal edecek olan Bütçe encümeni mazbatasına - affederler - bir idarei maslahat mazbatasından başka bir şey denemez. İçerisinden genç arkadaşımız Hayri Ürgüblüyü bu hususta tebrik etmemek elimden gelmez.

Bütçe encümeni diyor ki, Devlet bize bir ihtisas cedveli getirdi, mecmuu 900 küsur kişidir, biz tedkik ettik, gördük ki bunların ancak 200 ü ihtisas mevkiidir, 700 küsurunun ihtisasla alâkası yoktur. Amma ne yapalım ki oluş, bu paraları bu adamların şahsına munhasır olmak üzere verelim. Arkadaşlar, Devlet bütçesinden bir parayı yanlış bir yere tahsis ettiğini gördükten sonra Bütçe encümenimiz nasıl olur da, bunlar ihtisas mevkii değildir amma şahıslara munhasır olmak üzere verelim der, bunu anlıyamıyorum. Yalnız arkadaşlarımızdan Hayri Ürgüblü, haklı olarak,

[1] *57 sayılı basmayazı zabtın sonundadır.*

bir itiraz kaydi koymuştur. Bütçe encümeninin itiraz edib de böyle «muvakkat diye» bir kayid koyduğunu gördüğüm zaman, sevinmiştim, bunu Muvakkat encümenimiz halleder diye sevinmiştim. Fakat o da halletmemiş, o da biraz «adlü ihsan» yolunda ilerlemekten kendisini alamamıştır. Arkadaşlar, Hükûmetin bize ücret faslında getirdiği 900 ihtisas makamının yalnız 200 ünün lâzım olub 700 üne lüzum olmadığını söylediğimiz zaman, geri kalan müesseselerdeki vaziyetin ne olacağını siz düşünün. Yani sermayesi Devlete aid olub, maalesef bizim kontrolümüzden geçmeyen müesseselerin ihtisas işini ne kadar yanlış tatbik ettiği iyi bir mukayese mevzuu olabilir. Onun için arkadaşlar, burada muvakkat encümenin mazbatası, daha yumuşak olmakla beraber, yine üzerinde behemehal durulmak iktiza eder.

Arkadaşlar, bu ihtisas işini halletmek için kanunda ihtisası tarif etmekten başka çare yoktur. Barem kanunu hazırlandığı ve ona zeyil olan kanunlar geldiği zaman da söyledim, bu tarifi Büyük Millet Meclisi yapmadıktan sonra ihtisas işinin halline imkân yoktur. Muvakkat encümen diyor ki, ihtisası Hükûmet şöyle tarif ediyor : (Hususî bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösterib Devlet teşkilât kadrolarında mezkûr vazifeye girecek eleman bulunmayarak - ki, eleman kelimesinin hiç bir zaman kullanılmaması lâzımdır, onu da kaydetmeliyiz - hariçten getirilen memurlara mahsus makam) şeklinde ifade etmiştir. Böyle ifade edersek o zaman ihtisasın hiç bir kıymeti kalmıyacağı aşikârdır. Bundan dolayı itiraz ediyor ve nasıl olmalıdır diye aşağıya geçiyor ve diyor ki, « Encümenimize havale buyurulan Bütçe encümeni lâyihai kanuniyesinde tasrih edildiği üzere Hükûmet yüksek Meclise (941) ücretli ihtisas makamı teklif etmiştir. Bütçe encümeni, bunları ikiye ayırmış ve bunlardan 231 adedini ücretli ihtisas makamı diye kabul etmiş ve geri kalan 710 adedini ihtisas makamile alâkadar görmiyerek ve yalnız bu makamı ihraz eden işbu 710 zata munhasır kalmak ve halen bulundukları ihtisas makamlarına mahsus ücretleri almak şartile devamı memuriyetlerine müsaade eder bir tesviye tarzı bulunmuştur ».

Görüyorsunuz ki, gayet sarih surette 941 adedinden yalnız 231 inin mutahassıs makamı olabileceğini ve mütebaki 710 kişinin de asla mutahassıs makamında bulunamayacağını söylüyor. Arkadaşlar Muvakkat encümen bunların mutaahssıs olmadığını söyledikten sonra kim bunlara ihtisas maaşı verebilir? Bir kanun kabul edilerek siz mutahassıssınız diye onlara nasıl maaş verilebilir? Hem sizin makamınız ihtisas makamı değildir, diyoruz hem de, illâ paranızı alacaksınız diyoruz. Bütçe ve Muvakkat encümenler beni ikna etmek mecburiyetindedirler. 231 den başka mutahassıs yoktur amma 710 kişiye yine mutahassıs maaşı verilecektir, bunu anlıyamıyorum.

Eğer maksad, yapılan her hangi emri vakileri kabul etmekse, zannetmem ki buna Büyük Millet Meclisi taraftar olsun.

Arkadaşlar; 700 şu kadar kişi deyib geçmemek lâzımdır. Onların asgarî 200 er lira maaş aldığını hesab edecek olursak senede bir milyon sekiz yüz altmış bin lira eder. Bunun yarısını ihtisas sayarsak demek ki, bir milyon lirayı boşuna vermiş olacağız. Bununla yapacağımız çok işlerimiz vardır. Hattâ yapamadığımız her hangi bir şimendiferi bir şehirden diğer bir şehire isal edecek kadar meblağlar burada kaybedilmektedir.

Diğer bir cihet de; hakikaten mutahassıs olan bir takım zevatın burada ille ücret bağlanarak Devletin esas memuriyetlerine alınmamış olmasıdır. Bu cümleden olarak en başta Sıhhiye vekâleti mevcuddur. Eskiden beri iddia ettim ve burada geçen müzakerelerde ismini en yüksek takdirle andığımız Hıfzıssıhha enstitüsü bu meyandadır. Neden dolayı, kendini bu memleketin bütün ilmî tetebbüatına hasretmiş olan insanlara, ille ücret alacaksın maaş alamayacaksın demeğe ne hakkımız vardır?

Devletin diğer anasırmdan bunları ayırarak niçin bu şekle tâbi tutuyoruz, maaş vermiyoruz, ücrette ipka ediyoruz? Bunu anlamıyorum. Yine göreceksiniz, diğer yerlerde, kadrolar geldiği zaman; meselâ Ticaret vekâleti ihtisas cedvellerinde bir takım memuriyetler var. Ticareti hariciye mümessilleri. Yahud kendi tabirleri ile ticaret ataşeleri. Ataşenin pekâlâ türkçesi bulunabilir. Fakat mutlaka bu frenk kelimesi girecek. Bunlara 500 - 600 lira ücret veriliyor. Sonra, gayet garibdir, Hariciye memurları dışarı gidince bir zam alırlar, buraya gelince maaşlarına dönerler. Halbuki bu ticaret ataşeleri hariçte de, burada da bu zammı alırlar. Niçin? Bunu da anlamadım. Devletin iki müessesesi arasındaki bu farkı Feridun Fikri arkadaşımız lûtfen izah ederler mi? Bilmem anlatabildim mi? Ataşe kommersiyaller hariçte çalışırken ne alıyorlarsa buraya geldikleri zaman da onu alıyorlar. Niçin Hariciyede ayrı ayrı usuller tatbik ediliyor?

Cedvellere aid bir takım noktalar da vardır? Sırası gelince arzederim. Ziraat enstitüsünde küçük memurlara mutahassıs denilmiş. Meselâ «santral memuru». Arkadaşlar, santral memurunu Muvakkat encümen de yine mutahassıs cedveline sokmuş, getirmiştir. Bu santral memurluğunun mutahassıslığını anlamıyorum. Bu enstitüdeki santral Türkiyenin yegâne santralı ise bilmiyorum. Sonra, elektrik santralı mı, telefon santralı mı? Elektrik santralı ise; memleketimizde elektrik makinesile

işleyen pek çok müesseseler vardır. Telefon ise, bu kadar dağdağa ile bu cedvele girmesine hayret etmemenin imkânı yoktur.

Diğer taraftan kanunda (aktüer) diye, bir frengin dahi bilmediği bir takım kelimeler gördüm. Aktüer. Bunun manası, sigorta primlerini tayin eden ince hesab verici mutahassıs demekmiş. Bütün Türkiyede bu mutahassıs o kadar çoktur ki... Bu aktüer mutahassıslar sigorta primlerini empoze ederler. Binde 3,5 olmıyacak, dört olacak.

Dr. OSMAN ŞEVKİ ULUDAĞ (Konya) — Empoze ne demek, bunu söyler misiniz?

ZİYA GEVHER ETİLİ (Devamla) — Onu ben ne bileyim. Onu aktüeri söyliyenler bilir, ben bilmem.

Arkadaşlar, hakikaten bu kelime nazarı dikkatimi celbetti. Bir çok lisan bilen arkadaşlarımız var, onlarla aradık bulamadık. En nihayet kanuna bu kelimeyi koyan arkadaşları bulduk. Dediler ki, efendim aktüer şudur: Fransada politeknikten çıkan riyaziyeciler içinden ayrılıpta aktüer mektebinde hususî tahsil görüb sigorta primlerinin ince hesabını tedkika memur edilen mütahassıslara aktüer denilir. Bir kere de bizdeki aktüeri düşündüm arkadaşlar. Altı sene sigorta primlerinde çalışmış olanlar aktüer olacak. Politeknikten çıkan ve o da kâfi gelmiyerek hususî bir mektebde tahsil görüb sigorta şirketlerinin en ince hesabını gören adama aktüer derler.

Arkadaşlar; işi bu kadar inceledikten sonra eğer aktüer kelimesini bu kanunda bırakırsanız, Divanı muhasebat bu çocuklara maaş vermez. Çünkü aktüer deyince, o Fransadaki aktüeri anlıyacak ve bunları da ona göre mütalea edecektir. Bunlara da on para veremiyecektir.

Arkadaşlar; bu lisan lâübaliliklerinin önüne geçelim. Muhterem Vekiller, maiyetlerindeki memurları ikaz etsinler. Lisan bilmek memlekete bilgi getirmektir. Yoksa benim güzel lisanımı kökünden söküb, onun yerine bir ecnebi kelimesi getirmek değildir. Standardizasyon, daha bilmem ne. Hadi (Standard) ı almışız, kelimenin sonuna (syon) kelimesini ilâveye ne lüzum var? Bu lâübalice konmuş kelimelerin bu cedvelden çıkarılması hepimizin ruhunu memnun edecektir. Bu kelimelerle kanun çıkarılamaz. Bu lâübalilik lisanına B. M. Meclisi asla müsaade edemez. Onun için arkadaşlarım, iki encümenin de bizi ikaz edici, belki fikirlerimizden döndürücü malûmat vereceklerini zannediyorum. Maddelerdeki söz hakkım mahfuz olmak üzere, bu hususta bizi tatmin etsinler, böyle bir kanunu nasıl çıkarıyorlar?

ALİ RİZA ESEN (Siird) — Sayın arkadaşlar, bu muvakkat encümende bulunmaklığım hasebile, encümenin yapmış olduğu, bu babtaki lâyihaya merbut cedvel hakkında bazı malûmat vermek istiyorum.

Geçen sene bütçede ihtisas mevkii iki bin küsur kişilikti. Bu iki bin küsur kişinin 1100 kişisi hariç tutulmuş, 911 kişi ihtsas cedveli dahilinde heyeti umumiyeye arzedilmiştir. Heyeti umumiye, ihtisas cedvelinde bu kadar mutahassısın bulunmasını kabul etmemiş, Muhtelit encümende bunun tedkikını muvafık görmüştür. Bendenizin de dahil olduğum bu encümende baştan nihayete kadar bulundum. 231 kişilik bir ihtisas cedveli getirdiler. Bu ihtisas cedveli dahilindeki zevatın vekillerini davet ettik, her biri hakkında kanaat edindik. Yalnız bütçe kanununun bir 13 ncü maddesi vardır. Bu 13 ncü maddeye, ihtisas bilgisine mütevakkıf olan şahısları dahil etmek zarureti vardı. Lâkin ihtisası, encümen bir türlü tarif edemedi. Ziya Gevher arkadaşımız bu ihtisası tarif edebilirlerse minnettar kalırız. Yalnız anladığımız bir şey varsa vekâletlerin ihtiyacı olan memurları, ihtisası olan memurları birer birer tedkik ettik. 231 kişiyi dahil ettik. 700 küsuru hariç kaldı. Bunun için de dedim ki, bu zevatın da Devlet kadrosunda bir yeri vardır. Her halde bunların da bir masası vardır. Bunları aid olduğu vekâletten soralım, bunların ne kadarına ihtiyaçları var diye. Sorduk, Hükûmet te bu noktai nazarı kabul etti. Başvekilin riyaseti altında teşekkül eden Heyeti Vekile bu memurlardan ihtiyaç olanları hakkında encümende mütalea beyan etmek üzere, alâkadar vekilleri gönderdi. Bu suretle 41 kişi daha almak zaruretini hissettik. Sebebine gelince; biz bunları hariç tutacak olursak Devlet makinesinin lâyıkı veçhile işliyemiyeceği kanaatine vardık ve bakiye kalanı da - bir kanun vardır, 1880 numaralı, bu kanunun üçüncü maddesi hariç kalan ücretli memurlara ne suretle ücret verileceğini âmirdir. Buna göre muamele yapılacağını mazbatamızda işaret ettik ve hazırladığımız mazbatayı Heyeti umumiyeye getirdik. Hakikaten Ziya Gevher arkadaşımızın söylediği gibi, bunun içinde ihtisasa dahil olmayan zevat vardır. Lâkin Hükûmetin o memurlara ihtiyacı vardır. Bu para verilmezse o memuru bulmak imkânı yoktur. Bu noktai nazardan huzurunuza arzettik, takdir Heyeti Celilenindir.

REİS — Başka mütalea var mı?

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Arkadaşlar, Ziya Gevher arkadaşımızın üzerinde tevakkuf ettiği mevzuları teşrih etmeden önce bizim tanzim ettiğimiz lâyihanın umumî hatları hakkında bazı noktaları izah etmek icab etmektedir. Malûmu âlileri 3656 numaralı kanunda ihtisas mevkileri tarif edilmiştir. İhtisas vazifesi bu kanunun 13 ncü maddesinde tarif edilmişti. Ancak burada ihtisas kelimesi üzerinde daha ziyade mevzuu takyid etmemek ve bir taraftan da ihtisas kelimesinin

ifadesinde bu hatların daha ziyade bariz bir şekilde teşrihinde görülen müşkülâta binaen o zaman kanunun tanzimi sırasında 13 ncü maddede umumî hatlarla mevzu ifade edilebilmiştir. Binaenaleyh mazbatada da teşrih ettiğimiz nokta bundan ibarettir. Biz de hakikaten görüyoruz ki, ihtisası tarif etmek çok zor bir mevzudur ve Ziya Gevher arkadaşımızın bu noktadaki fikrine iştirak ederim. Yani ihtisası tarif etmek için bir formül bulmağa çalışmak lâzımdır. Fakat bunu bütün arkadaşlar imkân mertebesinde, elbirliğile yaparlarsa o zaman daha ziyade isabet edilmiş olur. Şimdiye kadar böyle bir mefhum tesbit etmek kabil olmadığı için biz de tarifi cihetine gidemedik. Biz de, kanunun mefhumu içinde kalarak, 3656 numaralı kanunun 13 ncü maddesi manası içinde kaldık. 3656 numaralı kanunla, maaşlı ihtisas mevkileri tayin edildi. Ona bağlı olan bir cedvelle bu mesele halledildi. Fakat ücretliler safhası halledilmemiş, bunun ayrı bir kanunla halledilmesi cihetine gidilmiştir. Bütçe encümeni bu mevzuu tedkika devam etti, fakat ikmal edemediğinden bilâhare ücretli baremine aid 3888 numaralı kanunda da bu mevzu, yani ücretli ihtisas cedveli tanzim edilemedi.

Geçen eylûl ayında birinci müzakeresi sırasında Heyeti umumiyeye gelmiş olan lâyihada, Bütçe encümeni bu hususta kendisine sunulmuş olan 941 makam üzerinde yaptığı tedkikat neticesi olarak bir tefrik kabul etti. Buna nazaran birinci maddesinde 231 ihtisas makamı vücude getiriyor. Fakat bunun haricinde kalan 710 makamı halen işgal etmekte olan kimselere aid hüküm koyuyor ve bunları ihtisas makamı vaziyetinden çıkarıyor. Filhakika Ziya Gevherin dediği gibi, zaten o zamanki müzakerat esnasında bendeniz de bu nokta üzerinde durdum. Çünkü hakikaten böyle prensib itibarile ihtisas makamı olarak gösterilmemiş olduğu halde bunların ihtisas vaziyetinde kalması cidden güç anlaşılan bir mevzudur.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Aferin.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Bu itibarla bendeniz ve arkadaşlarımız bu mevzu üzerinde büyük bir hassasiyetle durduk. Önce 231 ihtisas makamını birer birer işledik. Bunların büyük bir ekseriyetinin hakikaten bu günün zaruretleri icabınca kademelerden geçirilmesine imkân olmadığını gördük. Yani Devletin normal kademelerinde buna mümasil elemanları bulub getirmek kabil olmadığı için bunların 3656 numaralı kanunun 13 ncü maddesinin şümulü dairesindeki Devlet teşkilâtı haricinde olarak bunların alıb getirilmesinde, istihdam edilmesinde zaruret olduğunu kabul ederek 231 makamın içerisinden 17 tanesini bir tarafa bırakarak bunları kabul etmek mecburiyetini hissettik.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Ben de kabul ediyorum.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Ancak bu mevzuu da böylece geçiştirmedik. Mazbatamızda da tasrih ettiğimiz üzere, bazı ihtirazî kayidlar koyduk. Yani bu memurların bir kısmının daima hariçten getirilmesinde varuret vardır. Ziraat vekâletinde, Ticaret vekâletinde, İktısad vekâletinde bazı yerler vardır ki, oraya muhakkak hariçten, Devlet teşkilâtındaki kademe haricinden mutahassıs getirmek zarureti vardır.

Diğer bir kısım da vardır ki, 10 sene - şüphesiz ki, bu takribî bir rakamdır - zarfında kademeler, belki de oraya gelecek memuru yetiştirirler. İşte o zaman bunlar Devlet teşkilâtı içinden yetişeceği için tabiatile o zaman bunların ihtisas vaziyetinden çıkarılması lâzımdır. Şu halde demek oluyor ki 231 den bizim 214 e indirdiğimiz bu makamlardan bir kısmı daimî surette aynı mahiyette bulunduğundan ücretli olarak mutahassıs vaziyetinde devam edecek olub, bir kısmı ise ileride kademeler ve normal elemanlar yetişeceği için bunları o memuriyetlere geçirebilmek kabil olacağından bunlar ileride, bu 214 ün bir kısmı da bu bakımdan azalacaktır. Bunu mazbatamızda ifade ettik.

Bundan başka mazbatamızda izah ettiğimiz bir fıkra daha vardır. O da; 231 lik cedveli tedkik ederken, arkadaşlarımızın büyük bir kısmı bir temenni izhar ettiler, dediler ki, zannederim demin Ziya Gevher arkadaşımız da ayni noktaya ilişti.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Evet, temennidir.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Dediler ki, bunların maaşlı kadro vaziyetine geçirilmesi, yani maaşlı vaziyete geçirilmesi ve 3656 numaralı kanundaki maaşlı mutahassıs cedveline geçirilmesi, ya ona veya alelıtlak maaşlı vaziyetinde kadrolandırılması meselesi bihakkın arkadaşlarımızın nazarı dikkatini celbettiği için mazbatamızda bu ciheti de tasrih ettik. Yani demek istedik ki; Hükûmet bu 214 ü kabul ettiğimizi görerek, aynı zamanda bir tedkikat yapsın, bunların kadroya geçirilmesinin mümkün olub olmadığını tedkik ve mütalea etsin Eğer bu şekil yapılırsa o vakit Hükûmet bu tedkikatın neticesini Meclisi Âliye getirdiği takdirde, 214 ün bir kısmı da inmiş olacaktır. Bunu mazbatamıza koyduk. Şimdi mütebakisinin vaziyetine gelince; demin sarahatle ifade ettim ki bizim de katî noktai nazarımız, mademki mutahassıs mevkiinde değildirler, bunları da tamamile tasfiye etmek noktasında idi. Bu mevzu üzerinde esaslı şekilde tedkikat yaptık ve Başvekil ve Vekil arkadaşlara vaziyet izah edildi, kendileri de hakikaten büyük bir arzu ile, bu işin tamamile kanun mefhumunu, esasını ve prensibini ihtiva etmek üzere tanzim edilmesini istediler ve kabil olduğu kadar

bir gayretle bu 710 kişilik cedvelin tedkikile bir neticeye raptı üzerinde mesaî sarfettiler. Encümenimiz bu mesaiyi memnuniyetle gördü. Ancak Nafia vekâletinde 10, Sıhhat vekâletinde 8, İktısad vekâletinde 4 memuriyet, bunlar cedvelde tasrih edildi. Muvakkat ihtiyat cedveli diye vucüde getirdiğimiz bir cedvele bunları idhal etmek mecburiyeti vicdaniyesini duyduk. Bunun da sebebi, gerçi bunları ihtisas mevkilerine idhal etmiyoruz, fakat bize Vekil arkadaşlarımızın bize izah ettikleri esbaba göre hali hazırda Devlet şuabatında bir takım hidematı temin ettirmek için bazı elemanlar, bilhassa Nafia vekâletinde, mühendis vesaire gibi teknik eleman, ayni zamanda Sıhhat vekâletinin bazı servislerinde bir zaruret olduğundan teknik mahiyetteki bu işlere, daimî mahiyette olmamak ve yalnız şahıslarına münhasır olmak üzere, ihtisas cedveli demiyeceğim, ihtiyaç cedveli ile karşılanmasını zarurî bulduk.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Mikdar itibarile ne kadar?

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Nafiada 10, Sıhhiyede 8 dir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Mütebaki 600 ne olacak?

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Arzedeyim, şimdi bu 41 in içerisinde en büyük kesafeti teşkil eden Ticaret vekâletinin Ataşeleridir. Ziya Gevher arkadaşımızın bilhassa üzerinde en çok durduğu mesele budur, ataşeler meselesi. Filhakika arkadaşımızın üzerinde durduğu Hariciye memurları, bunlar arasındaki tefavüt, vaziyetteki teadül fikdanı şayanı nazardır. Bunu vekâlet dahi nazara alarak, bunların maaşa geçmesi için ve bunların vaziyetini de Hariciye memurlarının vaziyetine intibak ettirmek için, vekâlet bir proje vücuda getirmiştir. Bu proje Büyük Millet Meclisinde tadil edilerek bunların ücretten maaşa geçmesi prensibi tezahür etmiştir.

Şimdi bu ataşeleri ilga etmeğe imkân yoktur. Biz kendi noktai nazarımızı arzediyoruz. Bunları ihtisas cedvelinden çıkarırsak hali hazırdaki vaziyetleri, ihtisas cedvelinden çıkarmakla beraber muvakkat ihtiyaç cedveline de girmeseydi bunların vaziyeti çok müşkül bir mevkie düşecekti. Çünkü onlar hakkındaki kanun henüz Büyük Millet Meclisinden çıkmamıştır ve yahud Büyük Millet Meclisinin bunlar hakkında ne gibi bir karar ittihaz edeceği malûm değildir. Bu bakımdan görülüyor ki bu 19 kişinin vaziyeti de katî şekilde halledilmiş bir vaziyet değil, bizim yaptığımız muvakkat ihtiyaç cedveline alınmak suretile şu çarkın muvakkat da olsa daha sühuletle işlemesini temin için halen bu makineyi işgal etmekte olan zevatın şahıslarına maksur idi, bu işin devamını temine matuf idi. Görülüyor ki arkadaşlar, bizim yaptığımız, bilhassa şu 19 kişilik vaziyeti de bir tarafa bırakırsak hakikati halde 22 kişilik bir vaziyetten ibaret kalıyor. Bundan evvelki projede bulunan 700 küsur kişi hakkında şahsî olarak bir vaziyet kabul edilir ki, arkadaşlarımı muaahaze kasdile arzetmiyorum, arkadaşımız «adlü ihsan» noktasında bize de hisse verdiler, kabul ediyorum, arkadaşlarımızın mesaisi bize yolu açmıştır, Bütçe encümeninin yapmış olduğu bu tefrik bu günkü vaziyete kadar getirebilmek imkânını temin etmiştir. Biz hakikat halde 22 kişilik bir vaziyeti, Devlet çarkının tedviri itibarile kabul etmeyi kendimizce zarurî bildik.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Gelelim 700 e.

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Mesele budur. Yani adlü ihsan yoktur. Bu noktada servisin devamını temin etmekteki zarurettir, hizmetin icabıdır. Hakikaten buna kanaat hâsıl ettik. Mütebakisine gelince; arkadaşlar, 3888 numaralı kanunla İcra Vekillerine verilmiş olan ve bundan evvelki mevzuatla İcra Vekillerinin, alâkadarlar için asla bir hakkı mükteseb teşkil etmemek üzere vücuda getirdikleri bir vaziyeti filiyeyi düşündük. Elan muayyen bir ücret almakta olan kimseleri, intibak noktai nazarından, birden bire yeni vaziyetin karşısında bulundurmağı da kendimizce reva görmedik. Ziya Gevherin belki burada adlü ihsan sözünü tevcihe hakkı vardır. Daha ziyade bir hakkı mükteseb değil, böyle 600 küsur, mutahassıs vaziyetinde çalışarak hizmet etmiş kimseleri, hükmü kanunu tatbik ederken birden bire yeni bir vaziyet karşısında bulundurmamağı da münasib gördük. Yüksek heyetinize de bu suretle bu işi arzetmekte bir adalet zarureti, yani daha ziyade hakkaniyetin ve icabı vaziyetin muktezası gördük.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Ne şekle giriyor?

FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Arzedeyim: bizi aydınlatan 3656 numaralı kanunun ikinci muvakkat maddesinin G fıkrası oldu. O fıkraya nazaran, bu gibilerin yeni barem kanununa intibakı 25 ay zarfında yapılıyordu. Yani bu gün 500 lira alıp ta intibak vaziyeti iktizasınca 300 lira alması icabedecek olan bir kimseyi mutahassıs vaziyetinden çıkardığımız takdirde, yani onu ihtisas cedveline idhal etmediğimizden ötürü bunu 300 lira maaşa indirmek için 25 ayı esas tutuyoruz. Bu kadar müddet zarfında ve tedricen vaziyete intibak etmesini kabul ettik.

G fıkrasında, 1939 senesinden sonra tayin edilenler mevcudsa bunlara, tabiî o kanunun o fıkrası tatbik edileceğine nazaran, bunların da intibakının icra edileceği tabiidir.

Şu hale göre arkadaşlar, görülüyor ki, encümenimizin başlıca mesaisi, kabil olabildiği ka-

dar ihtisas mevkilerini tahdit etmek ve bilhassa 710 kişiyi mümkün olan hassasiyet, dikkat ve itina ile 41 e ve daha doğrusu hakikati halde 22 ye indirmek ve diğer kimseler hakkında da daha fazla sert bir vaziyete meydan vermeksizin onları da 25 ay gibi bir müddetle normal bir vaziyete geçirerek uzun müddet memlekette ve Meclisi Âlide bir ihtisas vaziyetinden dolayı husule gelmekte olan teessürü gücümüzün yettiği kadar halletmek yolunda bir mesaide bulunduk.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Tebrik ederim.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Binaenaleyh arkadaşımız Ali Beyin de izah ettiği şekilde, encümenin mesaisi neticesinde, gücünün yettiği kadar ve bu kadro dahilinde buna muvaffak olabilmiştir. Fazla israr ederek diğer cihetleri de çok katî bir şekilde halletmeği doğru görmiyerek muadeleyi bu mütevazin şekilde halletmeği muvafık gördük.

SÜLEYMAN SIRRI İÇÖZ (Yozgad) — Cedvel sırasile okununca Meclis halleder.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Aktüer meselesi hakkında arkadaşımızın mütaleaları üzerinde biz de, encümende ayni hassasiyetle durduk. Hakikaten aktüer kelimesinin vaziyetindeki iğlak bizi de tereddüde sevketti. Bu babda kendisinden izahat aldığımız Ticaret müsteşarı, teşkilât kanunlarında aktüer kelimesinin bulunduğunu...

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — O hatayı tashih ederiz.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Söylediği için, bizim elimizdeki mevzu, ihtisas makamları işi olduğundan, bu işten dolayı teşkilât kanununu değiştirmeğe kadar gitmeği doğru bulmadık, teklifi aynen kabul ettik. Fakat mazbatamıza dikkat buyurulursa görülecektir; biz, dilimize bu kadar yabancı kelimenin girerek, bir gün dilimizden başka bir dille konuşur vaziyete düşmeği sureti katiyede arzu etmediğimiz cihetle, bunlar üzerinde işaretlerde bulunmuşuzdur. Hakikati halde aktüer, standardizasyon gibi kelimeler çoğaldıkça, nasıl bir zamanlar dilimiz arabça kelimelerin tesiri altında kaybolduysa, öylece bu yeni garb kelimelerinin altında da...

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Çıkaralım bunları.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Arkadaşımız çıkarma noktasında ısrar buyuruyorlar. Biz teşkilât kanununda işi halletmeyi daha doğru bulduk. Ancak mazbatamızda işe bu şekilde temas ettik.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Urlar neşterle çıkarılır.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Ziya Gevher, sermayesi Devlete aid müesseselerdeki vaziyetten de bahsetti.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Mukayese için söyledim.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Mevzuu müzakeremize dahil değildir. Dahil olaydı onun üzerinde de gücümüzün yettiği kadar mesai sarfedeceğimize şüphe yoktur. Binaenaleyh maruzatı âcizanem, umumî hatları itibarile encümen mazbatasının esasını teşrihten ibaret kalıyor. Takdir tabiidir ki Heyeti celilenindir. Maddelerin müzakeresinde, Heyeti celile, muhtacı tavzih bir cihet görürse onları da birer birer izah ederiz.

Yalnız bir iki madde vardır ki, onlarda biz ayni Bütçe encümeninin tensib ettiği esasları mahfuz tuttuk.

Burada yalnız bir şey ilâve edeyim. Orada bu ihtisas işlerinde kullanılacak kimselerin meslek haricindeki hizmetlerinin tedkikini kabul için kanunen bir ölçü vardır. Bu ölçü Bütçe encümeninde ayni surette, gerek âli tahsil görmüşlere ve gerek âli tahsil görmemiş olanlara iki sene şeklinde idi. Biz âli tahsil yapmış bulunanlar için iki seneyi çok muvafık bulduk. Çünkü gaye, ihtisas mevkilerine geçirilecekler için mümkün olduğu kadar idare makinesine bir parça da, hariçten getirilecek elemanların nisbî olarak serbest bulunması ve kabil olduğu kadar kolaylıkla eleman tedarik edilebilmesini temin için bu iki seneyi muhafaza etmeği muvafık bulduk. Ancak, yüksek tahsil görmemiş olanları ayni müddetle tutmağı münasib bulmadığımız için ve bunlar da eski Barem kanununun hükümleri dairesinde olduğu için, bu hidematın da eski kanunun meri olduğu zamandaki esaslar içinde cereyan etmiş hizmetler olduğu için, bu iki bakımdan onların müddetini de üç seneye çıkardık. Zaten Suad Hayri arkadaşımızın bundan evvel mazbatada kaydi ihtirazî olarak işaret ettiği cihet, bunlar arasında, böyle yüksek tahsil görmüş olanlarla yüksek tahsil görmemiş olanların hizmetlerinin bir tutulması üzerinde tevafuk ediyordu. Encümenimiz de bu bahsin esaslı bir şey olduğunu derpiş etmiş ve yüksek tahsilde iki sene, yüksek tahsil görmeyenlerde de üç sene prensibini kabul etmiştir. Bu bakımdan arkadaşlar, tekrar arzediyorum, umumî hatları itibarle Bütçe encümeninin tanzim etmiş olduğu ve Barem kanunu hükümlerinin daha esaslı bir şekilde vazı için konmuş olan diğer maddeleri ihtiyaca uygun ve istihdaf edilen teadüle ve tevazün prensibine muvafık bulduğumuz için onları da ufak bazı tadilâtla kabul ettik. Maruzatım bundan ibarettir.

REİS — Fevkalâde tahsisat lâyihasına rey vermeyen var mı efendim?

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Feridun Fikri arkadaşımıza bilhassa teşekkür

ederim. Böyle hakikaten işin çok muğlak olan kısmını bizim anlıyabildiğimiz surette anlattılar. Yalnız arkadaşım Feridun Fikrinin de içinden gelmiyerek kabul ettiği anlaşılan ve bunu gözlerinin ve ellerinin bütün belâğatile ifade ettiği bir kaç mühim nokta var ki ben de ona işaret ediyorum ve şunu söyliyerek rica ediyorum ki, muvakkat encümenin mesaisi çok incedir. Hakikaten Meclisin tasarruf ve murakabe ruhuna tamamile uygun bir surette yapılmıştır. Kendilerine fevkalâde müteşekkiriz. Yalnız kendilerinin içinden gelmeyen hislerle kabul etmiş oldukları maddeleri bize bağışlasınlar, bizim dediğimiz olsun. Bu suretle bu kanun iyi bir şekle girmiş olur.

Feridun Fikri arkadaşımızla tabiatile beraberim. Arkadaşlar, barem kanunu çıktığı zaman benim ilk itirazım şu idi : Ne vakit bu Devlet teşkilâtını teknikleştireceğiz, gençleştireceğiz? İlim ve fen adamlarını iş başına getirerek, asrı hazıra uyduracağız? Gençleştirmekten maksadım işte budur ve bu gençleştirmeğe bu barem kanunu mânidir. Mâni olduğu da mazbatalardaki bazı ifadelerle bunun tadil yoluna gidilmesindedir. Demin bir arkadaşımın dediği gibi, bu barem kanunu ne zaman sürüklenib yere gömülecek? Zaten bu olmayınca bu meseleleri halletmeğe imkân ve ihtimal yoktur. Elbette hademelikten gelenlere bu müesseselerde iş verildikçe, gittikçe güçleşen bu işlerin yürümesine ve bunların yapılmasına imkân yoktur. Feridun Fikri arkadaşımla bu noktada beraberim. Bunu çıkararak, şu şekli vererek, cesaretle bu işi yaptığımız zaman meseleyi de kökünden halletmiş oluruz. Zaten dünyanın bu gün almış olduğu vaziyet, işlerimizi yoluna koymağa bir gün bizi mecbur edecektir. Arkadaşlar bu bir hastalıktır ki, bu gün harb memleketlerinde buna karşı kökünden katî tedbirler almak zamanı geldiğini herkes anladı. Kırtasiyecilikle vaziyetin yürümediğini gördü. Bu müşkül, kademe farkını bırakarak akıllı, zeki, canlı olan insanları iş başına getirmekle halledilir dediler. En ziyade kademenin cari olduğu yerlerde, aslâ erişilemiyeceği tasavvur edilen yerlerde, esaslı tasfiyeler yapıldı. Bir milletin gençliği, hayatiyeti bunu icab ettiriyor. Ben Feridun Fikri ile hem fikirim; fakat bir noktada değil. Bu tedbirlerle değil, işi esasından halledecek tedbirler alınmasına taraftarım. İkinci nokta; arkadaşlar diyorlar ki, biz bunları indirdik, sonra 41 ilâve ettik, maddeler birer birer okunduğu zaman göreceğiz. Geri kalan 700 kişiyi 25 ay içinde intibak ettireceğiz. Güzel, barem kanununun ihtisasa aid o kısmını, o maddeyi, oldukça uzun zamandanberi Devlet memuriyetinde bulunmuş kimseler için koyduk. Daha geçende çıkmıştır. Bu ihtisas mevkii birden bire yirmiden 900 e çıkıvermiş, daha bir sene evvel ihtisas mevkiinde bulunmayanlar vardır, onlar ne yapacak? Böyle bir hakkı mükteseb ne olacak? Onlar senelerce çalışmışlar, ihtisas mevkiine gelemezler veya aksine giderler, geçende şu veya bu sebeble ihtisas mevkiine getirdiğimiz 700 kişiyi barem kanununun bu tarifine koyarak bir senelik emri vakii bunlara hakkı mükteseb olarak veriyoruz. Bence yanlış olan nokta budur. Mutmain değilim. Yahud ben anlıyamıyorum. Binaenaleyh Bütçe encümeni veya Muvakkat encümendeki arkadaşlar izahat versin. Bir sene evvelki barem kanununun maddesini nasıl tatbik eder? Ne yapalım? Haksız olarak bir insanın almış olduğu paraları geri istemiyoruz. Daha ne istiyorlar? Arkadaşlar, bazı müesseselerde öyle insanlar vardır ki, herkesin çalıştığı güzel marangozluk dahi orada 400 liralık ihtisas mevkii olmuştur. Biz ihtisası, ilmü irfanın yüksek enerjilerine veren insanlarız. Marangozun yeri marangozhanedir. Bunlar hariçte 400 liraya kadar para kazanabiliyorlar. Gündelik olarak 4 liradan tutunuz da 15 - 20 liraya kadar para alan marangozlarımız vardır. Bir marangozun zahire işlerinin alış verişinde asla yeri yoktur. İtiraz noktası asıl burasıdır. Onun için Feridun Fikri arkadaşımızın bu ciheti bana tasrih etmesini rica ediyorum. Bir sene evvel ihtisas mevkiine getirilmiş olan elemanlara nasıl barem kanununa göre hak veriliyor? Bu işi en iyi söyleyecek Sırrı Day arkadaşımızdır. Çok rica ederim bizi tatmin etsinler. Faik Baysal ve Mükerrem arkadaşlar da iyi bilirler. Bu bilen arkadaşlar ve bilhassa bu maddeye itiraz eden iki kıymetli arkadaşımızın da burada söz söyliyerek bizi tenvir etmelerini rica edeceğim.

Arkadaşlar bir ince nokta daha söylediler. Bu maddeyi koymakla Barem kanununu tadil ettiğinizin farkında mısınız? bu dört sene meselesinin mazbataya geçmesile ve mazbatadaki cedvelle barem kanunu tadile uğrar mı? dedim. Evet dediler, barem kanununu tadil eder, dediler. Arkadaşlar, bu mazbata ve bu cedvel barem kanununu tadil ediyorsa kabul edemezsiniz. Bu kanunun o bir adı ne idi?. (Teadül sesleri) Teadül, aslında daima adaletten, muadeletten gelir. Bu madde ile teadül kanununu, esas kanunu tadil edemeyiz. Fakat bize bir mazbata ve bir cedvelle öyle bir tadilname geliyor ki, farkında değiliz. Arkadaşlar, böyle kanunlardan hazer edelim. Bence bunun bertaraf edilmesi şarttır. Eğer barem kanununu tadil lâzımsa, o vakit bunun adı (barem kanununu tadil eden kanun) olmalıdır. Bir mazbata ve ona raptedilen bir cedvelle barem kanunu tadil edilemez.

Diğer hususlar için maddelerinde söylerim. Şimdi arkadaşlarım bu noktaları tenvir etsinler.

ABDÜRRAHMAN NACİ DEMİRAĞ (Sıvas) — Muhterem arkadaşlar; bu ihtisas mese-

lesinin nihayet bir ihtisas encümeni tarafından tedkik lüzumunu Meclisi Âliye ben arzetmiştim; kabul buyurdunuz ve bu suretle önümüze yeni bir lâyiha geldi. Bu lâyihayı tedkik ederken görüyoruz ki; hakikaten iş mümkün olabildiği kadar mecrayı aklü selime yaklaşmıştır. Tam denilemez, çünkü ihtisas işi, hakikaten kimsenin tam manasile tarif edemiyeceği kadar muğlak bir iştir. Mahiyeti tamamile tayin edilemiyecek olan bu iş üzerinde katî hükümler istihsali de mümkün olamaz. Yapılacak işin, hakikaten maslahata en uygun olarak, yapılmasından başka çare yoktur.

Muhterem arkadaşlar; zaruretleri, zaruretler doğurur. Madem ki barem kanununu kabul ettik, bunun neticesi olarak ihtisas mevkilerini de kabul etmek zaruretindeyiz. Devlet makanizmasının işlemesi için, barem kanununun işleyemiyen cihetlerini işletmek için, ihtisas makamlarını kabul etmek lâzımdır. Komisyon bunun üzerinde çok çalışmış, iyi tedkikler yapmıştır. Bu hususta komisyonu tebrik etmek isterim. Nihayet 900 kusur kişilik ihtisas mevkiinden 214 kişi almış ve bunlardan başka 5-10 sene sonra yetişecek elemanlar sayesinde ihtisas mevkilerinden çıkarılması mümkün olabilecek 41 mevkii 2 numaralı muvakkat ihtisas cedvelinde göstermiştir.

Ondan ötesini, ihtisas mevkiinin hedef ve gayesine aykırı bulunmuş olanları da çıkarmış. Şimdi bu çıkardığı memurları da uluorta atmak her halde madelet icabı olmaz. Nitekim barem kanunumuzda da, tahsil derecelerine göre alacakları mevkiden daha çok para alanları birdenbire indirmedik Maddei mahsusa ile bunların yüklerini 25 aya tahfif suretile, iztırabı birdenbire duymamalarını temin ettik. Muhtelit komisyon ayni esası burada da kabul etmiş.

Ziya Gevher Devlet bareminde kabul ettiğimiz bu tazminat zaten ötedenberi mevcud memurlara aid hükümlerdi dediler. Fakat ücretli ihtisas mevkileri de ötedenberi mevcud idiler. Vaktile ihtisas mevkileri yalnız maaşlılarda yoktu, ücretlilerde de vardı. Yani bu gün ihtisas mevkii sayılmayacak yerlerde bu maaşı alanların mevcud olması çok variddir. Bu itibarla serd buyurdukları itirazın varid olmadığı kanaatindeyim. Bence bu mesele mümkün olabildiği kadar iyi ve mükemmel bir şekilde halledilmiştir. Artık bunun üzerinde fazlaca münakaşa etmeyi mümkün olmayan şeyleri istemek mahiyetinde telâkki ederim. İhtisas mevkiinin katî olarak tarif edilmeyen vaziyeti karşısında, elbette bu sahada yapılacak işler üzerinde ufak tefek kusurların olması tabiidir. Bunu da maslahatın icabı olarak kabul etmek lâzımdır. kanaatindeyim.

ABİDİN BİNKAYA (Kastamonu) — Gerek Feridun Fikri arkadaşımız ve gerekse Abdürrahman Naci bey arkadaşlarımız, ihtisas mevkiinin tarifi müşküldür, ihtisas mevkiinin mefhumu izah edilmedi buyurdular. İhtisas mevkii nedir? bendeniz itiraf ederim ki, bunun üzerinde meşgul olamadım, o sırada encümende de değildim. Yalnız bu müzakereden mülhem olarak ihtisas mevkii nedir, bunun hakkında bir not yaptım. Fikir olarak arzediyorum, üzerinde işlenebilir. « Umumî ve tabiî olarak meslekî bilgilerde daha pek üstün, o meslekin bütün inceliklerine vukufu olan ve emsali pek az bulunan bir kimsenin Devletçe ehemmiyetle ihtiyaç görülerek istihdam edildiği makama ihtisas mevkii denir ». Bunun üzerinde işleneblirse şöyle bir tarif yapılabileceğini ümid ediyorum. Kolayı bulunmaz bir şey yoktur.

Bütün meslekî bilgilerin üstünde, bütün inceliklere vukufu var ve Devletçe ihtiyaç görülmüş bir mevkidir. Binaenaleyh o mevkie ihtisas mevkii denilebilir ve kanuna da böyle bir metin konulabilir. Feridun Fikri arkadaşımızın buradaki izahatlarından mülhem olarak bu noktayi söylemek istedim.

FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Efendim; Ziya Gevher arkadaşımıza şunu izah edeyim ki, hakkı mükteseb mevzubahs değildir. Biz burada bir madde ile, (G) fıkrasının hükmünün tatbik edileceğini tasrih ediyoruz. Mazbatada değil, kanuna koymak suretile. Maksadları hâsıldır.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Bilâkis ben aksini istedim.

FERİDUN FİKRİ (Devamla) — Kanunun içine koymuşuzdur. Kendilerinin üzerinde tevakkuf ettikleri bir cihet var. Bir senedir ihtisas vazifelerine getirilenlere de bu şamil olacak mı? diyorlar. Hayır. (G) fıkrasını okuyacak olursam maksadlarının temin edilmekte olduğu görülür. 3656 sayılı kanunun muvakkat ikinci maddesinin G fıkrasında şöyle yazar: «A. B. C. D. ve E. bendleri mucibince tesbit edilecek ücret, memurun almakta olduğu aylıktan noksan ise aradaki fark memurun aylığından her ay yirmi beşte biri indirilmek suretile 25 ayda izale edilir. Ancak memurların talebi üzerine bu farkın daha evvel de izalesi caizdir. Şu kadar ki bu kesilecek farkın bir kânunusani 1939 tarihinden sonra yapılan tayin veya terfilerden mütevellid kısmı varsa bu kısım taksitlendirilmeyerek derhal kesilir.»

Bizim de tanzim ettiğimiz madde mütalea edilecek olursa «G» fıkrasındaki hükümler tatbik edileceğine nazaran 1939 kânunusanisinden sonra yapılan tayin ve terfilerde taksitlendirme muamelesi yapılmıyarak, inkita vaziyeti hâsıl olacaktır. Binaenaleyh bu da dermeyan ettikleri noktaya verilmiş cevaptır. 2, ve 4 sene meselesine gelince; 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesinde şöyle denilmektedir. Müsaade buyurursanız mevzuu aydınlatmak ve ihtisasın ana

hatlarını sinesinde taşıması bakımından bu maddeyi okuyacağım. Bu itibarla Abidin Binkaya arkadaşımızı da aydınlatmış olacağımı zannederim. 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesi «hususî bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren memuriyetlere Devlet teşkilâtına dahil vazifelerde müstahdem olanlar arasından kanundaki esaslar dairesinde ve ehliyet dereceleri bakımından terfian veya naklen getirilecek kimse bulunmadığı takdirde, bu memuriyetlere hariçten Devlet memuriyetlerinde hiç bulunmamış veya memuriyetle alâkaları en aşağı beş seneden beri kesilmiş; bilgi, ihtisas ve tecrübelerile mütemayiz kimselerin, kadrodaki derece maaşları ile, bu kanunda yazılı kayidlerle mukayyed olmaksızın, İcra Vekilleri Heyeti kararı ile tayinleri caizdir.

Bu gibiler muayyen terfi müddetlerini doldurdukça yine ihtisasları ile alâkadar diğer ihtisas mevkilerine nakil ve terfi edebilirler ...»

Şimdi arkadaşlar, Bütçe encümeninin koyduğu maddenin hükmü bu 13 ncü maddeyi muhil değildir, bilâkis ruhunu takviye ediyor.

Şimdi bu derecelere getirilenler doğrudan doğruya hiç bir kaydü şarta bağlı olmaksızın getirildikleri halde, Bütçe encümeninin tanzim etmiş olduğu madde ile bunlar bazı kuyuda bağlanıyor. Yani bunların her hangi birinin, mesaisi ne olursa olsun, vaziyetleri, tahsil dereceleri nasıl bulunursa bulunsun, kendi meslekleri ndeki mümarese vaziyetleri ne kadar az olursa olsun, böyle birden bire oraya getirilecek değildir. Bu madde bazı kuyud ve şurut koymaktadır ki, ancak bu barem kanununun hükmünü takviye ve ikmaldir. Bu bakımdan, Bütçe encümeni arkadaşlarımızın barem kanunu hükümlerinin ana hatlarını takviye sadedinde koyduğu bu hükmü aynen kabul etmekte fayda mülâhaza ettik.

İki veya dört sene mülâhazasına geliyorum. iki sene meselesi yüksek tahsil, diğeri de yüksek tahsil görmeyenler içindir. Üç sene şeklinde konan kayid, bu hâdise için mevcud olmadığından, ihtisası fazla takyid etmemek mülâhazası ile beraber, bir taraftan fazla bağlarken diğer taraftan da mümkün olduğu kadar müsaid hükümler koyarak muvazene tesisidir. Binaenaleyh endişeye mahal yoktur. Kanunun maddeleri, lâyihanın umumî hükümleri, bütün bunlar, gerek Bütçe encümeni tarafından gerek bizim tarafımızdan en küçük teferrüatına kadar, mümkün olan mesai sahası dahilinde işlenerek bu hale getirilmiştir.

Bilhassa barem kanunu hükümlerine aykırı kaçmaması için bütün dikkat sarfolunmuştur. bu itibarla ahenkli bir surette tanzim edilmiş olan bu vaziyeti, barem kanunu bakımından ve istihdaf ettiğimiz gaye bakımından yerinde görüyoruz. Bu mesai dolayısile, gerek Abdürrahman Naci ve gerek diğer arkadaşımızın takdirlerine teşekkür ederim.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Bir sual. Bütün bunlarda mutabıkız. İkinci maddede diyorsunuz ki, (.... tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarayan işlerde geçen hizmet müddetlerinin yüksek tahsili olanların her iki senesi ve yüksek tahsili olmayanların da her üç senesi için ...). Kanunun aslında bu üç ve 4 tür. Şimdi siz bunu 2 sene olarak tadil ediyorsunuz.

FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Alt tarafını okumadınız. (... derece, maaş veya ücretini geçemez). Bu takyidî bir hükümdür. Bu babta Bütçe encümeni zaruret görmüş ve bu maddeyi koyarak, barem kanunu hükümlerini ikmal etmiştir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Terfide iki seneyi kabul etmiyor musunuz?

SIRRI DAY (Trabzon) — Hayır, terfide değil, tayinde ..

Efendim; 6 ay evvel huzuru âlinize Bütçe encümeni mazbata muharriri olarak hazırladığımız bir metinle gelmiştim. O zaman acaba daha çok takyid etmek ve daha çok istisnaî vaziyetleri azaltmak; kanun hükümlerini umumî ve daha şumullü olarak tatbik etmek imkânı olub olmadığının anlaşılması için bir muvakkat encümen teşkili kararlaştırılmıştı. Muvakkat encümenin mesaisi hakkında Feridun Fikri arkadaşımızın verdiği izahatı bendeniz de dinledim. Yaptıkları tadilâtın birisi; Bütçe encümeninin 941 den 231 e indirdiği ihtisas mevkilerini 214 e indirmek olmuştur. Birisi de, geriye kalan 710 ihtisas mevkiini 41 ihtiyaç mevkii vücude getirmesi ve şahıslara munhasır kalmak şartile bunları ayırmış olmasıdır. Mütebakilerine gelince : Biz bunların tasfiyesine o zaman bir şekil bulamamıştık. O imkânı da bize temin etmiş oluyorlar. Bunun haricinde ihtisas mevkiine getirilecek zevatın hizmet müddetlerile hatta mecburî hizmetleri olanların dahi oraya getirilmesine mâni bir kaydin mevcud bulunmadığı nazarı itibare alarak hariçten ihtisas mevkiine getirileceklerin her iki senesi bir terfi müddeti addedilerek oraya getirilirken genç bir adamın yüksek maaşla tavzifine imkân kalmasın diye bir kayid koymuştuk. Bunu iki ve üç sene esasına göre tadil etmişler. Bunların heyeti umumiyesi bizim takdim ettiğimiz lâyihaya nisbetle daha çok takyididir ve istisnaî hükümleri azaltan bir vaziyet olmak itibarile Bütçe encümeni de buna iltihak eder kanaatındayım. Yalnız birinci ve ikinci muvakkat maddelerin yazılış şeklinde kanunun diğer maddelerindeki hükümlerin yazılış şeklile bir ahenk temini için bir tadil teklifi takdim ediyorum. Tensib buyurursanız, encümen muvafakat ederse bu şekilde ahenk temin edilmiş olur.

Ziya Gevher, barem kanununu tadil ediyor-

sunuz şeklinde mütalea dermeyan buyurdular. Bendeniz buna iştirak etmiyeceğim. Barem kanunu tadil edilmiyor, hükümleri daha çok kuvvetle yaşatılıyor. 13 ncü maddede mevcud olmayan bazı hükümler burada kanunun ikinci maddesinde ifade suretile takyid arttırılmıştır, ihtisas mevkiine getirilecek zatin terfii işi 3 ve 4 sene esası üzerinden devam edecek.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Alma iki senedir, niçin onu değiştirmiyorsunuz?

SIRRI DAY (Devamla) — Evet vazifeye alma iki senedir. Vaziyeti arzedeyim.

6 ncı maddede sayılan hizmetlerde vali, kalemi mahsus müdürleri ve saire, buralarda geçen müddet hiç nazarı itibare alınmaz, serbestçe icra makamları onu oraya getirirler. 13 ncü madde de bu şekildeydi. Fakat 13 ncü maddede yazılı memuriyetlere alınacaklar için bazı takyidat yapmayı encümen faydalı gördü. Onu biz az yaptık, onlar çok yaptılar, bu cihetten kendilerine müteşekkiriz. Bundan dolayı barem kanununu ihlâl ediyorsunuz gibi bir fikri Heyeti Celilenin muvafık görmiyeceği kanaatındayım.

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında başka söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 ve 3888 sayılı kanuna ek kanun

MADDE 1 — 3888 sayılı kanuna bağlı (1) numaralı cedvelde tesbit edilmiş olan ücretli memuriyetlere aid (214) aded ihtisas mevkii bu kanuna bağlı (1) numaralı cedvelde gösterilmiştir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Cedvelin birer birer, yani bütün memuriyetlerin hizalarile okunarak reye konulmasını rica ediyorum. Hacet varsa bu hususta bir takrir de vereyim. Zannediyorum ki, usulen de böyle olması lâzımdır.

REİS — Her vekâlete aid kısmı ayrı ayrı reye koyacağım.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Hayır. Meselâ hukuk müşavirliği, bir mutahassıs müşavir 600; böyle böyle reye konulsun.

REİS — Öyle mi teklif ediyorsunuz ?

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Evet, benim teklifim budur. Fazla görürlerse bilmem. Mazbata muharriri de zannederim kabul ediyor.

REİS — Ziya Gevher, her fıkranın ayrı ayrı reye konulmasını teklif ediyorlar. Bu teklifleri reyinize arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmemiştir.

Şu halde her vekâlete aid ihtisas cedvelinin, okunduktan sonra, reye konulmasını reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Maliye vekâleti		
	Hukuk müşavirliği		
1	Mutahassıs müşavir	1	600
	Varidat umum müdürlüğü		
	Nakid işleri umum müdürlüğü		
3	Bankalar murakıbı	1	400
4	» »	1	300
6	» »	1	210
	Vilâyetler		
	Varidat umum müdürlüğü		
	Kazanç ve muamele vergileri hesab mutahassısları		
2	Müşavir mutahassıs	1	500
3	Baş »	1	400
4	Hesab mutahassısı	4	300

REİS — Maliye vekâletine aid kısım hakkında mütalea var mı? Reye arzediyorum. Kabul buyuranlar lûtfen işaret buyursun... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Hariciye vekâleti		
4	Müşavir	1	300

REİS — Mütalea var mı? Kabul edenler lûtfen işaret buyursun... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti		
	Merkez		
4	Zehirli ve boğucu gazler ve hava hücumundan korunma şubesi mutahassısı «Seferberlik işleri müdürlüğünü de yapacak»	1	300
4	Sıhhat işleri mühendisi	1	300
4	» » mimarı	1	300
7	Propaganda şubesi ressamı	1	170
	Merkez hıfzıssıhha müessesesi		
1	Birinci müdür (Mutahassıs) [1]	1	600
1	İkinci müdür	1	600
2	Serom ve aşı şubesi müdürü (Mutahassıs) [1]	1	500
4	Serom şubesi mutahassısı	1	300
4	Aşı şubesi mutahassısı	1	300
4	Çiçek aşısı mutahassısı	1	300
4	Kuduz aşısı mutahassısı	1	300

[1] *Ecnebi müstahdem bulunduğu müddetçe bu kadrolar, vekâletçe mevkuf tutulacaktır.*

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
2	Biyoloji imalât ve tedkikat şubesi müdürü (Mutahassıs) [1]	1	500
4	Biyoloji imalât ve tedkikat şubesi mutahassısı	1	300
4	Sıhhî ahırlar ve immonoloji şubesi mutahassısı (bakteriyoloğ veteriner)	1	300
	Mücadeleler		
4	Seyyar firengi tarama heyeti mutahassıs tabib	1	300
4	Fifengi mücadele baştabibi	6	300
2	Trahom mücadele reisi	1	500
4	Baştabib (mutahassıs)	3	300
4	Umum sıtma mücadelesi su mühendisi	2	300
7	Umum sıtma mücadelesi baş fen memuru	1	170

Dr. OSMAN ŞEVKİ ULUDAĞ (Konya) — Bir kelime hakkında ufak bir tashih yapacağım. Sıhhî ahırlar ve İmmonoloji denmiştir. Buradaki O, Ü olacaktır.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Senelerdenberi bu Hıfzıssıhha müessesesi üzerinde nazarı dikkati celbettim. Geçen günkü müzakere esnasında, bu müessesenin kıymeti ve orada çalışan arkadaşlarımızın değeri hakkında size uzun boylu izahat verdiler. Benim buradaki noktai nazarım, tabiatile böyle bir ücret ve para meselesi mevzubahs olurken, bunlara verilen paranın çokluğu değil azlığıdır. Hükûmet ve encümen takdir etmiştir, bu rakamlar üzerinde bir şey söylemiyeceğim. Yalnız bu gün kendini bu memleketin ilim hayatına vakfeden ve hakikaten en büyük tehlikeler içerisinde çalışan bu insanları neden dolayı behemehal ücrette tutmak ısrarı vardır? Neden dolayı hayatlarını Devlete vakfetmiş olan, diğer büyük müesseseler gibi onlar da Devletin büyük memurları gibi ayni saadetten istifade etmesinler? Onların da tekaüd hakkı olsun ve öldükleri zaman da çoluğu, çocuğu o vakfettiği bu yüksek hayatın nimetini görsünler. Bunu bir mühendise, bir hukukçuya, bir kimyagere veriyoruz da neden bu Hıfzıssıhha müessesesinde, hayatını yalnız bu işe hasretmiş, dışarıda çalışamayan, icrayi tababet etmeyen, yalnız keşiflerle memleketin sıhhati ile, memleketin bünyesile, saadeti ile alâkadar olan bu insanları behemehal ücrette tutuyoruz. Bunu ben anlayamıyorum. Yapılacak deniyor, yine gele gele ücretli geliyor. Bu ücretlerin altında bunlar için bir sigorta mı var, çocukları hakkında bir karar mı varda ben bilmiyorum? Sıhhiye vekâletimiz bunda niçin musırdır? Tekaüdiye, sigorta, çocukların atisi gibi nimetleri, kendisini bu müesseseye veren arkadaşlardan niçin esirgeyoruz?

İkincisi; bu mesele dolayısile arzedeyim ki, bahsi çok hazin olan bir mevzu var, sıtma ve frengi mücadelesi. Memlekette maalesef böyle bir mücadele kalmamıştır, yapılmayor. Dairei intihabiyesine giden her arkadaşın nasıl bir ıstrabla döndüğünü biliyoruz. Sıtma bu memlekette olmayacak derecede fena şekilde zarar vermektedir. Ben kendi dairei intihabiyemi biliyorum. ve Diğer konuştuğum arkadaşlar da benimle hem fikirdir. Beri yanda vekâletin resmî makamını işgal eden bir zat, iktısad haftası münasebetile mi nedir bilmiyorum, memlekette sıtmanın bertaraf edildiğini ve hiç bir mücadele yapılmayacak derecede işlerin pek yolunda olduğunu resmî ifade ile radyoda beyan etti. Sıhhiye vekilinden bunun bu kürsüden tavzihini isterim. Biz mi göremiyoruz, Yoksa onların ifadeleri mi yanlış? Bu cihet bu kürsüden ifade olunmalıdır. Sıtma mücadelesi zayiftır.

Hükûmet ne isterse veriyoruz. İhtisasa ihtisas. Bu iş için on misli, yirmi misli koysun razıyız, mücadele masrafına razıyız. Fakat yapılmıyor. Sıhhiye vekilinin bu iki mesele hakkında izahat vermesini rica ediyorum.

SIHHAT VE İÇTİMAÎ MUAVENET V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Aydın) — Sayın arkadaşımızın Hıfzıssıhha müessesesinde çalışan arkadaşların maaşa geçirilmeleri hakkındaki beyanatlarına geçen senenin son zamanında ve bu sene Hıfzıssıhha enstitüsü kanununun görüşmelerinde sarih cevab vermiştim. Buradaki arkadaşların kıymeteri eksik olduğundan veya bunun gibi sebebler dolayısile maaşa geçirmiyor değiliz. Ücretlerin maaşa geçirilmeleri için bir plân tertib ettik. Bu plânda müessese baş kademededir. Hükûmet tertibatını aldı. Meclisi Âlinin gösterdiği arzu üzerine ücretli kimseleri maaşa geçsin diye düşünüyor.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Tahminen ne vakit?

SIHHAT V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Devamla) — Bunun cevabını ben değil Maliye vekili söylesin. Üzerindeyiz, konuşmakta devam ediyoruz, belki yakında huzurunuza gelmiş olur. Başvekil de vadetmiştir. Ücretli memurlar hakkındaki Meclisi Âlinizin arzusunu yerine getireceğiz dedi. Tekrar tekrar söylemekte fayda yoktur. Herhalde gelecektir ve geldiği zaman da Hıfzıssıhha müessesesi maaşa geçirilecek olanların başındadır.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Temennimiz, bu bütçe senesine yetişmesidir.

SIHHAT VE İÇTİMAÎ MUAVENET V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Devamla) — Başvekilimiz lâzım olan cevabı vermişlerdir.

[1] *Ecnebi müstahdem bulunduğu müddetçe bu kadrolar, vekâletçe mevkuf tutulacaktır.*

Sıtma mücadeesinden bahsettier. İntihab daireniz sıtma mücadelesinde dahil midir?

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Evet, kısmen.

SIHHAT VE İÇTİMAÎ MUAVENET V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Devamla) — Kısmen mücadeleye tâbi olan veya tamamen mücadele mıntakasına dahil olan yerler mebusları arkadaşlarımız bilirler ki, intihab dairelerinde mücadele memurlarımız şahıslarla tek tek çalışıyorlar. Fakat bizi zayıflatan vaziyetler olmuştur. Mücadelede çalışan mücadele reisi, lâboratuar şefi, şube tabibleri askere alındktan sonra üç ayda kurstan çıkmış olan sıtma sıhhat memurile mücadele yapıldığı zaman elbette mücadele zayıflıyacaktır. Bunların askere alınmaması hakkında teşebbüsler alınmıştır, fakat eksiklikler devam ediyor.

Herhangi bir arkadaşımızın bu memlekette sıtma mücadelesi tamamile yoluna girmiştir demesini yerinde görmedim. Bunu ayrıca radyodan öğreneceğim, bakalım kim söylemiştir? Mücadelede çalışmamızı kuvvetlendirdikten, artırdıktan sonra dahi sıtma mücadelesi bitmiş olmıyacaktır. Senelerce ve daima bunun etrafında çalışacağız. Herhangi bir nehir taşkını, şu veya bu eksiklikler bu mevzular üzerine daha dikkatle bizi çalışmağa sevkedecektir. Bütçe vaziyetimiz malûmdur. Daha bir çok yerlerde sıtma mücadelesine ihtiyaç olduğu halde başlayamadık. Bu gün kinin tedariki meselesi de, dünyanın bu halile, bize çok sıkıntı vermektedir. Bunları Cavadan getirtmek zaruretine düştük. Dünyanın vaziyeti dolayısile kinin ancak ağustos sonuna doğru elimize geçmiştir. Biz evvelce, dünya vaziyetini düşünerek elimizde stok kinin bulundurmuştuk. Bu sayede çalıştık. Evvelce 29 liraya aldığımız kinin bu gün 61 liraya çıktı. Tahsisatın bittiğini Meclisi Âliye arzettik, müsaade buyuruldu, yeniden aldığımız tahsisatla kinin alıyoruz. Bize sıkıntı veren bir cihet de ötedenberi bu işlere alışmış ve mahalli bilen arkadaşlarımızın elimizden alınmış olmasıdır. Istırabımız budur.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Her halde iş Maliye vekilimize kaldı demektir. İnşallah yeni sene bütçesinde bunu ancak Maliye vekilimiz kurtaracaktır. Biz de bunu yapacağına tamamile kaniiz. Bu zatların maaşları, hayatlarını temin edecek şekilde lâyiha getirilecektir.

Sıtma mücadelesine gelince: bazı yerlerde Vekil beyin buyurdukları olmuştur. Fakat o yine mâni değildir. Benim kanaatim, hıfzıssıhha mekteblerimiz var, kurslar açılıyor, yüksek maaşlı hocalar var. Gerçi bu bir ihtisas işidir amma, dokturluk zaten yüksek bir ilm olduğu için lâzımgelen insanları yetiştirerek bu mücadeleye ilhak ederler. Müsaade buyurursanız sıtma mücadelesinin nasıl cereyan ettiğini arzedeyim. Bizim dairei intihabiyede bir Lapseki kazamız vardır. Çanakkalenın 25 kilometre şimalinde. Burada bu iş şöyle cereyan eder. Şehrin bir yüksek tarafı var, bir de alçak tarafı var. Yüksek tarafı mücadeleye tâbi değil, alçak taraf mücadele mıntakası. Keza Kumkale mücadele mıntakası, Çanakkale değil. Ezine mücadele mıntakası, Ayvacık değil. Acaba aşağı mahalleden yukarı mahalleye kimse kitmez mi? Yani öyle vaziyetler var ki sıtma mücadelesi var mıdır, yok mudur, insan tereddüde düşmeğe mecbur kalıyor. Benim bildiğim, bir mıntakada sıtma varsa baştan aşağı kinin dağıtmak ve mücadele etmek lâzım. Kınin dağıtma şeklini de hep biliriz. Mücadele memurları ellerinde bir torba kinin, dolaşırlar, badem şekeri dağıtır gibi dağıtırlar. Amma alan kendisi mi yutuyor, arkadaşına mı yutturuyor, yoksa atıyor mu, bununla hiç meşgul olmazlar. (Ruznameye sesleri) Bende sıtma çektim arkadaşlar, Şamdan alıp getirdim. Sıhhat vekâletimizin ihzar ettiği cedvel dahilinde kinin yedim ve 15 senedir sıtma görmüyorum. Demek ki metodla alınan ilâçlar müessir olur, onun gayrisi para etmez. Binaenaleyh sıtma mücadelesi yalnız, alıştığımız tabirle, elemanın azalmasından değil, metodların gevşemesinden ileri geliyor.

Frenği de aynıdır. Benim mıntakamda frenği mücadelesi kalkmıştır ve hastalık ta artmıştır. Bu geçen sene değil, kaç senedir kalktı. Yanına bile varılmadı, tedkik eden bile yoktur. Asıl iş takib edib mücadeleye devam etmektir. Bundan askerlik asla mevzubahs değildir. Bunu ancak işi bir az hafifletmek için ileri sürülmüş bir tedbir olarak alırım, başka türlü alamam. Çünkü geçen sene de böyle idi, evvelki sene de böyle idi, daha öteki seneler de böyle idi.

Gelelim kinin meselesine: Vekâlet Cavadan getirtiyormuş, bu sene gelmemiş.

REFİK İNCE (Manisa) — Sıtma mücadelesi mevzubahs ise bendeniz de söz istiyorum, reis bey. konuştuğumuz iş ihtisas mevzuudur.

ZIYA GEVHER ETİLİ (Devamla) — Sen de söyle.

Arkadaşlar, Devlet şudur ki ilerisini görmesi şarttır, hali hazırı değil. Cerçi Hilâlı ahmerin kendi vesaiti vardır. Fakat Hükûmet bu memleketin bir kaç senelik ihtiyacını daha evvelden almamışsa bu büyük bir hatadır. Bunu söylemek istiyorum. (Doğru doğru sesleri)

Dr. ALİ SÜHA DELİLBAŞI (Kütahya) — Muhterem arkadaşlarım, kudretli hatib Ziya Gevher.....

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) —İstağfurullah.

Dr. ALİ SÜHA DELİLBAŞI (Devamla) — Arkadaşımın sıtma mücadelesine vaki ten-

kidlerine, kininin zamanında ve lüzumu kadar alınmamış olması hakkındaki tenkidlerine bendeniz cevab verecek değilim. Bu ciheti münhasıran alâkadar vekâlet veya vekil izah eder. Yalnız, Türkiyenin bu en yüksek kürsüsünden canla başla ve en büyük ferağatle mücadele işlerinde çalışan hekimlere vaki tarize cevab vermiş olmak için huzurunuza çıkmış bulunuyorum. Mesele, Ziya Gevher arkadaşımın bahsettikleri gibi değildir. Esasen hepiniz takdir buyurursunuz ki bu memleketin en yüksek ferağatle çalışan kütlelerinden birisini doktorlar teşkil eder. Bu kütle arasında ferağatin, fedakârlığın en yüksek kademesine varmış olanlardan birisi de şüphesiz sıtma ve firengi mücadelelerinde vazife almış olan hekim arkadaşlardır. Bunları bendeniz mebus sıfatile değil, ayni zamanda meslekten bir adam sıfatile de görmek fırsatına nail oldum. Onların ne kadar büyük bir ferağatle, ne kadar büyük bir vatanperverlikle çalıştıklarını gördüm ve onların bu çalışmalarına karşı duyduğum hissi şükranı da huzurunuzda ifade etmiş oluyorum. Ziya Gevher arkadaşımızın yanlış telâkkisini tashih için huzuru âlinize gelmeği ve hakikati meydana çıkarmağı bir vazife telâkki ettim.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Söylediğim kanaatlerimdir, tashih etmem.

REİS — Başka söz isteyen yoktur. cedveli reye arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Adliye vekâleti		
	Adlî tıb işleri		
5	Müşahedehane doktoru [1]	1	260
6	Bakteriyoloğ	1	210
6	Kimyager	2	210

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Maarif vekâleti		
	Güzel sanatlar akademisi		
4	Muallim	2	300
6	»	1	210
7	»	3	170
	Cümhur Başkanlığı filârmonik orkestrası		
8	Salon ve caz orkestrası üyeleri (Ecnebi olabilirler)	8	140
	Neşriyat müdürlüğü		
8	Ressam	1	140
	Maarif matbaası		
4	Müdür (Mutahassıs)	1	300

[1] *Müşahedehane müdürlüğünü de yapar.*

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Üniversite tedris heyeti		
4	Profesör	2	300
	Ankara Konservatuvarı		
6	Muallim	1	210

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Nafia vekâleti		
	Merkez		
	Yapı ve imar işleri reisliği proje bürosu		
3	Şef yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	400
4	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	4	300
5	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	260
7	Başressam	1	170
8	Ressam	2	140
	Şehircilik fen heyeti		
3	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	400
4	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	2	300
8	Ressam	1	140
	Tesisat bürosu		
3	Şef yüksek mühendis	1	400
4	Elektrik mühendisi	1	300
3	Kalorifer mutahassısı	1	400
4	» »	2	300
7	Elektrik teknisyeni	1	170
8	Tesisat ressamı	1	140
	Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği		
2	Başmühendis	1	500
3	»	1	400
3	Fen heyeti mühendisi	2	400
4	» » »	1	300
4	Mühendis	1	300
9	Ressam	1	120
10	»	1	100
	Nafia şirket ve müesseseler reisliği		
3	Elektrik mühendisi	1	400
4	» »	2	300
5	» »	1	260
	Şose ve köprüler reisliği		
4	Merkez fen heyeti yüksek mühendisi	2	300
9	Merkez fen heyeti ressamı	1	120
	Taşra		
	Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği		
3	Şube mühendisi	3	400
4	Kısım »	3	300

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
4	Mühendis	1	300
8	İstimlâk fen memuru	2	140
10	» » »	1	100
9	Ressam	1	120
10	»	1	100
	Şose ve köprüler reisliği		
4	Yüksek mühendis veya mühendis	3	300
5	» » » »	1	260
	Konya ovası sulama idaresi		
4	Müdür	1	300
	Fen heyeti		
4	Su mutahassısı (Yüksek mühendis)	1	300
8	Fen memuru	1	140

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Burada tesisat bürosunda tabiî yüksek mühendis, yüksek mimar vesaire vardır. Fakat Kalorifer mutahassısı deniyor, bir tane 400, 2 tane 300 lira aylıklı .. Bu kalorifer mutahassıslarının vazifesi nedir acaba ne yapacaklar? Yani 400 liralık bir kalorifer mutahassısı memleketin bütün kaloriferlerini tesis ve tedkik mi edecektir? Şu tipten mi yapacaksın diyecektir.

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Efendim, söylediklerine kendileri cevab verdiler (Kürsüye sesleri).

Süallerinin birinci kısmında sorduğu noktaya, ikinci kısımda cevab verdiler. Yani Devlet dairelerinde vesair inşaatta yapılacak kalorifer tiplerini tayin ve onların hatalı olub olmadıklarını tedkik ve tesbit ile mükellef mutahassıslardır.

İzzet Arukan arkadaşımız bu mevzu üzerinde, meslekleri itibarile, daha ziyade izahat verebilirler.

İZZET ARUKAN (Eskişehir) — Mühendisliğin bir çok şubeleri olduğu gibi mebaninin bir kalorifer hesabı vardır, gerçi kaloriferi ustalar yapar amma, bunun hesaba müsteniden yapılması icabettiği için bu da mühendistir, kalorifer hesabında mutahassıstır.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Yalnız bir vekâlette mi kullanılacak, yoksa bütün Devlet işinde mi?

İZZET ARUKAN (Devamla) — Malûmu Âliniz, Hükûmetin bilûmum mebaniye aid projeleri Nafia vekâletinden geçer. Bu itibarla bu mühendis umumî olarak alâkadar olur, bir vekâlete aid değildir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — O halde muvafık.

REİS — Nafia vekâletine aid olan kısmı reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	İktısad vekâleti		
	Merkez		
1	Vekâlet müşaviri	1	600
	Sanayi umum müdürlüğü		
3	Sanayi müfettişi	2	400
4	» »	4	300
6	» »	3	210
7	» »	3	170
6	Ressam	1	210
7	Muallim	2	170
	Maadin umum müdürlüğü		
2	Başmühendis	1	500
3	Mühendis	1	400
4	»	4	300
	Sanayi tedkik heyeti		
2	Aza mühendis	1	500
3	» »	4	400
4	» »	3	300
3	Aza mütahassıs muhasib	2	400
4	» » »	1	300
8	Ressam	1	140
	Diğer merkez ücretleri		
8	Ressam	1	140
	Vilâyetler		
	Zonguldak mıntakası iktısad müdürlüğü		
2	Maden başmühendisi	1	500
4	Maden mühendisi	4	300
6	» »	2	210
8	Ressam	1	140
4	Lâboratuar şefi	1	300
7	Kimyager	1	170
	Mıntaka iktısad müdürlükleri		
4	Mühendis	2	300
6	»	4	210

REİS — İktısad vekâletine aid olan kısmı reye arzediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kbul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Münakalât vekâleti		
	Merkez fen heyeti		
3	Fen şubesi müdürü	1	400
4	Mutahasıs aza (Makine)	1	300
4	» » (Güverte)	1	300
4	» » (Elektrik ve motör)	1	300
4	» » (Makine)	1	300
	Liman hizmetleri dairesi reisliği		
6	Balık mutahassısı	1	210
	Tarife ve ticaret dairesi reisliği		
3	Tarife mutahassısı	2	400

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	İstanbul gemi muayene, mesaha ve tasnif fen heyeti		
3	Reis	1	400
4	Aza (Makine)	1	300
4	» (İnşaiye)	1	300
4	» (Elektrik ve motör)	1	300
7	Muayene memuru (Makine)	1	170
7	» » (İnşaiye)	1	170
7	» » (Güverte)	1	170
6	» » (Elektrik ve motör)	1	210
7	» » (Telsizci)	1	170
7	» » (Kazancı)	2	170

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Evvelki günkü İstanbul gazetelerini okuyanlar memleket için elemli bir havadis karşısında kalmıştır. İstanbulda 60 000 küsür torik tutulmuş 30 000 nini denize dökmüşler. İşte alâkası. Bunun alâkası nedir? Refik İncenin kulağı çınlasın. Alâkası böyle şeylerden çıkar. Balık mutahassısı gelir, 210 lira ücret alır. Çok arzu ederim ki, yeni ve genç Münakalât vekilim burada bulunsun. Fakat mevcud değil. 15 seneden beri bir balık mutahassıslığı meselesi ortaya çıktı, lâyihalar yazıldı, çizildi, Ticaret vekâletine, olmadı İktısad vekâletine, o da olmadı nihayet, asla alâkası bulunmıyan, balıkla hiç münasebeti bulunmıyan Münakalât vekâletine bağlandı. O alâka şayanı hayrettir.

Senelerden beri buna rağmen balığı tutuyoruz, tekrar denize atıyoruz. Çok fenadır arkadaşlar, elemli bir şeydir. Tabiatin sularımıza vermiş olduğu yüksek nimetten şimdiye kadar istifade tarzını bulamamak acmacak bir şeydir.

Arkadaşlar, balıkçılık kolay bir iş değildir, ben de bilirim. Fakat senelerden beri neden dolayı yapılmadı?. Buna kim cevab verecek? Herhalde Feridun Fikri değil. O da bilmez, ben de bilmem. Refik Şevketin dediği gibi, burada susup gitmek daha iyi. Fakat balığı tutub ta denize attıran adama 210 lira veremem. Bir takrir veriyorum. Bu memuriyetin lâğvini istiyeceğim.

Na. E. NAMINA ABDURRAHMAN NACİ DEMİRAĞ (Sivas) — Balıkçılığın tekemmülü hakkında Nafia encümenine bir kanun lâyihası gelmişti. Bu lâyiha Münakalât vekâletine aid olmak üzere geliyordu. Tedkik ettik, gördük ki, balıkçılığın Münakalât vekâletile hiç alâkası yoktur. Bunun mercii hakikisi Ticaret vekâletidir. Onun için Ticaret vekâletince tanzim edilsin, gelsin diye, lâyihayı Hükûmete iadesi için riyasete verdik. Henüz daha gelmedi. Zannediyorum Ziya Gevher arkadaşın haklı olan itirazını mecrayi salimine isal edecek bu lâyihai kanuniye Meclise arzedilecektir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Yani bunu bırakayım mı?

ABDURRAHMAN NACİ DEMİRAĞ (Sivas) — Şimdilik bırakın.

REİS — Münakalât vekâletine aid cedveli reye arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Ticaret vekâletine aid cedvele geçiyoruz.

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Ticaret vekâleti		
	İç ticaret umum müdürlüğü		
2	Aktüer (Sigorta mutahassısı)	1	500
4	»	3	300
4	Ölçüler ve ayar müdürü	1	300
	Standardizasyon müdürlüğü		
3	Müdür	1	400
4	Müşavir	1	300
	Dış ticaret dairesi reisliği		
4	Müşavir	6	300
	Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü		
4	Müşavir	3	300
	Konjönktür ve neşriyat müdürlüğü		
3	Müdür	1	400
	Mıntaka ticaret müdürlükleri		
4	Başkontrolör ve başkontrolör muavini ve kontrolörler	2	300
4	Müşavir	2	300

REİS — Reye arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ziraat vekâletine geçiyoruz:

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Ziraat vekâleti		
	Yerli mutahassıslar		
3	Mutahassıs	1	400
6	»	4	210
	Yüksek ziraat enstitüsü		
7	Santral şefi	1	170
6	Suculuk enstitüsü mühendisi	1	210

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Efendim; heyeti umumiyesinde de söyledim. Burada 170 liralık bir santral şefi vardır. Bu bulunmaz Anka kuşu nedir, anlıyalım?

MUVAKKAT En. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Ziraat enstitüsünde santrala aid bir vazifedir. Vekilin izah ettiğine göre, mutahassıs olarak kabul edilmek lâzımgeldi. Çünkü bu adam santral işlerini idare edecektir.

İZZET ARUKAN (Eskişehir) — Elektrik santral şefidir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Efendim; kanunda santral şefi 170 liradır. Ka-

nunda aynen böyledir. Bendeniz santral şefi dedim, arkadaşımız elektrik santral şefi diyorlar. Ziraat enstitüsünde olduğu gibi bir çok yerlerde elektrik santralı vardır. Hatta ondan daha mühim müesseselerde. Neden dolayı yalnız bu, ihtisas işi oluyor? Bir elektrik mühendisi midir? (Değil sesleri). O halde nihayet bir elektrikçidir. Devletin getirdiği 900 kişilik ihtisas makamını 200 e indiriyoruz, onun içinden 40 ı alıyoruz, ille bu Ziraat enstitülerine muhabbetimiz mi çok, behemehal mutahassısta mutahassıs. Çamaşırcı mutahassıs, kolacı mutahassıs. Onları attık, ne ise. İş geldi santrala, mutahassıs diyoruz. Rica ediyorum Feridun Fikriden, mazbata muharriri sıfatile bir formül bulsun, ihtisas cedvelinden bunu çıkarsın. 500 verin, 2 000 verin fakat, mühendis ve mutahassısların bulunduğu bir cedvelde bunu bırakmayın (Doğru sesleri).

Dr. OSMAN ŞEVKİ ULUDAĞ (Konya) — Santral kelimesi encümende de uzun, uzun müzakere olundu. Santral memuru ne elektrik, ne de telefon santral memurudur. Santral memuru, bu muazzam müesseseyi teşkil eden binaların ve işlemenin muhtelif lâboratuarlarının heyeti mecmuasında âmil olan adamdır. Bunu bu suretle izahatla kabul etmek lâzımgeldi. Belki de idare memuru denebilir. Santral memuru müessesenin işlemesini temin eden, ne noksanı varsa bulub çıkaran ve başaran adamdır ki mühim telâkki olunmasına sebeb oldu. Elektrik ve telefon işlerinin burada yeri yoktur.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Ziraat vekili izah etsin.

Dr. OSMAN ŞEVKİ ULUDAĞ (Devamla) — Müsaade buyurun. Vekilin verdiği izahat bundan ibarettir. Encümen de bunu musib gördü. Şimdiye kadar Türkiyede bu suretle teşkil edilmiş bir müessese olmadığı için, bu müessesenin çok geniş olan tedkikatının iyi bir surette cereyan etmesini temin edebilmek için, buna lüzum görüyorlar. O adam da bu işi tedvir etmek kabiliyetindeymiş.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Mazbata muharriri böyle söylemedi.

Dr. OSMAN ŞEVKİ ULUDAĞ (Devamla) — Mazbata muharriri de ayni şeyi söyledi.

MUVAKKAT En. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Encümen, Ziraat vekilinin istimaı neticesinde bu neticeye vardı. Arkadaşımız da encümen namma söylüyor.

Dr. OSMAN ŞEVKİ ULUDAĞ (Devamla) — Arkadaşımızın da izah ettiği gibi bu, bir santral şefliğidir, fazla bir şey değildir, 170 liradır. Bunu kendi kadrosu içinde bulamadığından hariçten getirdiği takdirde daha dun bir para ile bulmağa imkân olmadığı için 170 liralık olan yerin mutahassıslık mevkii olduğu kabul edilmiştir. Bundan hiç bir şey çıkmaz.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Affedersiniz, buradan söyliyeyim. Arkadaşımızın birisi başka türlü söyledi, bu arkadaşımız da başka söylüyor. Öyle anlaşılıyor ki bu adam orada öyle bir ruh ki parmağile bütün müessesеyi çeviriyor. Biri böyle diyor, biri öyle diyor. Böyle müphem kanun çıkmaz. Şevki arkadaşımızın dediği, ne bileyim, bir peri işi gibi. Fır diye müesseseyi çeviriyor. Rica ederim, ya Vekil izahat versin, yahud tehir edelim.

REFİK İNCE (Manisa) — Vekilden izahat almak icab ediyor. Mesele çok karıştı.

REİS — Ziraat vekâletini geçiyoruz. Vekil beye telefonla haber verilmiştir. Geldiği zaman müzakeresine devam ederiz.

MADDE 2 — Alelûmum maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerine 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre tayin edileceklere verilecek maaş veya ücret tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarayan işlerde geçen hizmet müddetlerinin yüksek tahsili olanların her iki senesi ve yüksek tahsili olmıyanların da her üç senesi için bir derece ilâve edilmek suretile tesbit edilerek derece maaş veya ücretini geçemez.

Mecburî hizmete tâbi olanlar bu taahhüdlerini ifa etmedikçe bu madde hükmünden istifade edemezler.

Bu madde hükmü 3659 sayılı kanun mucibince tesbit edilen ihtisas mevkilerine tayin edileceklere de şamildir.

GALİB PEKEL (Tokad) — Muhterem arkadaşlar; bu madde gerek maaşlı ve gerek ücretli ihtisas mevkilerine getirilecekler hakkında yeni bir hükmü ihtiva etmektedir. O hüküm de şudur : bu mevkilere getirilecek olanların ihtisas yaptıkları işlerde geçirdikleri zamanları ayrıca kendileri yüksek mektebten mezun iseler iki sene, değil iseler üç senede bir terfi derecesi itibarile iktisab edecekleri maaş derecesi üzerinden hesab olunacak ve o derecelere göre o ihtisas mevkiindeki maaş kendilerine verilecektir. Bu suretle ihtisas mevkii ile diğer mevkiler arasında hiç bir fark olmakta değildir. Yalnız bu madde bir istisna yapıyor. O da şudur; yeni barem kanunu mevkii tatbika girdikten sonra ihtisas mevkiinde olmayanlar eğer yüksek mektebten mezun iseler, üç senede bir derece, değil iseler dört senede bir terfii derecesi hesab olunacaktır. İhtisas mevkiinde bulunanlarda ise bu gün de, 3, 5 sene sonra da yüksek mekteb mezunu iseler iki, değilseler 3 senede bir terfi derecesi hesab olunur. Daha dün çıkarılan bir kanunun bir hükmüne muhalif olarak böyle bir istisnaî hüküm koymak, zannederim ki, yerinde değildir. Evvelâ bu istisnaların reddini rica ederim. Sonra arkadaşlar; kaç gündür muvakkat encümenin meşgul olduğu, daha evvel de Bütçe encümeninin meşgul olduğu, sonra da Heyeti

umumiyenin meşgul olduğu bir ihtisas mevkii vardır. Bundaki meşguliyetin sebebi nedir? Bu mevkilere, diğer mevkilerde olduğu gibi, getirilecek adamlar için çok kayidlerle bağlı olmayarak bu işi yapabileceklerine kani olduğumuz mutahassıs kimseleri getirmeyi temin etmektir. Fakat bu maddenin kabulü halinde ne olacak? Bu ihtisas mevkilerinin ne kıymeti, ne manası kalmaktadır, hiç. Binaenaleyh bu kanunu yapmak ta hatta barem kanununun 13 ncü maddesini koymak ta bence manasız kalmaktadır. Devletin işlerinde hakikaten bir ihtisas mevkiine ihtiyaç varsa ve bu ihtisas mevkilerine hakikaten istisnaî şekilde adam getirmeğe ihtiyacı varsa bu madde bu kapıyı kapamaktadır. Devlet işleri hakikaten ihtisas mevkilerine ve istisnaî mevkilere mühtaçtır. Halbuki bu madde bu kapıyı kapamaktadır. Hükûmet bu mevkilere kani ise bunu nasıl kabul ediyor bilmem. Ben kendi hesabıma Devlet işlerinde ihtisas mevkilerine istisnaî mevkilere de ihtiyaç olduğu kanaatindeyim ve bu mevkilere hakikaten mutahassıs adamlar tabiatile getirilmelidir. Maslahat bunu zarurî kılmaktadır. Devlet işlerinde mademki bu ihtisas mevkilerine ihtiyaç vardır ve muhakkak vardır ki bizi de bu kadar uğraştırıyor. O halde bu maddeyi tayyedelim. Bir takrir takdim ediyorum, kabulünü istirham ederim.

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Efendim, Galib bey arkadaşımız tamamile maksadlarının zıddına amel ediyorlar. Teklifleri, istihdaf ettikleri barem kanununun ruhunun ve esaslarının masuniyeti iken tay teklifi ile o gayeyi iptal yoluna gidiyorlar. Bundan evvel Bütçe encümeninin bu gayeyi tanzimindeki sebebe dair mazbata fıkrasını okursanız bizzat Galib arkadaşımızın maksadlarının zıddına doğru yürüdüklerini tesbit etmiş oluruz. Bütçe encümeninin bu hususiaki mazbatasının bir fıkrasını okuyorum. (Ayni zamanda mesai ve faaliyetleri nisbetinde ve ancak kanunların umumî hükümlerine göre zamanla terfi ve terakki haklarına mazhar olabilen ve ihtisas mevkilerine getirilmesi menedilen dahildeki diğer memurların maddeten ve manen vazife bağlılıklarına halel gelmemek endişesile kabul edilen ihtisas mevkilerine getirilebilecekler hakkında 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine bazı takyidat daha ilâvesi zarureti hissedilmiştir.....)

Yani konan hüküm, baremdeki 13 ncü madde hükmünün tahfifi değil, bilâkis takyididir. Şimdi okuyacağım ikinci maddede, takyidat yokken Bütçe encümeni bu takyidatı koymuştur ve barem prensiplerinin icabına daha ziyade riayet etmiştir. Binaenaleyh ben Galib Beyden bunun tayyını değil, böyle bir teklif olursa onunla mücadele etmesini beklerim. Mevzu sarih ve basittir. 13 ncü madde, mutlak şekilde bulunan ve fakat barem kanunu icabınca bir kayıd konması icabeden formülleri muhtevidir. Maddeyi bir kere daha okuyorum: (Alelûmum maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerine 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre tayin edileceklere verilecek maaş veya ücret, tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarayan işlerde geçen hizmet müddetlerinin her iki senesi için bir derece ilâve edilmek suretile, tesbit edilerek derece maaş veya ücretini geçemez.)

Takyid ediyor. Sizin dediğiniz şekilde kabul edilirse bu, kalkar, lâalettayin tayin esası kalır. Sizin istediğiniz barem kanunundaki prensibin mahfuziyetidir ki onu takviye sahasında Bütçe encümeni bu maddeyi koymuştur. Biz bunu olduğu gibi (ibkai kân alâ makân) bıraktık efendim.

NEVZAD AYAS (Bursa) — Bütün müşkülât « ihtisas » kelimesinin bir ıstılah olarak tarif olunmamasından ileri geliyor. «Olunamamasından » demiyorum. Çünkü bu kelime tarif olunabilir. Zihnimizin tarif edemediği yalnız bir kaç mefhum vardır. Fakat « İhtisas » kelimesi, teadül kanununda her nasılsa tarifsiz kalmıştır. Yalnız tarifsiz değil, ayni zamanda mübhem de geçmiştir. Bütçe encümeninin, muvakkat encümenin maruz kaldığı müşküllerin sebebi budur. Hükûmetin de tatbikatta uğradığı müşküller bu yüzdendir. Bu madde, tarifsiz kalan ihtisas mefhumunu az çok tahdid etmektedir. Tahdid ettiği için de bu maded çok isabetlidir. Yalnız bu tahdidin daha vazıh olabilmesi ve tatbikatta yine bir takım müşküllere meydan bırakmaması için bendeniz maddenin bir noktası üzerinde biraz durmak istiyorum. Deniyor ki, « Alelûmum maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerine 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre tayin edleceklere verilecek maaş veya ücret, tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarayan işlerde .. ». Şimdi bu madde bir defa ihtisasa indî bir mâna verilmemesini ve ihtisas mevkiine alınacak kimsenin ihtisas teminine yarayan sahalarda çalışıb çalışmadığını araştırmayı; sarahaten olmasa bile kolay anlaşılabilir bir zımnilikle tazammun etmektedir. Demek ki, bir mutahassıs alınırken nerede çalışmış, nerede tahsil etmiş, hangi vesikaları ibraz etmiş? bütün bunlar araştırılacak. Ancak bu zat hususî işlerde de çalışmış olabilir, resmî işlerde de. Şimdi mutahasısı intihab ve tayin edecek makamlar, bu maddede mutlak olarak kullanılan « işler » tabirinden ne anlayacaklar? Sadece resmî sahadaki hizmetleri mi maaş takdirine esas olacaktır? Yoksa resmî veva hususî olsun alelıtlak ihtisasa yarayan her nevi iş mi maaş takdirine esas tutulacak? Muvakkat encümende bu noktaların tavzihini varid görüyorsa ya «Resmî ve hususî» kaydını ilâve etmeli, yahud «işler» den ne anladığını bize izah etmelidir ki, vazıı kanunun maksadı

zabta geçmek suretile tavazzuh etsin. Vakia bizim Bütçe encümeninde bu «işler» kelimesinden ne kast ettiğimizi aramızda görüşmüştük. Fakat bu kâfi değildir.

REFİK İNCE (Mnisa) — Bu madde ihtisasa vermek istediğimiz kıymetle adeta tezat teşkil edecek kadar bir takım kayıdları ihtiva ediyor.

Bir defa alelıtlak 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesinde, ihtisas mevkileri gösterilirken, o mutahassıslara verilecek para mikdarı tesbit edilmekle beraber onların mesbuk hizmetlerile meşgul olmuş değiliz. Feridun Fikri arkadaşın verdiği izahatta mutlakiyet vardır. Şimdi maaşda mutlak olan bu salâhiyet; hizmete taallûk eden, bu barem kısmına taallûk eden kısımda bu kadar geniş salâhiyeti bu sefer iki esaslı kayıdla takyid ediyoruz. Bir defa mutahassıs olarak alacağı mikdar mukayyed değildir, serbesttir. İkincisi, ihtisas zammına bu kanun mucibince kesbi istihkak edebilmiş olmak için hayatının geçmiş olan kısımlarının ihtisasa sarfedilmiş olması lâzımdır. Binaenaleyh kimya ihtisası yapan bir adamın hayatı bir aralık ticarette veyahud kitabette geçmişse bu, kendisi için bir hak teşkil etmiyecektir. Ancak kimyagerdir amma kimya muallimliği etmiş veya eczacılık yapmış veya bir kimya doçentliği veya profesörlüğünde bu müddeti geçirmiş; bu hizmetler kendisinin vaziyetine müessir olur. Binaenaleyh bir defa barem esası, mutlak salâhiyetini takyid etmek itibarile ihtisas payını kücültmüştür.

İkincisi; bunu telâfi edebilmiş olmak için nihayet ve nihayet hali tabiide bütün memleket içinde bulunan emsalinin tâbi olduğu kanundan, hususlardan ayrılması icabeder. O halde mutahassıs ile gayri mutahassısın farkı nedir? Bu zat mutahassısdır, bu kimyager hepsinden mutahassısdır diyebilmek çin, bu adamın diğerinden farklı bir payı olacaktır. Binaenaleyh diğerlerinin üçüne mukabil bunun ikisi, diğerlerinin dördüne mukabil bunun üçü gibi, 3 senede bir, bir sene pay vermek bence pek adilâne bir şey olur. Binaenaleyh muhterem arkadaşlarımın müsavata riayet düsturu umumisi altında husule gelebilecek muvazeneden ziyade, ruhî teselliden ziyade, bir mutahassısın hakkını vermeğe matuf olmak üzere encümen tarafından tesbit edilen maddenin kabulünde isabet görüleceği noktai nazrındayım, Tabiî muhterem Heyetinizin takdiri asıldır.

MUVAKKAT En. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Pek âlâ, ilâve edilecek bir şeyimiz yoktur.

GALİB PEKEL (Tokad) — Refik İnce arkadaşımızın bir sözü üzerine kürsüye çıkmakta fayda gördüm. Ben kendi hesabıma hiç bir zaman mutahassıs olan bir kimse için mutahassıslığını gösterecek bir kaydın konulmasına aleyhtar olmadım ve olmayacağım. Eğer burada mutahassıs nasıl seçilecektir, nasıl bir kimse mutahassıs olacak gibi bir kayıd olsaydı belki bu iş üzerinde hiç durmayacak, hattâ bunun kabulü için sizlerden ricada bulunacaktım. Arkadaşlar asıl hükmü aydınlatacak olan maddenin kendi ibareleridir. Onun için de burada ibareleri okuyacağım. Maddeyi aynen okumak daha faydalı olacaktır:

«MADDE 2 — Alelûmum maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerine 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre tayin edileceklere verilecek maaş veya ücret tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarayan işlerde geçen hizmet müddetlerinin yüksek tahsili olanların her iki senesi ve yüksek tahsili olmıyanların da her üç senesi için bir derece ilâve edilmek suretile tesbit edilerek derece maaş veya ücretini geçemez.»

Yani şunu demek istiyor ki, herhangi biri ihtisas mevkiine getirilecekken bakılacak, bu zat kendisine ihtisası temin etmiş olan işlerde ne kadar bulunmuş, hesaba alacağız. Bu işlerde bulunan adam yüksek tahsilli ise iki senesi, değilse üç senesi için bir terfi derecesi zam alacaktır. İhtisas mevkiine getirilecek olan bir adam, hariçte çalışırken mektepten çıktığı günden itibaren ihtisas mevkiine gireceği zamana kadar bütün vaktini kendisine ihtisas temin eden yerlerde geçirmiş değildir ki, meselâ mektepte ihtisas yapmamıştır. herhangi bir işde ihtisas yapmıştır. Sonra kazancı ile meşgul olmuştur. Şimdi bir ihtisas mevkiine getirilecektir. Bu adamın geçen müddetini nasıl hesaba katacağız. Bunu ayırıp hesab etmeğe imkân yoktur. Ne olacaktır.? Gayet tabiidir ki, bu ölçü ile bu ihtisas mevkilerine getirilecek adam bulamıyacağız. meselâ 300 lira veya muadili maaş konmuştur. Oraya getireceğimiz adam bu parayı alabilmek için 20 sene çalışmış olması lâzımdır. Halbuki yalnız ihtisas işlerinde mütemadiyen 20 sene kalmamıştır. Fakat o işi yapabilecek kudrette adamdır. Şimdi bu adamı güzel yapabileceği ihtisas mevkiine getirmeyecekmiyiz?

İşte ben bu sakatlığı gördüğüm için arzediyor ve zararlı buluyorum.

Maddeyi bu şekilde bırakırsak ihtisas mevkii diye baremde ve bu kanunda tayin ettiğimiz mevkilerde çalışan adamların üçte birine dahi maaş vermeğe imkân bulamayız. Esas itibarile ihtisas mevkilerini böyle kayıdlarla bağlamak doğru değildir. Mutahassıs denilen adamları biraz da getireceklerin takdirine bırakmaktan başka çare yoktur. İtimad edelim, vekilleri serbest bırakalım. Zaten ihtisas mevkilerini tesbit ettik. Katiyetle bir kanaat olarak arzediyorum ki, bu gün almakta bulundukları maaşları bu günkü mevkide bu zatlara veremedikten başka bu işleri görebilecek başka adamlar da bulamıyacağız. Takdir Heyeti Celilenindir.

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Arkadaşımızın şimdiye kadar olan mütaleaları, bendenizin âcizane anladığıma göre, mazbata zirine yazdıkları mütaleanın zıddıdır. Biz mazbatada 2, 3 sene diye bir şey yaptık. Arkadaşımız razı olmadı; 3, 4 sene dediler. Şimdi ise bu tahdidin Hükûmetin elini kolunu bağlayacağını söylediler. Bir uçtan öbür uca gidiyorlar. Anlaşılıyor ki, vaziyet hakkında tebellür etmiş bir fikirleri yoktur. Biz bunları tesbit ettik. Mazbatamızın kabulünü rica ederiz.

REİS — Bir takrir var, okutuyorum :

Yüksek Reisliğe

Arzettiğim sebeblerden dolayısile : ya ikinci maddenin tayyini, yahud 3656 sayılı kanunun neşrinden sonra müddetin yüksek tahsili olanlar için 3 ve olmayanlar için dört sene olarak tashihini teklif ederim.

Tokad
Galib Pekel

REİS — Takririniz iki fıkrayı ihtiva ediyor. Hangisini reye koyacağım?

GALİB PEKEL (Tokad) — Evvelâ tayyini teklif ediyorum. Şayed arkadaşlar tayyına razi olmazlarsa, benim nazarımda hiç br mana ifade etmeyen yüksek tahsillilerde iki, diğerlerinde üç kaydinin, baremdeki gibi üç ve dörde çıkarılmasını istiyorum. Yapacaksak tam yapalım, yapmıyacaksak hepsini beraber kaldıralım.

REİS — Takriri reye arzediyorum. Nazarı dikkate alanlar ... Almayanlar ... Nazarı dikkate alınmadı.

Şu halde maddeyi aynen reye arzediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde aynen kabul edilmiştir.

Ziya Gevher arkadaşımızın Ziraat vekâletine aid santral şefliği hakkında bir suali vardı. Ziraat vekili gelmiştir. Sualinizi tekrar eder misiniz, cevab versinler.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Efendim; sizin vekâletin Yüksek Ziraat enstitüsünde, derece 7 de santral şefi, aded 1, 170 liralık bir tahsisat vardır. Bunun nasıl bir santral şefi olduğunu sordum; Vekâletiniz memurları tarafından verilen izahata göre, arkadaşlarımızdan bazıları, bunun elektrik, bazıları telefon ve bazıları da santral memuru olduğunu ve bir arkadaşımız da bunun müessesenin ruhu olub ancak bu zatin elile bu işlerin yürütülebileceğini söylediler.

ZİRAAT V. MUHLİS ERKMEN (Kütahya) — Ziraat enstitüleri birçok enstitülerden teşekkül eder. Burada kalorifer, su havagazı, elektrik ve bazı lâboratuarlar olmak itibarile haizi ehemmiyettir. Bunun başında, hakikaten bu işten anlar bir teknikerin bulunmasını istedik. Bu evsafta bir adamı kanunu mucibince, bulmakta müşkülâta tesadüf ettiğimiz için ve çok mahdud olan kadro içinde bunun da bulunmasını rica ettik.

Hakikaten bu adam bu tesisatın üzerinde nâzım vazifesini ifa edecektir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Elektrik ve havagazını siz kendiniz mi istihsal edersiniz?

ZİRAAT V. MUHLİS ERKMEN (Devamla) — Hayır. Onun tanzimi ve bütün tesisatın sarfiyatını regle edebilmek için işten anlayan bir zatin bulunmasını, işin menfaati itibarile, faydalı gördük.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Söz istiyorum.

Bu muammayı nihayet çözdük ve gayet basit bir memuriyet olduğu anlaşıldı. Hakikaten ihtisas cedvelinde, şirketten alınan elektriği, havagazını tevzi etmek, nasıl ki benim evime elektrik ve havagazı geliyorsa, havagazı kokusu geldiği zaman bir arıza var düşüncesile şirkete haber veriyorsam, o da o şekilde o işi yapacak. Adeta bir ev kadınının gördüğü iş kadar basit bir memuriyet olduğu anlaşıldı. Esasen benim ilk telâkkim de bu idi. Taaccübüm de bunun ihtisas mevkilerini gösteren cedvele girmesi noktasında idi. Biz ihtisas cedveli dediğimiz zaman, müşavir avukat, spesiyalist sıtma mücadele doktoru, su mühendisi, yüksek elektrik mühendisi gibi, senelerce ilim ve fen uğrunda kafa eskitenleri almışız. Bunun yanında bir santral memurunun bulunması kanunu hafifletir. Muhterem vekilden çok rica ediyorum, ücretine diyeceğim yok, yine onu versin, fakat ihtisas cedvelinden lûtfen bunu çıkarsın.

ZİRAAT V. MUHLİS ERKMEN (Kütahya) — Müsaade buyururmusunuz efendim? Esasen böyle bir teknisiyen diye büyük bir para da rica ediyor değiliz. Bu iş de az çok bir ustalığa arzı iftikar eden bir iştir. Bu gün havagazı tesisatımız bozulur. Bunun için şirketten bir adam getirtebilirsiniz. Fakat burada öyle değildir. Elimizin altında böyle bir adamın, daimî şekilde, bulunması lâzımdır. Aksi takdirde hariçten bulmak lâzım gelecek ki müşküldür.

Takdir Büyük heyetindir. Söylediğim gibi, büyük ölçüde bir para da rica etmiş değiliz.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — O halde cedvelden çıkaralım. Alelâde ücretli cedveline geçsin.

REİS — Cedveli reyinize arzedeceğim.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Müsaade buyurunuz efendim. Cedvelden çıkarılmasını teklif ettim.

REİS — O halde bir takrir veriniz.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Veriyorum. Bu takririmle, esasen bütçenin ücret cedvelinde olduğu için bu memuriyet ne lâğ-

vediliyor, ne bir şey. Yalnız ihtisas cedvelinden çıkıyor.

ZİRAAT V. MUHLİS ERKMEN (Kütahya) — Yani muvakkat cedvele koyuyor, şimdi bu mutahassısı kullanacağız demektir. Aksi takdirde hariçten alacak olursak müşkülâta uğrayacağız.

REİS — Takriri okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Santral şefinin ihtisas cedvelinden çıkarılmasını rica ederim.

Çanakkale
Ziya Gevher Etili

REİS — Takriri nazarı dikkate alanlar lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Takrir kabul edilmemiştir.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Tebrik ederim.

REİS — O halde Ziraat vekâletinin ihtisas cedvelini reyinize arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağlı (2) numaralı muvakkat ihtiyaç cedvelinde yazılı ücretli memuriyetlerde bu kanunun neşri tarihinde müstahdem bulunanların ücretleri 1940 haziran tarihine kadar şimdi almakta bulundukları mikdarda tediye edilerek tarihi mezkûrden itibaren 3656 ve 3888 sayılı kanun hükümlerine göre verilir.

Bu suretle tesbit edilecek ücret mikdarı evvelce almakta oldukları ücretten noksan olanlardan icab edenlere aradaki farkı geçmiyen birer mikdar, bulundukları memuriyetlere munhasır kalmak ve terfilerde mahsubu yapılmak üzere alâkalı vekiller tarafından lüzum ve zaruret görüldüğü müddetçe ücret tertiblerindeki tasarrufattan verilebilir.

Ancak bu suretle verilecek ücret yekûnu, bulundukları kadro ücret mikdarını geçemez.

Bu fark verildiği müddetçe muvakkat tazminat verilemez.

Bütçe encümenince tesbit edilen askerî kadrolardaki ihtisas mevkileri hakkında 1 haziran 1940 tarihinden itibaren bu madde hükmü tatbik olunur.

Muvakkat ihtiyaç cedveli

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti Merkez		
	Hıfzıssıhha mektebi		
6	Sıhhî mühendislik muallimi	1	210
4	Seyyar emrazı sariye mücadele tabibi	2	300
6	Seyyar emrazı sariye mücadele tabibi	1	210
	Mücadeleler		
3	Sıtma mücadele mıntakası reisi	1	400
4	İzmir deri ve tenasül hastalıkları muayene ve tedavi evi mutahassıs baştabibi	1	300
	Trahom mücadele teşkilâtı		
4	Baştabib (Mutahassıs)	1	300
6	Tabib »	1	210

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Efendim; mazbata muharririnden rica ediyorum izah buyursunlar. « İzmir deri ve tenasül hastalıkları muayene ve tedavi evi mutahassıs baştabibi. » Bana öyle geliyor ki, mevcud hastanelerimizin, Ankaradakinin, İstanbulun muhtelif İzmirde ne bileyim daha büyük hastanelerin hepsinin de mutahassısları vardır. Onlar bu cedvele girmiyor da neden yalnız İzmirdeki deri ve tenasül hastalıkları muayene ve tedavi evi mutahassıs baştabibi bu cedvele mutahassıs olarak giriyor.

FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Efendim, bunun sebebi şudur :

Muvakkat ihtiyaç cedvelinde diğerlerine lüzum görmüyor. Vekâlet bu hususta İzmiri zarurî görmüş, bunu bize teklif ediyor. Diğer yerlerdekini mutahassıs cedveline idhale lüzum görmüyor. Bu daha perfeksione, daha işler bir müessese olduğu için bu gün bu zarureti duymuştur. Elbette ki vekil daha iyi izah edebilirler.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Mazbata muharriri arkadaşımızın bir hatası olsa gerek, affedersiniz hata değil bir zühul olsa gerek. Buyurdular ki İzmirde hastane daha perfeksiyone bir hastane imiş. Eğer öyle ise Ankaradaki hastane perfeksionelerin perfeksionesi bir hastanedir. Neden dolayı Ankaradaki ihtisas mevkii olmuyor? Bunu ben anlamıyorum, siz de anlatamadınız. Vekil izah etsinler. Tenasülî ve deri hastalıkları büyük ihtisas işi midir? elbette ihtisas işidir. O halde diğer hastanelerde neden olmuyorda İzmirde tahsisen oluyor, acaba orada bu hastalıklar daha mı çok?

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Bu, ihtisas makamı değildir. Muvakkat ihtiyaç cedveline idhal edilmiş, buradaki zat çekildiği zaman bu mevki, mutahassıs, ihtisas vaziyetinde bulunmıyacaktır. Yani burası ihtisas mevkii değildir. Makam şahsa aiddir. Vekâlet bunda zaruret hissediyor. Şimdiye kadar burada çalışan zat, mutahassıs olduğu için buna lüzum görüyor. Bu zat kadro haricine çıkarıldığı zaman umumî eşkâle göre intibakı yapılacaktır. Buna mâni olmak için de bir hüküm

koyuyorsak diğerlerile arada bir mümaselet yapmağa ihtiyaç yoktur.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — İhtisas kelimesi listeye giripte maaşı tekarrür ettikten sonra bilmiyorum, Feridun Fikri arkadaşımızın sözleri bu meseleyi halledebilir mi? Asla. Benim sözlerimi takviyeden başka bir şey yapmadılar. Böyle bir mevki başka bir yerde yok mudur? Evet zatı âliniz de benim kadar malûmattarsınız. Bu hususta Vekil söylesin daha iyi.

SIHHAT VE İç. Mu. V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Aydın) — Arkadaşlarım, Sıhhat vekâletinde ihtisas işi başından beri halledilmiştir. İhtisasa ne suretle ayrılır, ne zaman mutahassıs olur, bu, teayyün etmiştir. Bu bir esas dahilinde yürüyüb gitmektedir. Bizim 63 ü geçen hastanelerimizin her birinde müteaddid mutahassıslarımız vardır. Bunların hiç birini ihtisas yeri olarak göstermedim. Kademelere girecek arkadaşlar oraları dolduracak vaziyettedir. Fakat bunu doldurmağa imkân yoktur. Burayı ihtisas mevkii kabul etmekten maksad, bu tahsisatı alsın, buradan ayrılmasın. Eğer burasını ihtisas mevkii olarak tanımıyorsanız ona bir diyeceğim yok. Bu, esas ve tam bir ihtisas mevkiidir. Çünkü operatör, rontgen ve saireyi göstermiyorum. Çünkü bunlara olan ihtiyaçla karşı karşıya değilim. Bu meslekten gitmek isteyen arkadaşlar varsa güle güle. Kademelendirdiğim arkadaşlarla yerini doldurabilirim. Fakat bu kısımlar üzerinde, kademelenmediği için yerine koyacak arkadaşlarım yoktur. 3 - 5 sene için bu vaziyetin devamını zarurî görüyorum.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — O halde tamamile ayrı oldu. Feridun Fikri bunun muvakkat bir ihtiyaç olduğunu söylediler.

SIHHAT VE İç. Mu. V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Aydın) — Muvakkat bir ihtiyaçtır. Bilâhare yerine kademelendirerek nasıl olsa adam almacaktır.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — İzmirde böyle bir ihtiyaçtan dolayı yapılacaktır. Diğer yerlerde...

SIHHAT VE İç. Mu. V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Aydın) — Lâzım olan yerlerde yapıyoruz. Bazı yerlerde meselâ Ankarada vardır. İhtisas mevkii diye bunları göstermeğe lüzum yoktur. Elimden bunu kaçırmak ta istemiyorum. Eğer bunlar ihtisas mevkii değildir, diyorsanız buna cevab vereyim.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — İhtisası idrak ederim. Onu hiç münakaşa etmek istemiyorum.

SIHHAT VE İç. Mu. V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Aydın) — Bu parayı veremezsem elimden kaçacaktır. Yerine koyacak adam bulamıyacağım ve orayı kapatacağım.

ZİYA GEVHER ETİLİ (Çanakkale) — Umumî olsun. Niçin yalnız İzmirdeki hastanede...

SIHHAT VE İç. Mu. V. Dr. HULÛSİ ALATAŞ (Aydın) — O vakit ihtisas mevkilerini 700 e çıkarmak lâzımdır. İhtisas mevkilerinin hepsini tayyettik. İhtiyacım bundan ibarettir dedim.

REFİK İNCE (Manisa) — Bir sual soracağım. Bu maddenin bir fıkrasında «lüzum ve zaruret görüldüğü müddetçe ücret tertiblerindeki tasarruftan verilebilir» ibaresi mevcuddur. Acaba her vekâlet ücret tertibinden tasarruf yapabilecek midir, tasarruf olmazsa vaziyet ne olur?

SIRRI DAY (Trabzon) — Efendim, bendeniz bu maddeye hatta biraz vuzuh vermek maksadile bir de takrir arzetmiş bulunuyorum. Maksad şu : Bir memurun kadro aylığı 400 liradır. Kendisinin almağa müstahak olduğu aylık 300 liradır. Kendisi 300 lirayı alacak. Alâkadar vekil kendisinde ehliyet görürse 300 ile 400 arasındaki farkı ona verebilecektir. Başka yere geçerse o vakit bu farkı alamıyacaktır. Esasen tahsisat kadro ile hesab edildiği için 400 liranın karşılığı, kendi tasarrufundan bizatihi mevcuddur. Müsaade buyurursanız bu münasebetle bendeniz takririme esas teşkil eden maruzatta da bulunmak istiyorum.

Bu 41 mevki için Muvakkat encümenin kabul ettiği şekil, evvelce de arzettiğim gibi, tahdidî telâkki ediyorum. Bu itibarla buna biz de diğer arkadaşlar gibi memnuniyetle rey vereceğiz. Yalnız ikinci muvakkat madde ihtisas mevkilerinden büsbütün çıkarılmış ve Barem kanunu hükümlerine göre intibak ettirilmesi icab eden 700 kişiye teallûk ettiği için hüküm şudur : İcra Vekilleri Heyetine verdiğimiz salâhiyetle İcra Vekilleri Heyeti bunları ihtisas mevkilerine tayin etmiştir. Fakat bu defa vazıı kanun bunları ihtisas mevkii olarak telâkki etmediği için bu kanunun neşrini takib eden ay başından itibaren intibak maaşını alacaklardır.

Bunlara gelince : Bunlar da ayni vaziyettedir. Yalnız bir farkla ki bu 41 kişi lâakal vekâlet lüzum görürse intibak maaşı bu gün almakta olduğu maaştan dûn olduğu takdirde evvelki aldığı maaşı geçmemek üzere bir farkı maaş verecektir. Yeniden bir hazirana rücu ederek geçmiş zamanı isterse geri alır, isterse bırakır. Mahiyette bir şey yoktur. Bizim Bütçe encümeninin hazırladığı metin, haziran ayında kanunun çıkacağına nazaran hazırlanmıştı, fakat kanun temmuz başına kaldı, kanun çıkıncaya kadar bunların maaşları da muhasebelerce bekletildi. Kanun çıkmayınca mevcud kanun hükümlerine göre maaşları verdiler. Halbuki aradan 8 ay geçmiştir. Bunların içinde ölenler ve ayrılanlar da vardır. Biz bu

maddeyi 2 nci maddede nazarı itibare alarak hem maksadı temin etmiş, hem de daha vazıh şekilde ifade etmiş oluruz. Muvakkat encümenin de bu fikrimize iştirakini rica ederim.

MUVAKKAT En. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Arkadaşımız Sırrı Daym noktai nazarına encümen namına iştirak ediyorum. Binaenaleyh tashihleri, bizim izah ettiğimiz gayeyi husule getiriyor. Bu suretle tashihi muvafıktır.

REİS — Tashih yapın.

SIRRI DAY (Trabzon) — Takrir verdim.

REİS — Cedvelle alâkası var mı?

Feridun Fikri (Bingöl), **Sırrı Day** (Trabzon) - Hayır cedvel ayrıdır.

REİS — Şu halde Sıhhat vekâletine aid cedveli reyinize arzediyorum, kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
	Nafia vekâleti		
	Merkez		
	Demiryolları ve limanlar inşaat reisliği		
6	Mühendis	1	210
8	Fen memuru	1	140
	Nafia şirket ve müesseseleri reisliği		
7	Tedkik şefi	1	170
7	Kontrol şefi	1	170
	Taşra		
	Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği		
6	Kısım mühendisi	1	210
8	Fen memuru	4	140
8	İstimlâk fen memuru	1	140

REİS — Reye arzediyorum, kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
	İktısad vekâleti		
4	Müşavir	1	300
3	Mıntaka iktısad müdürü	1	400
6	» » »	2	210

REİS — Reye arzediyorum, kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
	Ticaret vekâleti		
1	Ticaret ataşesi	5	600
2	» »	8	500
3	» » muavini	2	400
4	» » »	4	300

REİS — Kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

Takriri okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Arzeylediğim sebeblerle lâyihanın birinci muvakkat maddesinin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederim:

Trabzon mebusu
Sırrı Day

Muvakkat madde 1 — Bu kanuna bağlı (2) numaralı (Muvakkat ihtiyaç cedveli) nde yazılı ücretli memuriyetlerde halen mutahassıs olarak müstahdem bulunanların aylıkları bu kanunun neşrini takib eden ay başından itibaren 3656 ve 3888 sayılı kanunların intibak hükümlerine göre verilir.

Ancak bu suretle alacakları aylık mikdarı elyevm almakta oldukları aylık mikdarından noksan ise aradaki farkı geçmiyen birer mikdar bulundukları memuriyetlere munhasır kalmak ve terfilerinde mahsubu yapılmak üzere alâkalı vekiller tarafından lüzum ve zaruret görüldüğü müddetçe kadrolarındaki tasarrufattan verilebilir.

Ancak bu suretle verilecek ücret yekûnu bulundukları kadro ücreti mikdarını geçemez. Bu fark verildiği müddetçe muvakkat tazminat verilemez.

Askerî kadrolarda İcra Vekilleri Heyetince ihtisas mevkii olarak gösterilib bu kadroların Bütçe encümenince tesbiti sırasında ihtisas mevkii haricinde bırakılan memuriyetlerde bulunanlar hakkında da 1 haziran 1940 tarihinden itibaren bu madde hükmü tatbik olunur.

REFİK İNCE (Mnisa) — Affınızı rica edeceğim, bir süal soracağım çabuk okunduğu için hafızamda kalmadı, Kâtib Bey lütfen tekrar ederler mi? Demin okudukları takririn birinci fıkrasında «3656 ve 3888 sayılı kanunlar» dan sonra bir kelime söylediler, işitmedim.

KÂTİB NECMEDDİN SAHİR (Bingöl) — «Kanunların intibak hükümlerine göre verilir»

REFİK İNCE (Manisa) — Ondan sonra ne geliyor?

KÂTİB NECMEDDİN SAHİR (Bingöl) — «Ancak bu suretle alacakları aylık mikdarı elyevm almakta oldukları..»

REFIK İNCE (Manisa) — Müsaade buyurun, teşekkür ederim, şimdi bir süal sorayım.

«Bu kanunun hükümlerine göre verilir» tabirile intibak «Hükümleri arasında» bir fark var mı? Sırrı Day izah etsin.

SIRRI DAY (Trabzon) — Bu «İntibak hükümleri» tabirinden kastımız, yani 3656 numaralı kanunun intibak hakkındaki muvakkat hükmüne tâbi olacaklarıdır. Bu hükümlere göre tesbit edilecek demektir.

REFİK İNCE (Manisa) — Eski kanunla bunun arasında bir fark var mıdır?

SIRRI DAY (Devamla) — Yoktur, maksad aynıdır.

REFİK İNCE (Manisa) — Şu halde bir şey rica edeyim. Bu fıkrada «Ancak bu suretle» denildiği halde aşağıdaki fıkranın başındada yine «Ancak» kelimesi geçiyor. Bunun birinin kaldırılması imkânı yok mudur?

SALÂH YARGI (Kocaeli) — İkincisi «Şu kadar ki» olur.

FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Doğru, tashih edelim.

REİS — Tashih edildi.

Şu halde takriri madde olarak kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2 — İcra Vekilleri Heyetince ihtisas mevkilerinde gösterilmiş olubta bu kanuna bağlı 1 ve 2 numaralı cedvel haricinde kalanlar hakkında terfi kıdemlerine esas teşkil etmemek şartile bu kanunun neşri tarihini takib edecek ay başından itibaren 3656 numaralı kanunun muvakkat ikinci maddesinin (G) fıkrası hükmü tatbik olunur.

REİS — Mütalea var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum.

SIRRI DAY (Trabzon) — Efendim, bu ikinci maddede « İcra Vekilleri Heyetince ihtisas mevkii gösterilmiş olubda» kaydi var. İcra Vekilleri Heyeti yalnız 3656 numaralı kanun mucibince, bu cedvellerin haricinde yine ihtisas mevkileri ihdası salâhiyetini haizdir. Meselâ (E) cedvelindeki kadroları yapar. Ayrıca Millî korunma kanununa göre ihtisas kadrosu yapar.

Bir iltibasa mahal kalmasın diye bu maddeye bir vuzuh vermeğe çalıştım. Encümenle de mutabıkız. (Muvafık sesleri).

Yüksek Reisliğe

Arzeylediğim sebeblerle lâyihanın ikinci muvakkat maddesinin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Trabzon mebusu
Sırrı Day

MUVAKKAT MADDE 2 — 3888 sayılı kanunun muvakkat ikinci maddesine tevfikan İcra Vekilleri Heyetince ihtisas mevkii olarak tesbit edilmiş olub da bu kanuna bağlı 1 ve 2 numaralı cedveller haricinde kalan kadrolarda mutahassıs olarak müstahdem olanların aylıkları bu kanunun neşrini takib eden ay başından itibaren 3656 ve 3888 numaralı kanunların intibak hükümlerine göre verilir. Şu kadar ki, bunlardan aylıklarının kesilmesi icab edenler hakkında 3656 numaralı kanunun muvakkat ikinci maddesinin G fıkrası hükmü mezkûr ay başından itibaren tatbik edilir.

REFİK İNCE (Manisa) — «Mezkûr aybaşı» tabiri üzerinde biraz teemmül lâzımdır.

Şimdi Feridun Fikri arkadaşım, Ziya Gevher arkadaşımızın bir sualine cevab verirken (G) fıkrasını izah etti. Bu izahat sırasında (G) fıkrasını okudular. Bu fıkrayı okudukları zaman bendenizin hafızamda kaldığına göre, « 1939 senesinden itibaren » tabirini de okudular. Öyle değil mi?

FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Evet.

REFİK İNCE (Manisa) — Binaenaleyh bu fıkra mucibince yapılacak intibak tarihi, bu adamların 1939 senesi iptidasındaki maaşları esası dairesinde olacaktır. Bunda bir hikmet vardı. Yani muvakkat encümenin o maddeyi (G) fıkrasına koymasındaki hikmette olduğu gibi. O (G) fıkrasında, maaşların falan tarihte verilmesini ifade etmesindeki hikmet, ihtisas maaşının hakkı mükteseb teşkil eder gibi bir zihniyetle, bazı kimselerin derhal mutahassıs mevkiine getirildiği yolunda, bu kanunun ilk zamanlarında işitilmiş ve görülmüş efal ve harekâtın doğru olmıyacağını tebyin etmek zarureti hâsıl olmuş ve o zarureti ifade etmek için (G) fıkrası yerine bu (G) fıkrasını ihtiva ve 1939 senesi mebde olduğu halde nasıl oluyor da biraz evvel Feridun Fikri arkadaşımız, encümen namına, bize dermeyan ettiği ve bizim de tarafımızdan muvafık görülerek kabul olunduğu için bir mütaleadan sarfı nazarla, bu maaşları bu kanunun neşrinden alıb ay başından itibaren sayılabilecek kadar ileriye varıyor? Bendeniz bu münasebetle tadilâtın ilk kısımlarına iltihak ediyorum, fakat bu tarih değiştiren kısma katiyen iştirak etmiyorum. Muvakkat encümenin noktai nazarı gayet doğrudur. Çünkü bu şekil aynen yapılmış olduğunu bildiğimiz, işittiğimiz bazı na hak şekilde iktisab edilen vaziyetlerin önüne geçmeğe medar olur. Eğer noktai nazarımı kabul etmiyorlarsa tenvir etmelerine ihtiyaç vardır.

SIRRI DAY (Trabzon) — Efendim, bendeniz maruzatımı yalnız vuzuh vermek maksadına istinad ettirdim. Kasdım aynidir. Filhakika bendeniz tamamen yazdığım şekilde anlıyorum, Muvakkat encümenin metni manasında. Terfi kısımlarına esas teşkil etmemek şartile ki - bence lüzumsuzdur - bu kanunun neşri tarihini takib eden ay başından itibaren 3656 sayılı kanunun muvakkat ikinci maddesinin (G) fıkrasının hükmü tatbik edilir. Bu fıkra ay başından itibaren 25 de biri kesilmek suretile 25 ayda itfa edilir. Bence bu zarurî bir şey de değildir, defaten kesmek te kabildir. Bu itibarla Muvakkat encümenin, Bütçe encümeninin yapmış olduğu nisbeti tahdid edici bir hareket yaptığına göre, daha ileriye teklif yapmağı doğru bulmazdım. Çünkü zaten madelete uygun bir şekildir. 25 ay zarfında katî bir tasfiyeyi intaç edecektir. Bendeniz de ayni şekilde yaptım. Binaenalayh bendenizin deminki maruzatımın tamamen hakikati hale uygun olduğunu ifade ederim.

REFİK İNCE (Manisa) — Sizin verdiğiniz takririn son fıkrasını lûtfeder misiniz?.

SIRRI DAY (Trabzun) — Onun dediği, bu kanunun neşri tarihini takib eden ay başından itibaren G fıkrası tatbik olunur. Bendenizin de dediğim odur.

MUVAKKAT En. M. M. FEDİDUN FİKRİ (Bingöl) — Efendim, Refik İnce arkadaşıma teşekkür ederiz. Mevzuun iyice aydınlanması faydalı olur. Bizim, encümende tanzim ettiğimiz madde ile Sırrı Dayın tanzim ettiği madde arasında hükmen ve netice itibarile fark görmedim. Eğer bir fark tebarüz ediyorsa o farkın gözelce tavazzuh etmesi icab eder. Yalnız, şimdi mütaleasını sorduğum Maliye vekâleti Bütçe müdürü umumisi de bu mevzu hakkındaki iki hükmün farklı olmadığını söyledi. Asla encümenin maksadından ayrılmak mevzubahs değildir. 3656 saylı kanunun muvakkat ikinci maddesinin (G) fıkrasının son satırı hükmü mahfuzdur. Şu halde 1 kânunusani 1939 dan sonra yapılan tayin ve terfilerden mütevellid kısım varsa, taksitlendirilmiyerek derhal kesilir. Görülüyor ki bu kısım mahfuzdur. Bunun mahfuz olması Encümenimizce üssülesastır. Bu noktada encümen de israr etti. Bu itibarla bu maddeyi izah için şunu arzedeyim: Sırrı Dayın tanzim ettiği son fıkra (Şu kadar ki bunlardan aylıklarının kesilmesi icab edenler hakkında 3656 numaralı kanunun muvakkat ikinci maddesinin G fıkrası hükmü mezkûr ay başından itibaren tatbik edilir.) şeklindedir. Yani 1 kânunusani 1939 dan sonra tayin edilenlerin taksitlendirilmemesi hakkındaki hüküm mahfuzdur. Eğer arkadaşlar ibareden bunun mahfuziyeti zıddında bir kanaate varıyorlarsa tashih edelim. Bilhassa maliyeci arkadaşlardan da bunu rica ediyorum. Biz şu ibare ile mefhumu hâsıl görüyoruz. Bütçe müdürü umumisi de, Maliyenin bir mutahassıs unsuru olması dolayısile o da bunların taksitlendirilmiyeceği mevzuunda, Refik İncenin üzerinde ehemmiyetle durduğu mefhumu hâsıl görüyor. Bütçe encümeni arkadaşlarımız, ibarede başka bir mahzur görmüyorlarsa, bu tavzihle mesele anlaşılmıştır zannederim.

BÜTÇE En. REİSİ İSMET EKER (Çorum) — Efendim, Sırrı Day arkadaşımız Bütçe encümeni namına teklif etmemişlerdir. Bu kanun lâyihasını geçen seneki Bütçe encümeni yapmıştır. Arkadaşımız da orada çok çalışmışlardır. Binaenaleyh gördüğü noksanları ikmal için bu teklifi kendi namlarına yapmışlardır.

MUVAKKAT En. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Muvakkat encümenin maksadı hâsıl olması şarttır. O şekilde kabulünü istirham ediyoruz.

YAHYA SEZAİ UZAY (Balıkesir) — Sırrı Day arkadaşımız kıdemlerine tesir etmemek şartile « olan » diye yazılı olan fıkrayı lüzumsuz görmüştür. Onu encümen müzakere ederek, şu noktai nazardan lüzumlu olduğuna kani olarak koydu.

Yeni barem kanunu müzakere edilirken, iki barem kanunu arasındaki fark yüksek olduğu zaman, 1939 kânunusanisinden evvel tayin edilenlerden defaten, evvelce tayin olunanlardan 25 ayda fark kesilir. Fakat şimdi mutahassıs mevkiine getirilecek olanlar 11 aydan beri yüksek maaş almaktadırlar. Onların ki bu kanun çıktığı tarihten itibaren başlıyacaktır. Ötekiler bir senedenberi, biz şu kadar maaş alıyorduk, bizim kıdemimiz ondan başlar demesinler diye o şart kondu ve o kelime ilâve edildi. Encümende bu şekil tebarüz etmişti. Çünkü bu ihtisas mevkilerine gelmeler muvakkattir. Muvakat olduğu için, kıdemde kendi arkadaşlarından ayrılmış olurlar. ve adaletsizlik olur diye, bir ay sonra başlayacak tatbikat, evvelki arkadaşlarının zamanında başlamış gibi kıdem hesablanacaktır. Bir sene aldıkları fazla maaş kıdemlerine tesir etmesin denilmişti. O şartın kalması muvafıktır.

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Maksad hâsıldır. Sırrı Dayın teklifi etraflıdır. ve bizim de düşüncelerimizi camidir. Bu itibarla encümende iltihak ediyor. Dermeyan ettikleri esas dairesinde kabulü muvafıktır.

REİS — Muvakkat encümen Sırrı Dayın teklifini madde olarak kabul ediyor, reye arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3 — 3656 sayılı kanunun neşri tarhinde mezkûr kanunun altı ve on üçüncü maddelerinde yazılı maaşlı memuriyetlerde müstahdem olanların, maaşlı veya ücretli Devlet veya hususî idare veya belediye memuriyetlerinde geçen hizmet müddetleri yekûnuna ve 3656 sayılı kanunun ikinci muvakkat maddesi hükmüne göre intibakları yapılır. Şukadar ki, bu suretle iktisab edecekleri derece mezkûr tarihte bulundukları maaş derecesini geçemez.

KEMAL TURAN (Isparta) — İkinci maddeye konulmuş bir esası bu muvakkat madde ile, zannederim bozuyoruz. Eğer böyle değilse izahını rica edeceğim. Burada, ikinci maddede dedik ki, maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerinde intibak yaparken, bir, tahsil vaziyetlerini nazara alıyoruz, bir de ihtisası temin için geçen zamanları, yani burada 3656 ya mütenazır olarak yüksek tahsilde 2 sene değilse 3 sene. Şimdi burada diyoruz ki, maaşlı olan ihtisas mevkileri için belediyede, Devlette ve hususî idarede geçen hizmet ne olursa olsun kabul edilsin. Vaziyet şu oluyor. Bir mutahassıs yüksek tahsilini bitirmiş, belediyede tahsil memurluğu yapmış. Fakat kendisi hukuk mutahassısıdır, hukuk tahsili yapmıştır. Maaşlı hukuk ihtisası isteyen bir yere gitmiştir.

Şimdi burada belediyede geçen hizmet, hiç ihtisasla alâkası olmayan hizmet sayılır deniyor. İkinci madde mutlak olarak, gerek Hükûmette, gerek belediyede, bulunduğu iş kendi ihtisasına taallûk ediyorsa zaten onu kabul ediyor. İhtisasa teallûk etmiyorsa niçin kabul edelim? Bunda ne zaruret vardır? Bir zaruret varsa bunu izah etsinler. Mademki biz bu intibakı ihtisasta geçen hizmete esas tutuyoruz. Burada zannediyorum ki bir şey oluyor.

Bir ricam da; encümen 6 ncı maddeyi niçin koymuştur? Baremde bu hüküm mutlaktır. Meselâ kalemi mahsus, umumî müfettişlik hizmetindeki maaş bir hakkı mükteseb teşkil etmez. Bunlar Devletin bünyesinde muvakkat, gelib geçici bir hizmet olacaktır. Burada bu intibakı tesis etmekte bir zaruret var mıdır? Lûtfen onu izah etsinler.

GALİB PEKEL (Tokad) — Muhterem arkadaşlar; arkadaşımızın şimdi dokunduğu gibi ben de bu maddede müteredddid bulunduğum için üzerinde biraz duracağım. Muvakkat üçüncü maddeyi okuduğum zaman edindiğim intiba şu oldu. 3656 numaralı barem kanununun çizdiği kaidelerden ayrılarak iki istisna yapmıştık. Birisi, 6 ncı maddesi ile, diğeri de 13 ncü maddesi ile yapılmıştı. Bunlardan birisi istisnaî mevkiler, diğeri de ihtisas mevkileri idi. Ana kanunda bu iki mevkide bulunacaklar için barem kanununa intibakı aramıyacaktık. Fakat kanunun ikinci maddesine konulan bir hükümle ihtisas mevkilerinde intibakı arayacağız. Yalnız istisna mevkileri olan 6 ncı maddenin koyduğu yerler için böyle bir şey yoktur. Halbuki bu üçüncü muvakkat maddeyi okuyunca, ihtisas mevkilerinden birinci maddede koyduğumuz şekilde ayrıca baremin intibakını da arayacağımız gibi, istisna mevkilerinde de bu intibakı arayacağımız manası çıkmaktadır. Bunun üzerine asıl maddeyi yazan eski Bütçe encümeni mazbata muharriri arkadaşımız Sırrı Dayla görüştükten sonra fikrimi değiştirdim, fakat tavzihe lüzum olduğu için kendisinden ayrıca tavzihini rica edeceğim. Arkadaşımın söylediği fikre göre, maddenin yazılışından maksad şu imiş :

Gerek istisna mevkilerinde, yani altıncı maddede gördüğümüz, sefirlikler, valilikler, umumî müfettişlikler, kalemi mahsus müdürlükleri gibi yerlerde bulunanlar ve gerek ihtisas mevkiinde bulunanların barem dereceleri ne olacaktır? Bulundukları mevkilerde kaldıkları müddetçe maaşlarını alacaklar, terfi edecekler, fakat bunların bareme intibakı nasıl olacak? Başka bir memuriyete geçerlerse haklarında ne yapılacak? Bunu aradıkları için ve bareme intibakını temin edebilmek için bu maddeyi koyduklarını söylediler. Bu maddeye göre intibak yapıldığı zamanda bu zatler istisna ve ihtisas mevkilerinde almakta oldukları maaş, umumî kanunun koymuş olduğu umumî istisna hükümlerine göre yine verilmeğe devam edilecektir. Bu maddeden asıl maksad nedir? Açık anlayamadım. Bana hususî izah ettikleri gibi olub olmadığını buradan izah buyurmalarını rica ederim.

REFİK İNCE (Manisa) — Bir defa şurasını ifade edeyim ki; bu madde kadar anlaşılması zor maddeye hemen hemen teşrîî hayatımda az tesadüf ettim. O kadar karma karışıktır ki, Meclise gelmeden evvel okudum ve şimdi de on defa gözden geçirdim ve anlıyamadığımdan dolayı da şimdi buraya çıkmış bulunuyorum.

Bir defa bundan evvelki maddelerde; şu kadarki, ancak kelimeleri yetmiyormuş gibi bu maddedeki « şu kadar ki » tabirinden encümen bizi kurtarmanın çaresine baksın. Bu bir, ikincisi « muvakkat maddenin tarihinden » tabiri « tarihinde » olacak zannederim. Üçüncü nokta şudur; her muvakkat madde bir kanunun eski kanunla münasebetlerini ahenkleştirir. Bu gün için Devlet hizmetinde mutahassıslar var. Kanun mucibince bütün mutahassısların hizmet müddetleri tesbit edilecek. Bu muvakkat madde nasıl tesbit ediyor? Anladığıma göre diyor ki; bu adamlara bakacağız, eğer 3656 sayılı kanunun 6 ncı maddesindeki valilikler, müfettişi umumilikler, hukuk mjşavirliği şu veya bu gibi istisnaî vazifeleri varsa, bunların yekûnu, eğer belediyede çalışmışsa bunların yekûnu, idarei hususiyede çalışmışlarsa bunların yekûnu, hususî hizmetlerde çalışmışlarsa bunların yekûnu alınacak, buna nazaran intibakları yapılacak.

Yine Barem kanununun ikinci muvakkat maddesi mucibince 2 sene, 3 sene esasıdır. Kemal Turan arkadaşımızın suali gayet doğrudur. Mutahassıs olarak bu mevkie getirdiğimiz adamların bir kısmının ihtisas zammından iki üç sene istifade etmek suretile kendilerinin elde edecekleri muvaffakiyetlerin temelini kurduktan sonra neden ayni evsafı bunlardan aramıyalım?

İkincisi; Galib Pekel arkadaşımızın izah ettiği üzere, ayni maksadı temine matuf olan bu noktai nazar yüzünden ben dahi bu maddenin kaldırılmasında bir fayda mülâhaza etmekteyim. Fakat doğrusunu isterseniz bu mülâhazamı arzederken şunu da ilâve edeyim ki; bu maddenin heyeti umumiyesini tam kavramış değilim. Kafama menfi bir fikir geliyor, amma encümenden alâkadar arkadaşlar tenvir ederlerse belki noktai nazarımı değiştirebilirim.

SIRRI DAY (Trabzon) — Demin Bütçe encümeni reisinin izah ettiği gibi bendeniz şahsım namına maruzatta bulunuyorum. Vakia geçen sene Bütçe encümeninin raportörü olarak bu lâyihayı müdafaa etmiştim. Fakat bu gün Muvakkat encümenin malı olduğuna göre Bütçe encümeninin raportörü olarak değil kendi namıma söylüyorum.

Bu madde hakikaten biraz zor yazılmıştır. Ona şüphe yoktur. Yalnız, bendeniz geçen se-

ne Bütçe encümeni raportörü olarak bunu yazmıştım. Muvakkat encümende muktedir arkadaşlarım var, çok uğraşmışlar, bunu daha supl bir şekle koyamamışlardır. Refik Şevket arkadaşım lûtfederlerse ben de bu selâseti kanunda görmekle müftehir olurum. Maddenin maksadı şu : Ücretli memurlar için bir intibak esası vardır. Maaşlı memurlar için intibaka lüzum yoktur. Çünkü herkesin hakkı malûmdur. İhtisas mevkilerinde ve 6 ncı maddedeki avukatlık, müşavirlik, valilik, sefirlik, kalemi mahsus müdürlüğü mevkilerine getirilecekleri kanun kabul etmektedir. Bunlar evvelce aldıkları maaşlara göre değil, vazifenin derecesine göre para almaktadırlar. Nafia vekâletinde ihtisas mevkii olarak bazı memuriyetler vardır, bunun yanında hukuk müşavirleri ve saire de vardır. Böyle meslekten gelmemiş olan zevat ki, ihtisas mevkii olarak veya istisnaî mevki olarak 3656 numaralı kanunun neşri tarihinde bu maaşı almakta idiler, onlar da müracaat ettiler ve dediler ki, bir dairede iki hukuk müşaviri vardır, birisi maaşlı, diğeri ücretli. Ücretlilerin intibakı yapılmaktadır. Bu intibakın, kendisine temin ettiği haktan fazla bir hak tanımak esası kabul ediliyor. Fakat onun gibi hizmet etmiş bir arkadaş o gün mümasili bir vaziyette bulunduğu halde ona, maaş alması sebebile, intibak teminine hizmet eder bir vaziyeti kanuniye yoktur. Binaenaleyh o, o gün işe başlamış bir memur gibi hak sahibidir. Tahsil derecesine göre, meselâ yüksek mekteb mezunu ise 30 lira alır. Bu itibarla oradan ayrılıb da başka bir yere geçti mi arkadaşı 60 lira aldığı halde kendisi 35 lira ücret alacaktır. Bu madde kendilerinin bulunduğu memuriyetlerde almakta oldukları maaşı mahfuz tutmak şartile maaşlı memurların da intibakına mesağ veren bir hükümdür. Bu madde, bu suretle, bunlar için derpiş edilmeyen bir hükmü tamamlamış oluyor. Vaziyet bundan ibarettir.

REFİK İNCE (Manisa) — Bu maddede ihtisas vardır.

SIRRI DAY (Devamla) — İhtisas, kanunun 6 ve 3 ncü maddelerinde vardır. 3656 numaralı kanunun muvakkat maddeleri o tarihe kadar müstahdem olanların geçmiş zamanlarda kendilerine ne gibi haklar verileceğini gösteren bir maddedir. Kendilerine yeniden bir hak bahşetmiyecektir. Yalnız geçmiş zamanlara aiddir. Nihayet bu mevkilerden çekilirlerse onlara da kendi hizmet müddetlerine göre bir derece iktisab etmiş olacaklardır.

KEMAL TURAN (İsparta) — Bir defa 6 ncı maddedeki istisnaî memurlar için intibak aramıyacağız.

SIRRI DAY (Devamla) — Hayır, hayır. Arayacak değiliz. Zaten o alacaktır. Kendisinin derecesini tesbit ediyoruz.

KEMAL TURAN (İsparta) — Ne faydası var?

SIRRI DAY (Devamla) — 6 ncı maddedeki işlere tayin edilen memur maaşını alır amma tekaüdlük maaşına kendi mükteseb derecesi esas tutulur. Yani hizmet müddetine göre bunun bir derecesi vardır, onun üzerinden hesablanır.

Faraza 40 lira alan bir zat 6 ncı maddedeki hizmetlerden birine 100 lira ile tayin edilse tekaüdlüğü bunun üzerinden olmaz. Daha evvelki memuriyetine nazaran hizmet müddetini hesablamak lâzımdır.

KEMAL TURAN (İsparta) — Kanunun ikinci müzakeresinde tadil teklifile arzedelim, bu saatte halledemiyeceğiz. (Gülüşmeler).

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Bütçe encümeninin bundan evvelki mazbatası okunursa arkadaşlarımızın tereddüdüne mahal kalmaz.

Bundan başka 3656 sayılı kanunun neşri tarihinde intibaka tâbi tutulmadığı anlaşılan istisnaî mevkilerdeki, maaşlı memurların intibaklarının sureti icrası da tavzih edilmek maksadile, kanuna bir madde eklenmiştir. Bu madde 3656 sayılı teadül kanununun muvakkat ikinci maddesile mezkûr kanunun neşri tarihinde ücretle müstahdem olanların intibakı yapıldığı halde gerek istisna, gerek ihtisas mevkilerinde kanunun neşri tarihinde maaş veya ücretle müstahdem olanların hakkı müktesebleri ne suretle hesab edildiği hakkında Tevhid ve teadül kanununda bir hüküm olmadığından tatbikatta bir müşkülât çıkmasın diye bir mevzu olarak bu madde konmaktadır. Binaenaleyh bu maddenin mevcud bir boşluğu izale etmesi bakımından faydası derkârdır. Bu noktai nazardan sizin buyurduğunuz 3656 sayılı kanunun 6 ncı maddesinin sarahatı dahilindeki vaziyette bulunanların geçen hizmetlerinin ne suretle hesab edileceği hakkında hüküm olmadığından bu madde konuyor. Tereddüde mahal yoktur.

REFİK İNCE (Manisa) — Bu nisbet nedir? İki, üç mü? Bu hizmet ne suretle hesab edilecek?

MUVAKKAT E. M. M. FERİDUN FİKRİ (Bingöl) — Üçüncü muvakkat maddede aynen yazılıdır. Bu maddeyi okuyorum: «Devlet veya hususî idare veya belediye memuriyetlerinde geçen hizmet müddetleri yekûnuna ve 3656 sayılı kanunun ikinci muvakkat maddesi hükmüne göre intibakları yapılır». Binaenaleyh bu madde, mevcud bir boşluğu ikmal etmesi itibarile barem kanununun hükmünü tavziha matuf olduğu için vaziyet tavazzuh etmektedir.

KEMAL TURAN (İsparta) — İkinci müzakerede hallederiz.

REFİK İNCE (Manisa) — Çünkü vakit geçmiştir.

REİS — Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul buyuranlar ... Kabul etmiyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmiyenler ... Madde kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

Açık reylerin neticesini arzediyorum:

Türkiye - Romanya ticaret anlaşmasına zeylen imzalanan protokolün tasdiki hakkındaki kanuna, kabul etmek suretile (304) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

Türkiye - Romanya arasında 29 son kânun 1940 tarihinde teati edilen mektub ile buna müteferri 30 temmuz ve 9 ağustos 1940 tarihli mektublarm tasdiki hakkındaki kanunu kabul etmek suretile (285) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

Türkiye - Romanya tediye anlaşması mucibince açılmış bulunan kliring hesablarına yapılacak peşin tediyeler hakkındaki anlaşmanın ve iki protokolün tasdikına dair kanunu kabul etmek suretile (245) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

Türk - Yugoslav ham afyon satışı anlaşmasına munzam protokolün tasdikma dair kanunu kabul etmek suretile (289) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

Türkiye - Yugoslavya ham afyon satışı anlaşmasının 1 nisan 1940 tarihinden 1 temmuz 1940 tarihine kadar üç ay temdidi hakkmdaki kanunu kabul etmek suretile (297) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

Türkiye - Yunanistan arasında imza edilen ticaret ve tediye anlaşmasının tasdikma dair olan kanunu kabul etmek suretile (305) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

1940 malî yılı bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanuna ek kanunu kabul etmek suretile (279) zat rey vermiştir. Binaenaleyh kanun bu mikdar reyle kabul edilmiştir.

Başka işimiz yoktur. Çarşamba sene başına tesadüf ettiği için tatildir. Cuma günü 15 de toplanmak üzere celseyi kapıyorum .

Kapanma saati : 18,54

Türkiye - Romanya Ticaret anlaşmasına zeylen imzalanan Protokolün tasdiki hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	304
Kabul edenler	:	304
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	119
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar	Halid Bayrak	*Ankara*	Muammer Eriş
Haydar Çerçel	İhsan Tav	Ahmed Ulus	Rifat Araz
İzzet Akosmon	*Amasya*	Arif Baytın	*Antalya*
Mebrure Gönenç	Esad Uras	Ekrem Ergun	Dr. Cemal Tunca
Ağrı	İsmail Hakkı Mumcu	Eşref Demirel	Numan Aksoy
Dr. Hüsamettin Kural	Nafiz Aktın	Fevzi Daldal	Rasih Kaplan

Türkân Örs

Aydın

Adnan Menderes
Dr. Hulûsi Alataş
Dr. Şakir Şener
Nuri Göktepe

Balıkesir

Feyzi Sözener
Hacim Çarıklı
Hilmi Şeremetli
Muzaffer Akpınar
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Yahya Sezai Uzay

Bilecik

Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek

Bingöl

Feridun Fikri
Necmeddin Sahir

Bitlis

Tevfik Temelli

Bolu

Cemil Özçağlar
Emin Yerlikaya
Lûtfi Gören

Burdur

Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı

Bursa

Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fatin Güvendiren
Fazlı Güleç
Gl. Naci Tınaz
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez

Çanakkale

Atıf Kamçıl
Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili

Çankırı

Dr. Akif Arkan
Fazıl Nazmi Örkün
M. Abdülhalik Renda

Çoruh

Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
Mazhar Müfid Kansu

Çorum

Dr. Mustafa Cantekin
Eyüb Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp
Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Fahri Akçakoca Akça
Tahir Berkay
Yusuf Başkaya

Diyarbakır

Cahid Çubukçu
Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay
Zeki Mesud Alsan

Edirne

Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan

Elâzığ

Fethi Altay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan

Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
İskender Artun
Salih Başotaç

Erzurum

Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Gl. Pertev Demirhan
Gl. Zeki Soydemir
Münir Hüsrev Göle
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir

Emin Sazak
İstamat Özdamar
İzzet Arukan
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gaziantep

Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Nuri Pazarbaşı
Ömer Asım Aksoy

Giresun

Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu

Gümüşane

Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Yusuf Ziya Zarbun

Hakkâri

İzzet Ulvi Aykurd

Hatay

Abdullah Mursaloğlu
Bekir Sıtkı Kunt
Hamdi Selçuk
Memed Tecirli

İçel

Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Ferid Celâl Güven
Gl. Cemal Mersinli
Turhan Cemal Beriker

İsparta

Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç
Remzi Ünlü

İstanbul

Abidin Daver
Ahmed Hamdi Denizmen
Ahmed Şükrü Esmer
Ali Kâmi Akyüz
Ali Rana Tarhan
Atıf Bayındır
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
İbrahim Alâettin Gövsa
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arıman
Kâmil Dursun
Mamud Esad Bozkurd
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu

Kars

Fuad Köprülü
Esad Özoğuz
Kahraman Arıklı
Ömer Küntay

Kastamonu

Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Hacer Dicle
Muharrem Celâl Bayar
Nuri Tamaç
Rıza Saltuğ
Tahsin Coşkan

Kayseri

Faik Baysal
Nazmi Toker
Reşid Özsoy
Sadettin Serim
Salih Turgay
Suad Hayri Ürgüblü

Kırklareli

Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli
Zühtü Akın

Kırşehir

Dr. Hüseyin Ülkü
Hazim Börekçi
İzzet Özkan
Memed Seyfeli

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Dıblan
İbrahim Tolon
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Dr. Osman Şevki Uludağ
Galib Gültekin

İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Ulusan
Naim Hazim Onat
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin

Kütahya

Alâettin Tiridoğlu
Besim Atalay
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Mustafa Bacak
Receb Peker
Sadri Ertem
Vedit Uzgören

Malatya

Dr. Hilmi Oytâç
Emrullah Barkan
Gl. Osman Koptagel
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Osman Taner
Vasıf Çınay

Manisa

Asım Tümer
Dr. Saim Uzel
Faik Kurdoğlu
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kâni Karaosman
Kenan Orer
Osman Erçin
Rıdvan Nafiz Edgüer
Yaşar Özey

Maraş

Dr. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan

Mardin

Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
İrfan Ferid Alpaya
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Or. Gl. İzzettin Çalışlar
Sadullah Güney

Muş

Şükrü Ataman

Niğde

Cavid Oral
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu
Halid Mengi
Naım Erem

Ordu

Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
Hüseyin Ekşi
İsmail Çamaş
Selim Sırrı Tarcan

Rize

Ali Zırh
Fuad Sirmen
Raif Dinç

Samsun

Amiral Fahri Engin
Hüsnü Çakır
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşid Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Selmen

Seyhan

Ali Münif Yegena
Gl. Naci Eldeniz
Hilmi Uran
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Tevfik Tarman

Siird

Ali Rıza Eesen
Naki Bekmen
Şefik Özdemir

Sinob

Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu

Sivas

A. Naci Demirağ
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztekin Erdemgil
İsmail Memet Uğur
Mergube Gürleyük
Mitat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ

Cemil Uybadın
Nazmi Trak

Tokad

Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Sıtkı Atanç

Trabzon

Faik Ahmed Barutçu
Halil Nihad Boztepe
Raif Karadeniz
Salise Abanozoğlu
Sırrı Day
Şerif Bilgen

Tunceli

Mitat Yenel
Sami Erkman

Urfa

Memed Emin Yurdakul
Razi Soyer
Şeref Uluğ

Van

Hakkı Ungan
İbrahim Arvas
Münib Boya

Yozgad

Ahmed Sungur
Ekrem Pekel
Salim Korkmaz
Sırrı İçöz
Veled İzbudak

Zonguldak

Halil Türkmen
Hasan Karabacak
İbrahim Etem Bozkurt
Mustafa Bozma
Rifat Vardar
Yusuf Ziya Özençi

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan

Ankara

Aka Gündüz
Belkis Baykan
Dr. Taptas
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Rs. C.)
Mümtaz Ökmen (V.)
Yahya Galib Kargı

Antalya

Dr. Münir Soykam
Tayfur Sökmen

Aydın

Agâh Sırrı Levend
Dr. Mazhar Germen (Rs. V.)
Nazmi Topcoğlu (Mazur)

Balıkesir

Fahrettin Tiritoğlu
Gl. Kâzım Özalp
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Emir

Bilecik

Salih Bozok

Bitlis

Süreyya Örgeevren

Bolu

Dr. Zihni Ülgen
Fethi Okyar (V.)
Hasan Cemil Çambel

Bursa

Muhittin Baha Pars

Çanakkale

Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı

Hüseyin Cahid Yalçın

Çoruh
Asım Us

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
Necib Ali Küçüka

Diyarbakır
Rüştü Bekit (Hasta)

Edirne
Osman Şahinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ
Fazıl Ahmed Aykaç (Hasta)
Fuad Ağralı (V.)
Sabit Sağıroğlu

Erzincan
Saffet Arıkan (V.)

Erzurum
Aziz Akyürek
Salim Altuğ

Gazianteb
Ahmed Aksu

Giresun
Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Hatay
Abdülgani Türkmen (M.)

İstanbul
Dr. R. Saydam (Bş. V.)
Dr. Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel (M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir
Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Hasan Âli Yücel (V.)
Memed Aldemir
Reşad Mimaroğlu

Kars
Hüsrev Kızıldoğan (Hasta)
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu
Hilmi Çoruk
Rauf Orbay

Kayseri
Ahmed Hilmi Kalaç
Ömer Taşcıoğlu

Kırklareli
Gl. Bürhanettin Denker
Şevket Ödül

Kocaeli
İbrahim Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Ragıb Akca
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya
Ali Rıza Türel
Fuad Gökbudak (Mazur)
Gl. Ali Fuad Cebesoy (V.)

Kütahya
Hüseyin R. Gürpınar
Muhlis Erkmen (V.)

Manisa
Kâzım Nami Duru
Refik İnce

Maraş
Memed Erten
Ziya Kayran (M.)

Mardin
Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu
Muhittin Birgen

Muğla
Cemal Karamuğla
Yunus Nadi

Muş
Hakkı Kılıcoğlu

Niğde
Dr. Abravaya Marmaralı
Hazim Tepeyran

Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir

Rize
Dr. Saim Ali Dilemre
Hasan Cavid
Kemalettin Kamû

Samsun
Zühtü Durukan

Seyhan
Damar Arıkoğlu
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)

Siird
Ressam Şevket Dağ

Sinob
Cemal Aliş
Cevdet Kerim İncedayı (V.)
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas
Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Remzi Çiner

Tekirdağ
Fayık Öztrak (V.)
Rahmi Apak
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad
Cemal Kovalı

Trabzon
Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Hamdi Ülkümen
Hasan Saka
Mitat Aydın

Tunceli
Haydar Rüştü Öktem

Urfa
Gl. Ahmed Yazgan
Refet Ülgen
Sami İşbay

Yozgad
Celâl Arat
Ziya Arkant

Zonguldak
Hazim Atıf Kuyucak
Şinasi Devrin

Türkiye - Romanya arasında 29 son kânun 1940 tarihinde teati edilen mektub ile buna müteferri 30 temmuz ve 9 ağustos 1940 tarihli mektubların tasdikı hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	285
Kabul edenler	:	285
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	138
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Haydar Çerçel
İzzet Akosmon
Mebrure Gönenç

Ağrı
Dr. Hüsamettin Kurt
İhsan Tav

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Arif Baytın
Ekrem Ergun
Eşref Demirel
Fevzi Daldal
Muammer Eriş
Rifat Araz

Antalya
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasih Kaplan
Türkân Örs

Aydın
Adnan Menderes
Nuri Göktepe

Balıkesir
Feyzi Sözener
Gl. Kâzım Özalp
Hacim Çarıklı
Hayrettin Karan
Hilmi Şeremetli
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selcuk

Bilecik
Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek

Bingöl
Feridun Fikri
Necmeddin Sahir

Bitlis
Süreyya Örgeevren
Tevfik Temelli

Bolu
Cemil Özçağlar
Emin Yerlikaya

Burdur
Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fatin Güvendiren
Fazlı Güleç
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez

Çanakkale
Atıf kamçıl
Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Dr. Akif Arkan
Fazıl Nazmi Örkün
M. Abdülhalik Renda

Çoruh
Ali Rıza Erem
Mazhar Müfid Kansu

Çorum
Eyüb Sabri Akgöl
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp
Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran

Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Fahri Akçakoca Akça
Tahir Berkay

Diyarbakır
Cahid Çubukçu
Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay
Zeki Mesud Alsan

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan

Elâzığ
Fethi Altay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
İskender Artun
Salih Başotaç

Erzurum
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Gl. Pertev Demırhan
Münir Hüsrev Göle
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir
Emin Sazak
İstamat Özdamar
İzzet Arukan
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazianteb
Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Nuri Pazarbaşı
Ömer Asım Aksoy

Giresun
Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu

Gümüşane
Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Şevket Erdoğan
Hasan Fehmi Ataç

Hakkâri
İzzet Ulvi Aykurd

Hatay
Abdullah Mursaloğlu
Bekir Sıtkı Kunt
Hamdi Selçuk

Memed Tecirli

İçel

Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Ferid Celâl Güven
Gl. Cemal Mersinli
Turhan Cemal Beriker

İsparta

Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç

İstanbul

Abidin Daver
Ahmed Hamdi Denizmen
Ahmed Şükrü Esmer
Ali Kâmi Akyüz
Ali Rana Tarhan
Atıf Bayındır
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
İbrahim Alâettin Gövsa
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arıman
Kâmil Dursun
Mamud Esad Bozkurd
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu

Kars

Fuad Köprülü
Kahraman Arıklı
Ömer Küntay

Kastamonu

Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Hacer Dicle
Muharrem Celâl Bayar
Nuri Tamaç
Rıza Saltuğ
Tahsin Coşkan

Kayseri

Faik Baysal
Nazmi Toker
Reşid Özsoy
Sadettin Serim
Salih Turgay
Suad Hayri Ürgüblü

Kırklareli

Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli
Zühtü Akın

Kırşehir

Dr. Hüseyin Ülkü
İzzet Özkan
Memed Seyfeli

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Dıblan
İbrahim Tolon
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Dr. Osman Şevki Uludağ
Galib Gültekin
İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Ulusan
Naim Hazim Onat
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin

Kütahya

Alâettin Tiridoğlu
Besim Atalay
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Hüseyin R. Gürpınar
Mustafa Bacak
Receb Peker
Sadri Ertem
Vedit Uzgören

Malatya

Emrullah Barkan
Gl. Osman Koptagel
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Osman Taner
Vasıf Çınay

Manisa

Asım Tümer
Faik Kurdoğlu
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kâni Karaosman
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Rıdvan Nafiz Edgüer
Yaşar Özey

Maraş

Dr. A. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan
Memed Erten

Mardin

Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
İrfan Ferid Alpaya
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Or. Gl. İzzeddin Çalışlar
Sadullah Güney

Muş

Şükrü Ataman

Niğde

Cavid Oral
Faik Soylu
Halid Mengi
Naim Erem

Ordu

Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hüseyin Ekşi
İsmail Çamaş
Selim Sırrı Tarcan

Rize

Fuad Sirmen
Raif Dinç

Samsun

Amiral Fahri Engin
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşid Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Selmen

Seyhan

Gl. Naci Eldeniz
Hilmi Uran
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Tevfik Tarman

Siird

Ali Riza Esen
Naki Bekmen
Şefik Özdemir

Sinob

Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu

Sivas

A. Naci Demirağ
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztekin Erdemgil
İsmail Memed Uğur
Mergube Gürleyük
Mitat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ

Cemil Uybadın
Nazmi Trak

Tokad

Cemal Kovalı
Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Sıtkı Atanç

Trabzon

Faik Ahmed Barutcu
Halil Nihad Boztepe
Raif Karadeniz
Salise Abanozoğlu
Sırrı Day

Tunceli

Mitat Yenel
Sami Erkman

Urfa

Memed Emin Yurdakul
Razi Soyer
Şeref Uluğ

Van

Hakkı Ungan
İbrahim Arvas
Münib Boya

Yozgad

Ahmed Sungur

Ekrem Pekel
Salim Korkmaz
Sırrı İçöz

Veled İzbudak

Zonguldak

Halil Türkmen

Hasan Karabacak
İbrahim Etem Bozkurt
Mustafa Bozma

Rifat Vardar
Yusuf Ziya Özençi

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan

Ağrı

Halid Bayrak (İ. Â.)

Ankara

Aka Gündüz
Belkis Baykan
Dr. Taptas
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Rs. C.)
Mümtaz Ökmen (V.)
Yahya Galib Kargı

Antalya

Dr. Münir Soykam
Tayfur Sökmen

Aydın

Agâh Sırrı Levend
Dr. Hulûsi Alataş (V.)
Dr. Mazhar Germen (Rs. V.)
Dr. Şakir Şener
Nazmi Topçoğlu (Mazur)

Balıkesir

Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Emir
Muzaffer Akpınar
Yahya Sezai Uzay

Bilecik

Salih Bozok

Bolu

Dr. Zihni Ülgen
Fethi Okyar (V.)
Hasan Cemil Çambel
Lûtfi Gören

Bursa

Gl. Naci Tınaz
Muhittin Baha Pars

Çanakkale

Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı

Hüseyin Cahid Yalçın

Çoruh

Asım Us
Atıf Tüzün

Çorum

Dr. Mustafa Cantekin
İsmail Kemal Alpsar

Denizli

Dr. Kâzım Samanlı
Necib Ali Küçüka
Yusuf Başkaya

Diyarbakır

Rüştü Bekit (Hasta)

Edirne

Osman Şahinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ

Fazıl Ahmed Aykaç
Fuad Ağralı (V.)
Sabit Sağıroğlu

Erzincan

Saffet Arıkan (V.)

Erzurum

Aziz Akyürek
Gl. Zeki Soydemir
Salim Altuğ

Gazianteb

Ahmed Aksu

Giresun

Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Gümüşane

Yusuf Ziya Zarbun

Hatay

Abdülgani Türkmen (M.)

İsparta

Remzi Ünlü

İstanbul

Dr. R. Saydam (Bş. V.)
Dr. Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel (M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Hasan Âli Yücel (V.)
Memed Aldemir
Reşad Mimaroğlu

Kars

Esad Özoğuz
Hüsrev Kızıldoğan (Hasta)
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu

Hilmi Çoruk
Rauf Orbay

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ömer Taşcıoğlu

Kırklareli

Bürhanettin Denker
Şevket Ödül

Kırşehir

Hazim Börekçi

Kocaeli

İbrahim Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Ragıb Akça
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya

Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Fuad Gökbudak (Mazur)
Gl Ali Fuad Cebesoy (V.)

Kütahya

Muhlis Erkmen (V.)

Malatya

Dr. Hilmi Oytâç

Manisa

Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Osman Erçin
Refik İnce

Maraş

Ziya Kayran (Mezun)

Mardin

Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu
Muhittin Birgen

Muğla

Cemal Karamuğla
Yunus Nadi

Muş

Hakkı Kılıcoğlu

Niğde

Dr. Abravaya Marmaralı
Dr. Rasim Ferid Talay
Hazim Tepeyran

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir
Hamdi Yalman

Rize

Ali Zırb
Dr. Saim Ali Dilemre
Hasan Cavid
Kemalettin Kamû

Samsun

Hüsnü Çakır (V.)
Zühtü Durukan

Seyhan

Ali Münif Yegena
Damar Arıkoğlu
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)

Siird

Ressam Şevket Dağ

Sinob

Cemal Aliş

Cevdet Kerim İncedayı (V.)
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas

Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Remzi Çiner

Tekirdağ

Fayık Öztrak (V.)
Rahmi Apak
Yahya Kemal Beyatlı

Trabzon

Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Hamdi Ülkümen
Hasan Saka
Mitat Aydın
Şerif Bilgen

Tunceli

Haydar Rüştü Öktem

Urfa

Gl. Ahmed Yazgan
Refet Ülgen
Sami İşbay

Yozgad

Celâl Arat
Ziya Arkant

Zonguldak

Hazim Atıf Kuyucak
Şinasi Devrin

Türkiye - Romanya tediye anlaşması mucibince açılmış bulunan kliring hesablarına yapılacak peşin tediyeler hakkındaki anlaşmanın ve iki ticarî protokolün tasdikına dair kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	245
Kabul edenler	:	245
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	173
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Ağrı

Dr. Hüsamettin Kural

Amasya

Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara

Ahmed Ulus
Arif Baytın
Belkis Baykan
Ekrem Ergun
Muammer Eriş
Mümtaz Ökmen

Antalya

Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasih Kaplan

Aydın

Dr. Hulûsi Alataş
Dr. Şakir Şener
Nuri Göktepe

Balıkesir

Feyzi Sözener
Gl. Kâzım Özalp
Hacim Çarıklı
Hayrettin Karan
Hilmi Şerametli
Memed Emir
Muzaffer Akpınar
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Yahya Sezai Uzay

Bilecik

Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek

Bingöl

Feridun Fikri
Necmeddin Sahir

Bitlis

Süreyya Örgeevren

Bolu

Cemil Özçağlar
Dr. Zihni Ülgen
Emin Yerlikaya
Fethi Okyar
Hasan Cemil Çambel
Lûtfi Gören

Burdur

Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı

Bursa

Atıf Akgüç
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fatin Güvendiren
Fazlı Güleç
Gl. Naci Tınaz
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez

Çanakkale

Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili

Çankırı

Hüseyin Cahid Yalçın
M. Abdülhalik Renda

Çoruh

Ali Rıza Erem
Asım Us
Atıf Tüzün
Mazhar Müfid Kansu

Çorum

Dr. Mustafa Cantekin
Eyüb Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp

Denizli

Emin Aslan Tokad
Fahri Akçakoca Akça
Necib Ali Küçüka
Tahir Berkay
Yusuf Başkaya

Diyarbakır

Cahid Çubukçu
Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan
Elâzığ
Fethi Altay
Fuad Ağralı
Fuad Ziya Çiyiltepe
Erzincan
Saffet Arıkan
Erzurum
Aziz Akyürek
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Gl. Pertev Demirhan
Gl. Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak
Eskişehir
Emin Sazak
İzzet Arukan
Yusuf Ziya Özer
Gazianteb
Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
Nuri Pazarbaşı
Giresun
Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu
Gümüşane
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Yusuf Ziya Zarbun
Hakkâri
İzzet Ulvi Aykurd
Hatay
Hamdi Selçuk
İçel
Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Ferid Celâl Güven
Gl. Cemal Mersinli
Turhan Cemal Beriker
İsparta
Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç
Remzi Ünlü
İstanbul
Abidin Daver
Ahmed Hamdi Denizmen
Ahmed Şükrü Esmer
Ali Rana Tarhan
Atıf Bayındır
Dr. R. Saydam
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal
İzmir
Benal Arıman
Hasan Âli Yücel
Mamud Esad Bozkurd
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu
Kars
Esad Özoğuz
Fuad Köprülü
Ömer Küntay
Kastamonu
Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Hacer Dicle
Muharrem Celâl Bayar
Rıza Saltuğ
Tahsin Coşkan
Kayseri
Faik Baysal
Nazmi Toker
Sadettin Serim
Suad Hayri Ürgüblü
Kırklareli
Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli
Zühtü Akın
Kırşehir
Dr. Hüseyin Ülkü
Hazim Börekçi
İzzet Özkan
Memed Seyfeli
Kocaeli
İbrahim Dıblan
Salâh Yargı
Konya
Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Dr. Osman Şevki Uludağ
Gl. Ali Fuad Cebesoy
İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Naim Hazim Onat
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin
Kütahya
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Muhlis Erkmen
Sadri Ertem
Vedit Uzgören
Malatya
Dr. Hilmi Oytâç
Emrullah Barkan
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Manisa
Dr. Saim Uzel
Faik Kurdoğlu
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Refik İnce
Maraş
Memed Erten
Mardin
Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
İrfan Ferid Alpaya
Muğla
Hüsnü Kitabcı
Or. Gl. İzzeddin Çalışlar
Sadullah Güney
Niğde
Cavid Oral
Dr. Rasim Ferid Talay
Halid Mengi
Naim Erem
Ordu
Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
Hüseyin Ekşi
İsmail Çamaş
Selim Sırrı Tarcan
Rize
Ali Zırh
Fuad Sirmen
Raif Dinç
Samsun
Amiral Fahri Engin
Hüsnü Çakır
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşid Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Selmen
Seyhan
Ali Münif Yegena
Gl. Naci Eldeniz
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Siird
Ali Rıza Esen
Ressam Şevket Dağ
Şefik Özdemir
Sinob
Cemal Aliş
Cevdet Kerim İncedayı
Sivas
A. Naci Demirağ
İsmail Memed Uğur
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara
Tekirdağ
Cemil Uybadın
Nazmi Trak
Tokad
Cemal Kovalı
Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Trabzon
Faik Ahmed Barutcu
Raif Karadeniz
Salise Abanozoğlu
Sırrı Day
Şerif Bilgen
Tunceli
Mitat Yenel

Sami Erkman

Urfa

Memed Emin Yurdakul
Razi Soyer

Van

İbrahim Arvas

Yozgad

Ekrem Pekel
Sırrı İçöz

Veled İzbudak

Zonguldak

Hasan Karabacak
Hazim Atıf Kuyucak

İbrahim Ètem Bozkurt
Mustafa Bozma
Rifat Vardar
Şinasi Devrin

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan
Haydar Çerçel
İzzet Akosmon
Mebrure Gönenç

Ağrı

Halid Bayrak (İ. Â.)
İhsan Tav

Ankara

Aka Gündüz
Dr. Taptas
Eşref Demirel
Falih Rıfkı Atay
Fevzi Daldal
İsmet İnönü (Rs. C.)
Rifat Araz
Yahya Galib Kargı

Antalya

Dr. Münir Soykam
Tayfur Sökmen
Türkân Örs

Aydın

Adnan Menderes
Agâh Sırrı Levend
Dr. Mazhar Germen (Rs. V.)
Nazmi Topcoğlu (Mazur)

Balıkesir

Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

Bilecik

Salih Bozok

Bitlis

Tevfik Temelli

Bursa

Dr. Galib Kahraman
Muhittin Baha Pars

Çanakkale

Atıf Kamçıl
Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı

Dr. Akif Arkan
Fazıl Nazmi Örkün (M.)

Çorum

Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Dr. Kâzım Samanlı

Diyarbakır

Rüştü Bekit (Hasta)
Zeki Mesud Alsan

Edirne

Osman Şahinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ

Fazıl Ahmed Aykaç
Sabit Sağıroğlu

Erzincan

Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
İskender Artun
Salih Başotaç

Erzurum

Münir Hüsrev Göle
Salim Altuğ

Eskişehir

İstamat Özdamar
Osman Işın

Gazianteb

Ahmed Aksu
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Ömer Asım Aksoy

Giresun

Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Gümüşane

Durak Sakarya

Hatay

Abdullah Mursaloğlu
Abdülgani Türkmen (M.)
Bekir Sıtkı Kunt
Memed Tecirli

İstanbul

Ali Kâmi Akyüz
Dr. Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel (M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
İbrahim Alâettin Gövsa
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Kâmil Dursun
Memed Aldemir
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Reşad Mimaroğlu
Sadettin Epikmen

Kars

Hüsrev Kızıldoğan **(Hasta)**
Kahraman Arıklı
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu

Hilmi Çoruk
Nuri Tamaç
Rauf Orbay

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ömer Taşcıoğlu
Reşid Özsoy
Salih Turgay

Kırklareli

Bürhanettin Denker
Şevket Ödül

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Süreyya Yiğit
İbrahim Tolon
Kemalettin Olpak
Ragıb Akca
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya

Fuad Gökbudak (Mazur)
Galib Gültekin
Mustafa Ulusan

Kütahya

Alâettin Tiridoğlu
Besim Atalay
Hüseyin R. Gürpınar
Mustafa Bacak
Recek Peker

Malatya

Gl. Osman Koptagel
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş (Hasta)
Osman Taner
Vasıf Çınay

Manisa

Asım Tümer
Kâni Karaosman
Rıdvan Nafiz Edgüer
Yaşar Özey

Maraş

Dr. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan
Ziya Kayran (M.)

Mardin

Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu
Muhittin Birgen
Rıza Erten

Muğla
Cemal Karamuğla
Yunus Nadi

Muş
Hakkı Kılıcoğlu
Şükrü Ataman

Niğde
Dr. Abravaya Marmaralı
Faik Soylu (Mazur)
Hazim Tepeyran

Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir

Rize
Dr. Saim Ali Dilemre
Hasan Cavid
Kemalettin Kamû

Samsun
Zühtü Durukan

Seyhan
Damar Arıkoğlu
Hilmi Uran
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)
Tevfik Tarman

Siird
Naki Bekmen

Sinob
Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztekin Erdemgil
Hikmet Işık
Mergube Gürleyük
Mitat Şükrü Bleda
Necmettin Sadak
Remzi Çiner

Tekirdağ
Faik Öztrak (V.)
Rahmi Apak
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Sıtkı Atanç

Trabzon
Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Halil Nihad Boztepe
Hamdi Ülkümen
Hasan Saka
Mitat Aydın

Tunceli
Haydar Rüştü Öktem

Urfa
Gl. Ahmed Yazgan
Refet Ülgen
Sami İşbay
Şeref Uluğ

Van
Hakkı Ungan
Münib Boya

Yozgad
Ahmed Sungur
Celâl Arat
Salim Korkmaz
Ziya Arkant

Zonguldak
Halil Türkmen
Yusuf Ziya Özençi

Türk - Yugoslav ham afyon satışı anlaşmasına munzam Protokolün tasdikına dair olan kanuna verilen reylerin neticesi :

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	289
Kabul edenler	:	289
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	134
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Haydar Çerçel
İzzet Akosmon
Mebrure Gönenç

Ağrı
Dr. Hüsamettin Kural
İhsan Tav

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Arif Baytın
Ekrem Ergun
Eşref Demirel
Fevzi Daldal
Muammer Eriş
Rifat Araz

Antalya
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Türkân Örs

Aydın
Adnan Menderes
Dr. Hulûsi Alataş
Dr. Şakir Şener
Nuri Göktepe

Balıkesir
Feyzi Sözener
Gl. Kâzım Özalp
Hacim Çarıklı
Hayrettin Karan
Hilmi Şeremetli
Memed Emir
Muzaffer Akpınar
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Yahya Sezai Uzay

Bilecik
Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek

Bingöl
Feridun Fikri
Necmeddin Sahir

Bitlis
Süreyya Örgeevren
Tevfik Temelli

Bolu
Cemil Özçağlar
Emin Yerlikaya
Fethi Okyar

Lûtfi Gören

Burdur

Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı

Bursa

Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fatin Güvendiren
Fazlı Güleç
Gl. Naci Tınaz
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez

Çanakkale

Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili

Çankırı

Dr. Akif Arkan
Fazıl Nazmi Örkün
M. Abdülhalik Renda

Çoruh

Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
Mazhar Müfid Kansu

Çorum

Dr. Mustafa Cantekin
Eyüb Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp
Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Fahri Akçakoca Akça
Tahir Berkay
Yusuf Başkaya

Diyarbakır

Cahid Çubukçu
Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay
Zeki Mesud Alsan

Edirne

Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan

Elâzığ

Fethi Altay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan

Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
İskender Artun
Salih Başotaç

Erzurum

Dr. Ahmed FikriTuzer
Gl. Pertev Demirhan
Gl. Zeki Soydemir
Münir Hüsrev Göle
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir

Emin Sazak
İstamat Özdamar
İzzet Arukan
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gaziantep

Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Nuri Pazarbaşı
Ömer Asım Aksoy

Giresun

Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu

Gümüşane

Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Yusuf Ziya Zarbun

Hakkâri

İzzet Ulvi Aykurd

Hatay

Abdullah Mursaloğlu
Bekir Sıtkı Kunt
Hamdi Selçuk

Memed Tecirli

İçel

Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Gl. Cemal Mersinli
Turhan Cemal Beriker

İsparta

Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç
Remzi Ünlü

İstanbul

Abidin Daver
Ahmed Hamdi Denizmen
Ali Kâmi Akyüz
Ali Rana Tarhan
Atıf Bayındır
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
İbrahim Alâettin Gövsa
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arıman
Kâmil Dursun
Mamud Esad Bozkurd
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu

Kars

Esad Özoğuz
Fuad Köprülü
Kahraman Arıklı
Ömer Küntay

Kastamonu

Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Hacer Dicle
Muharrem Celâl Bayar
Nuri Tamaç
Rıza Saltuğ

Kayseri

Sadettin Serim
Salih Turgay

Kırklareli

Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli

Zühtü Akın

Kırşehir

Dr. Hüseyin Ülkü
Hazim Börekçi
İzzet Özkan
Memed Seyfeli

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Dıblan
İbrahim Tolon
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Dr. Osman Şevki Uludağ
Galib Gültekin
İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Ulusan
Naim Hazim Onat
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin

Kütahya

Alâettin Tiridoğlu
Besim Atalay
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Mustafa Bacak
Receb Peker
Sadri Ertem
Vedit Uzgören

Malatya

Gl. Osman Koptagel
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Osman Tanrı
Vasıf Çınay

Manisa

Asım Tümer
Faik Kurdoğlu
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kenan Orer
Osman Erçin
Yaşar Özey

Maraş
Dr. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan
Memed Erten

Mardin
Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
Rıza Erten

Muğla
Or. Gl. İzzeddin Çalışlar
Sadullah Güney

Muş
Şükrü Ataman

Niğde
Cavid Oral
Dr. Rasim Ferid Talay
Halid Mengi
Naim Erem

Ordu
Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
Hüseyin Ekşi
İsmail Çamaş
Selim Sırrı Tarcan

Rize
Ali Zırh
Fuad Sirmen
Raif Dinç

Samsun
Amiral Fahri Engin
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşid Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Selmen

Seyhan
Ali Münif Yegena
Gl. Naci Eldeniz
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Tevfik Tarman

Siird
Ali Rıza Eesen
Şefik Özdemir

Sinob
Cemal Aliş
Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu

Sivas
A. Naci Demirağ
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztetkin Erdemgil
İsmail Memed Uğur
Mergube Gürleyük
Mitat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ
Cemil Uybadın
Nazmi Trak

Tokad
Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Sıtkı Atanç

Trabzon
Faik Ahmed Baruteu
Halil Nihad Boztepe
Raif Karadeniz
Salise Abanozoğlu
Sırrı Day
Şerif Bilgen

Tunceli
Mitat Yenel
Sami Erkman

Urfa
Memed Emin Yurdakul
Razi Soyer
Şeref Uluğ

Van
Hakkı Ungan
İbrahim Arvas
Münib Boya

Yozgad
Ahmed Sungur
Ekrem Pekel
Salim Korkmaz
Sırrı İçöz
Veled İzbudak

Zonguldak
Halil Türkmen
Hasan Karabacak
İbrahim Etem Bozkurt
Mustafa Bozma
Rifat Vardar
Yusuf Ziya Özençi

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar
Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan

Ağrı
Halid Bayrak
(İ. Â.)

Ankara
Aka Gündüz
Belkis Baykan
Dr. Taptas
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Rs. C.)
Mümtaz Ökmen (V.)
Yahya Galib Kargı

Antalya
Dr. Münir Soykam
Rasih Kaplan
Tayfur Sökmen

Aydın
Agâh Sırrı Levend
Dr. Mazhar Germen
(Rs. V.)
Nazmi Topcoğlu
(Mazur)

Balıkesir
Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

Bilecik
Salih Bozok

Bolu
Dr. Zihni Ülgen
Hasan Cemil Çambel

Bursa
Muhittin Baha Pars

Çanakkale
Atıf Kamçıl
Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı
Hüseyin Cahid Yalçın

Çoruh
Asım Us

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
Necib Ali Küçüka

Diyarbakır
Rüştü Bekit (Hasta)

Edirne
Osman Şahinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ
Fazıl Ahmed Aykaç
Fuad Ağralı (V.)
Sabit Sağıroğlu

Erzincan
Saffet Arıkan (V.)

Erzurum
Aziz Akyürek
Salim Altuğ

Gaziantep
Ahmed Aksu

Giresun
Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Gümüşane
Durak Sakarya

Hatay
Abdülgani Türkmen
(M.)

İçel
Ferid Celâl Güven

İstanbul
Ahmed Şükrü Esmer
Dr. Refik Saydam
(Bş. V.)
Dr. Tuğamiral H. Ş. Erel
(M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir
Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Hasan Âli Yücel (V.)
Memed Aldemir
Reşad Mimaroğlu

Kars
Hüsrev Kızıldoğan (Hasta)
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu
Hilmi Çoruk
Rauf Orbay
Tahsin Coşkan

Kayseri
Ahmed Hilmi Kalaç
Faik Baysal
Nazmi Toker
Ömer Taşcıoğlu
Reşid Özsoy
Suad Hayri Ürgüblü

Kırklareli
Gl. Bürhanettin Denker
Şevket Ödül

Kocaeli
İbrahim Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Ragıb Akca
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya
Ali Rıza Türel
Fuad Gökbudak (Mazur)
Gl. Ali Fuad Cebesoy (V.)

Kütahya
Hüseyin R. Gürpınar
Muhlis Erkmen (V.)

Malatya
Dr. Hilmi Oytâç
Emrullah Barkan

Manisa
Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Kâni Karaosman
Kâzım Nami Duru
Refik İnce
Rıdvan Nafiz Edgüer

Maraş
Ziya Kayran (M.)

Mardin
Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu
İrfan Ferid Alpaya (İ. Â.)
Muhittin Birgen

Muğla
Cemal Karamuğla
Hüsnü Kitabcı
Yunus Nadi

Muş
Hakkı Kılıcoğlu

Niğde
Dr. Abravaya Marmaralı
Faik Soylu (Mazur)
Hazim Tepeyran

Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir

Rize
Dr. Saim Ali Dilemre
Hasan Cavid
Kemalettin Kamû

Samsun
Hüsnü Çakır (V.)
Zühtü Durukan

Seyhan
Damar Arıkoğlu
Hilmi Uran
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)

Siird
Naki Bekmen
Ressam Şevket Dağ

Sinob
Cevdet Kerim İncedayı (V.)
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas
Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Remzi Çiner

Tekirdağ
Faik Öztrak (V.)
Rahmi Apak
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad
Cemal Kovalı

Trabzon
Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Hamdi Ülkümen
Hasan Saka
Mitat Aydın

Tunceli
Haydar Rüştü Öktem

Urfa
Gl. Ahmed Yazgan
Refet Ülgen
Sami İşbay

Yozgad
Celâl Arat
Ziya Arkant

Zonguldak
Hazim Atıf Kuyucak
Şinasi Devrin

Türkiye - Yugoslavya ham afyon satışı anlaşmasının 1 nisan 1940 tarihinden 1 temmuz 1940 tarihine kadar üç ay temdidi hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	297
Kabul edenler	:	297
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	126
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Haydar Çerçel
Mebrure Gönenç

Ağrı
Dr. Hüsamettin Kural
Halid Bayrak
İhsan Tav

Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Arif Baytın
Eşref Demirel
Ekrem Ergun
Fevzi Daldal
Muammer Eriş
Rifat Araz

Antalya
Dr. Cemal Tunca
Dr. Münir Soykam
Rasih Kaplan
Türkân Örs

Aydın
Adnan Menderes
Dr. Hulûsi Alataş
Dr. Şakir Şener
Nuri Göktepe

Balıkesir
Feyzi Sözener
Gl. Kâzım Özalp
Hacim Çarıklı
Hayrettin Karan
Hilmi Şeremetli
Memed Emir
Muzaffer Akpınar
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Yahya Sezai Uzay

Bilecik
Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek

Bingöl
Feridun Fikri
Necmeddin Sahir

Bitlis
Süreyya Örgeevren
Tevfik Temelli

Bolu
Cemil Özçağlar
Emin Yerlikaya
Lûtfi Gören

Burdur
Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fatin Güvendiren
Fazlı Güleç
Gl. Naci Tınaz
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez

Çanakkale
Atıf Kamçıl
Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Dr. Akif Arkan
Fazıl Nazmi Örkün
M. Abdülhalk Renda

Çoruh
Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
Mazhar Müfid Kansu

Çorum
Dr. Mustafa Cantekin
Eyüb Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp
Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran

Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Fahri Akçakoca Akça
Tahir Berkay
Yusuf Başkaya

Diyarbakır
Cahid Çubukçu
Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay
Zeki Mesud Alsan

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan

Elâzığ
Fethi Altay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
İskender Artun
Salih Başotaç

Erzurum
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Gl. Pertev Demirhan
Gl. Zeki Soydemir
Münir Hüsrev Göle
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir
Emin Sazak
İstamat Özdamar
İzzet Arukan
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazianteb
Ahmed Aksu
Dr. Abdurrahman Melek
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Nuri Pazarbaşı
Ömer Asım Aksoy

Giresun
Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu

Gümüşane
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç

Şevket Erdoğan
Yusuf Ziya Zarbun

Hakkâri

İzzet Ulvi Aykurd

Hatay

Abdullah Mursaloğlu
Bekir Sıtkı Kunt
Hamdi Selçuk
Memed Teçirli

İçel

Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Gl. Cemal Mersinli

Isparta

Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç
Remzi Ünlü

İstanbul

Abidin Daver
Ahmed Hamdi Denizmen
Ahmed Şükrü Esmer
Ali Kâmi Akyüz
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
İbrahim Alâettin Gövsa
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arıman
Kâmil Dursun
Mamud Esad Bozkurd
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu

Kars

Esad Özoğuz
Kahraman Arıklı
Ömer Küntay

Kastamonu

Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Nuri Tamaç
Rıza Saltuğ
Tahsin Coşkan

Kayseri

Faik Baysal
Nazmi Toker
Reşid Özsoy
Sadettin Serim
Salih Turgay
Suad Hayri Ürgüblü

Kırklareli

Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli
Zühtü Akın

Kırşehir

Dr. Hüseyin Ülkü
Hazim Börekçi
İzzet Özkan
Memed Seyfeli

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Dıblan
İbrahim Tolon
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Dr. Osman Şevki Uludağ
Galib Gültekin
İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Ulusan
Naim Hazim Onat
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin

Kütahya

Alâettin Tiridoğlu
Besim Atalay
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Mustafa Bacak
Receb Peker
Sadri Ertem
Vedit Uzgören

Malatya

Dr. Hilmi Oytâç
Emrullah Barkan
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Osman Taner
Vasıf Çınay

Manisa

Asım Tümer
Faik Kurdoğlu
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kâni Karaosman
Kenan Orer
Osman Erçin
Rıdvan Nafiz Edgüer
Yaşar Özey

Maraş

Dr. A. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan
Memed Erten

Mardin

Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
İrfan Ferid Alpaya
Rıza Erten

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Or. Gl. İzzeddin Çalışlar
Sadullah Güney

Muş

Şükrü Ataman

Niğde

Cavid Oral
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu
Halid Mengi
Naim Erem

Ordu

Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş
Selim Sırrı Tarcan

Rize

Ali Zırh
Fuad Sirmen
Raif Dinç

Samsun

Amiral Fahri Engin
Hüsnü Çakır
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşid Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Selmen

Seyhan

Ali Münif Yegena
Gl. Naci Eldeniz
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Tevfik Tarman

Siird

Ali Rıza Esen
Naki Bekmen
Şefik Özdemir

Sinob

Cemal Aliş
Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu

Sivas

A. Naci Demirağ
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztekin Erdemgil
İsmail Memed Uğur
Mergube Gürleyük
Mitat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ

Cemil Uybadın
Nazmi Trak

Tokad

Cemal Kovalı
Galib Pekel
Gl. Sıtkı Üke
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Sıtkı Atanç

Trabzon

Faik Ahmed Barutcu
Halil Nihad Boztepe
Raif Karadeniz
Salise Abanozoğlu
Sırrı Day
Şerif Bilgen

Tunceli

Mitat Yenel
Sami Erkman

Urfa

Memed Emin Yurdakul

Razi Soyer
Şeref Uluğ

Van

Hakkı Ungan
İbrahim Arvas

Münib Boya

Yozgad

Ahmed Sungur
Ekrem Pekel

Salim Korkmaz
Veled İzbudak

Zonguldak

Halil Türkmen

Hasan Karabacak
İbrahim Etem Bozkurt
Mustafa Bozma
Rifat Vardar
Yusuf Ziya Özençi

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan
İzzet Akosmon

Ankara

Aka Gündüz
Belkis Baykan
Dr. Taptaş
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Rs. C.)
Mümtaz Ökmen (V.)
Yahya Galib Kargı

Antalya

Numan Aksoy
Tayfur Sökmen

Aydın

Agâh Sırrı Levend
Dr. Mazhar Germen (Rs. V.)
Nazmi Topcoğlu (Mazur)

Balıkesir

Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

Bilecik

Salih Bozok

Bolu

Dr. Zihni Ülgen
Fethi Okyar (V.)
Hasan Cemil Çambel

Bursa

Muhittin Baha Pars

Çanakkale

Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı

Hüseyin Cahid Yalçın

Çoruh

Asım Us

Denizli

Dr. Kâzım Samanlı
Necib Ali Küçüka

Diyarbakır

Rüştü Bekit (Hasta)

Edirne

Osman Şahinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ

Fazıl Ahmed Aykaç
Fuad Ağralı (V.)
Sabit Sağıroğlu

Erzincan

Saffet Arıkan (V.)

Erzurum

Aziz Akyürek
Salim Altuğ

Gazianteb

Bekir Kaleli

Giresun

Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Gümüşane

Durak Sakarya

Hatay

Abdülgani Türkmen (M.)

İçel

Ferid Celâl Güven
Turhan Cemal Beriker

İstanbul

Atıf Bayındır
Dr. R. Saydam (Bş. V.)
Dr. Tuğamiral Hakkı Şinsi Erel (M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Hasan Âli Yücel (V.)
Memed Aldemir

Reşad Mimaroğlu

Kars

Fuad Köprülü
Hüsrev Kızıldoğan (Hasta)
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu

Hacer Dicle
Hilmi Çoruk
Muharrem Celâl Bayar
Rauf Orbay

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ömer Taşcıoğlu

Kırklareli

Gl. Burhanettin Denker
Şevket Ödül

Kocaeli

İbrahim Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Ragıb Akca
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya

Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Fuad Gökbudak (Mazur)
Gl. Ali Fuad Cebesoy (V.)

Kütahya

Hüseyin R. Gürpınar
Muhlis Erkmen (V.)

Malatya

Gl. Osman Koptagel

Manisa

Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Kâzım Nami Duru
Refik İnce

Maraş

Ziya Kayran (M.)

Mardin

Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu
Muhittin Birgen

Muğla

Cemal Karamuğla
Yunus Nadi

Muş

Hakkı Kılıcoğlu

Niğde

Dr. Abravaya Marmaralı
Hazim Tepeyran

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir
Hüseyin Ekşi

Rize

Dr. Saim Ali Dilemre
Hasan Cavid
Kemalettin Kamû

Samsun

Zühtü Durukan

Seyhan

Damar Arıkoğlu
Hilmi Uran
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)

Siird

Ressam Şevket Dağ

Sinob

Cevdet Kerim İncedayı (V.)
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas

Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Remzi Çiner

Tekirdağ

Fayik Öztrak (V.)
Rahmi Apak

Yahya Kemal Beyatlı
Trabzon
Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Hamdi Ülkümen
Hasan Saka

Mitat Aydın
Tunceli
Haydar Rüştü Öktem
Urfa
Gl. Ahmed Yazgan

Refet Ülgen
Sami İşbay
Yozgad
Celâl Arat
Sırrı İçöz

Ziya Arkant
Zonguldak
Hazim Atıf Kuyucak
Şinasi Devrin

Türkiye - Yunanistan arasında imza edilen ticaret ve tediye anlaşmasının tasdikına dair kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	305
Kabul edenler	:	305
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	118
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Haydar Çerçel
İzzet Akosmon
Mebrure Gönenç
Ağrı
Dr. Hüsamettin Kural
İhsan Tav
Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın
Ankara
Ahmed Ulus
Arif Baytın
Ekrem Ergun
Eşref Demirel
Fevzi Daldal
Muammer Eriş
Rifat Araz
Antalya
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasih Kaplan
Türkân Örs
Aydın
Adnan Menderes
Dr. Hulûsi Alataş

Dr. Şakir Şener
Nuri Göktepe
Balıkesir
Feyzi Sözener
Gl. Kâzım Özalp
Hacim Çarıklı
Hayrettin Karan
Hilmi Şerametli
Memed Emir
Muzaffer Akpınar
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Yahya Sezai Uzay
Bilecik
Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek
Bingöl
Feridun Fikri
Necmeddin Sahir
Bitlis
Süreyya Örgeevren
Tevfik Temelli
Bolu
Cemil Özçağlar
Emin Yerlikaya
Lûtfi Gören

Burdur
Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı
Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fatin Güvendiren
Fazlı Güleç
Gl. Naci Tınaz
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez
Çanakkale
Atıf Kamçıl
Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili
Çankırı
Dr. Akif Arkan
Fazıl Nazmi Örkün
M. Abdülhalk Renda
Çoruh
Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün

Mazhar Müfid Kansu
Çorum
Dr. Mustafa Cantekin
Eyüb Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp
Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran
Denizli
Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Fahri Akçokoca Akça
Tahir Berkay
Yusuf Başkaya
Diyarbakır
Cahid Çubukçu
Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay
Zeki Mesud Alsan
Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan

Elâzığ
Fethi Altay
Fuad Ağralı
Fuad Ziya Çiyiltepe
Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
İskender Artun
Salih Başotaç
Erzurum
Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Gl. Pertev Demirhan
Gl. Zeki Soydemir
Münir Hüsrev Göle
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak
Eskişehir
Emin Sazak
İstamat Özdamar
İzzet Arukan
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer
Gazianteb
Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Nuri Pazarbaşı
Ömer Asım Aksoy
Giresun
Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu
Gümüşane
Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Yusuf Ziya Zarbun
Hakkâri
İzzet Ulvi Aykurd
Hatay
Abdullah Mursaloğlu
Bekir Sıtkı Kunt
Hamdi Selçuk
Memed Tecirli
İçel
Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Gl. Cemal Mersinli
Turhan Cemal Beriker
İsparta
Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç
Remzi Ünlü
İstanbul
Abidin Daver
Ahmed Hemdi Denizmen
Ahmed Şükrü Esmer
Ali Kâmi Akyüz
Ali Rana Tarhan
Atıf Bayındır
Dr. R. Saydam
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
İbrahim Alâettin Gövsa
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal
İzmir
Benal Arıman
Kâmil Dursun
Mamud Esad Bozkurd
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu
Kars
Esad Özoğuz
Kahraman Arıklı
Ömer Küntay
Kastamonu
Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Hacer Dicle
Muharrem Celâl Bayar
Nuri Tamaç
Rauf Orbay
Rıza Saltuğ
Tahsin Coşkan
Kayseri
Faik Baysal
Nazmi Toker
Reşid Özsoy
Sadettin Serim
Salih Turgay
Suad Hayri Ürgüblü
Kırklareli
Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli
Zühtü Akın
Kırşehir
Dr. Hüseyin Ülkü
Hazim Börekçi
İzzet Özkan
Memed Seyfeli
Kocaeli
Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Dıblan
İbrahim Tolon
Salâh Yargı
Konya
Ahmed Hamdi Dikmen
Dr. Osman Şevki Uludağ
Galib Gültekin
İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Ulusan
Naim Hazim Onat
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin
Kütahya
Alâettin Tiridoğlu
Besim Atalay
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Mustafa Bacak
Receb Peker
Sadri Ertem
Vedit Uzgören
Malatya
Emrullah Barkan
Gl. Osman Koptagel
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Osman Taner
Vasıf Çınay
Manisa
Asım Tümer
Dr. Saim Uzel
Faik Kurdoğlu
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kâni Karaosman
Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Rıdvan Nafiz Edgüer
Yaşar Özey
Maraş
Dr. A. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan
Memed Erten
Mardin
Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
İrfan Ferid Alpaya
Rıza Erten
Muğla
Hüsnü Kitabcı
Sadullah Güney
Muş
Şükrü Ataman
Niğde
Cavid Oral
Dr. Rasim Ferid Talay
Faik Soylu
Halid Mengi
Naim Erem
Ordu
Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
Hüseyin Ekşi
İsmail Çamaş
Selim Sırrı Tarcan
Rize
Ali Zırh
Fuad Sirmen
Raif Dinç
Samsun
Amiral Fahri Engin
Hüsnü Çakır
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşit Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Selmen
Seyhan
Ali Münif Yegena

Gl. Naci Eldeniz
Hilmi Uran
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Tevfik Tarman

Siird

Ali Rıza Esen
Naki Bekmen

Sinob

Cemal Aliş
Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu

Sivas

A. Naci Demirağ
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztetkin Erdemgil
İsmail Memed Uğur
Mergube Gürleyük
Mitat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ

Cemil Uybadın
Nazmi Trak

Tokad

Cemal Kovalı
Galib Pekel
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Sıtkı Atanç

Trabzon

Faik Ahmed Barutcu
Halil Nihad Boztepe
Raif Karadeniz
Sırrı Day
Şerif Bilgen

Tunceli

Mitat Yenel
Sami Erkman

Urfa

Memed Emin Yurdakul
Razi Soyer
Şeref Uluğ

Van

Hakkı Ungan
İbrahim Arvas
Münib Boya

Yozgad

Ahmed Sungur
Ekrem Pekel
Salim Korkmaz
Sırrı İçöz
Veled İzbudak

Zonguldak

Halil Türkmen
Hasan Karabacak
İbrahim Etem Bozkurt
Mustafa Bozma
Rifat Vardar
Yusuf Ziya Özençi

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan

Ağrı

Halid Bayrak (İ. Â.)

Ankara

Aka Gündüz
Belkis Baykan
Dr. Taptas
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Rs. C.)
Mümtaz Ökmen (V.)
Yahya Galib Kargı

Antalya

Dr. Münir Soykam
Tayfur Sökmen

Aydın

Agâh Sırrı Levend
Dr. Mazhar Germen (Rs. V.)
Nazmi Topcoğlu (Mazur)

Balıkesir

Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

Bilecik

Salih Bozok

Bolu

Dr. Zihni Ülgen
Fethi Okyar (V.)
Hasan Cemil Çambel

Bursa

Muhittin Baha Pars

Çanakkale

Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı

Hüseyin Cahid Yalçın

Çoruh

Asım Us

Denizli

Dr. Kâzım Samanlı
Necib Ali Küçüka

Diyarbakır

Rüştü Bekit (Hasta)

Edirne

Osman Şabinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ

Fazıl Ahmed Aykaç
Sabit Sağıroğlu

Erzincan

Saffet Arıkan (V.)

Erzurum

Aziz Akyürek
Salim Altuğ

Gazianteb

Ahmed Aksu

Giresun

Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Gümüşane

Durak Sakarya

Hatay

Abdülgani Türkmen (M.)

İçel

Ferid Celâl Güven

İstanbul

Dr. Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel (M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir

Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Hasan Âli Yücel (V.)
Memed Aldemir
Reşad Mimaroğlu

Kars

Fuad Köprülü
Hüsrev Kızıldoğan (Hasta)
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu

Hilmi Çoruk

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ömer Taşcıoğlu

Kırklareli

Bürhanettin Denker
Şevket Ödül

Kocaeli

İbrahim Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Ragıb Akca
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya

Ali Muzaffer Göker
Ali Rıza Türel
Fuad Gökbudak (Mazur)
Gl. Ali Fuad Cebesoy (V.)

Kütahya

Hüseyin R. Gürpınar
Muhlis Erkmen (V.)

Malatya

Dr. Hilmi Oytâç

Manisa

Refik İnce

Maraş

Ziya Kayran (M.)

Mardin

Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu

Muhittin Birgen
Muğla
Cemal Karamuğla
Or. Gl. İzzeddin Çalışlar
Yunus Nadi
Muş
Hakkı Kılıcoğlu
Niğde
Dr. Abravaya Marmaralı
Hazim Tepeyran
Ordu
Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir
Rize
Dr. Saim Ali Dilemre

Hasan Cavid
Kemalettin Kamû
Samsun
Zühtü Durukan
Seyhan
Damar Arıkoğlu
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)
Siird
Ressam Şevket Dağ
Şefik Özdemir
Sinob
Cevdet Kerm İncedayı (V.)

Yusuf Kemal Tengirşenk
Sivas
Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Remzi Çiner
Tekirdağ
Fayık Öztrak (V.)
Rahmi Apak
Yahya Kemal Beyatlı
Tokad
Gl. Sıtkı Üke
Trabzon
Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Hamdi Ülkümen

Hasan Saka
Mitat Aydın
Salise Abanozoğlu
Tunceli
Haydar Rüştü Öktem
Urfa
Gl. Ahmed Yazgan
Refet Ülgen
Sami İşbay
Yozgad
Celâl Arat
Ziya Arkant
Zonguldak
Hazim Atıf Kuyucak
Şinasi Devrin

1940 malî yılı bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanuna ek kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Aza adedi	:	429
Reye iştirak edenler	:	279
Kabul edenler	:	279
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	144
Münhaller	:	6

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Haydar Çerçel
Mebrure Gönenç
Ağrı
Dr. Hüsamettin Kural
Amasya
Esad Uras
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın
Ankara
Ahmed Ulus
Arif Baytın
Ekrem Ergun
Eşref Demirel
Fevzi Daldal
Muammer Eriş
Rifat Araz

Antalya
Dr. Cemal Tunca
Numan Aksoy
Rasih Kaplan
Türkân Örs
Aydın
Adnan Menderes
Dr. Hulûsi Alataş
Dr. Şakir Şener
Nuri Göktepe
Balıkesir
Feyzi Sözener
Gl. Kâzım Özalp
Hilmi Şerametli
Memed Emir
Muzaffer Akpınar
Osman Niyazi Burcu

Rahmi Selçuk
Yahya Sezai Uzay
Bilecik
Dr. Muhlis Suner
Kasım Gülek
Bingöl
Feridun Fikri
Necmeddin Sahir
Bitlis
Tevfik Temelli
Bolu
Cemil Özçağlar
Lûtfi Gören
Burdur
Dr. A. Ruhi Yeşilyurt
İbrahim Necmi Dilmen
Memed Sanlı

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Dr. Sadi Konuk
Fazlı Güleç
Gl. Naci Tınaz
Mustafa F. Gerçeker
Nevzad Ayas
Refet Canıtez
Çanakkale
Atıf Kamçıl
Hilmi Ergeneli
Reşad Nuri Güntekin
Ziya Gevher Etili
Çankırı
Dr. Akif Arkan

Fazıl Nazmi Örkün
M. Abdülhalk Renda

Çoruh

Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
Mazhar Müfid Kansu

Çorum

Dr. Mustafa Cantekin
Eyüb Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
İsmet Eker
Münir Çağıl
Nuri Kayaalp
Süleyman Köstekçioğlu
Şakir Baran

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Emin Aslan Tokad
Fahri Akçakoca Akça
Tahir Berkay
Yusuf Başkaya

Diyarbakır

Dr. İ. Tali Öngören
Gl. Kiazım Sevüktekin
Veli Necdet Sünkitay
Zeki Mesud Alsan

Edirne

Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Fuad Balkan

Elâzığ

Fethi Altay
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan

Abdülhak Fırat
İskender Artun
Salih Başotaç

Erzurum

Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Gl. Pertev Demirhan
Münir Hüsrev Göle
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir

Emin Sazak
İstamat Özdamar
İzzet Arukan
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazianteb

Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
Dr. Memed Ali Ağakay
Memed Şahin
Nuri Pazarbaşı
Ömer Asım Aksoy

Giresun

Fikret Atlı
Gl. İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Münir Akkaya
Nafi Atuf Kansu

Gümüşane

Edib Servet Tör
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Yusuf Ziya Zarbun

Hakkâri

İzzet Ulvi Aykurd

Hatay

Abdullah Mursaloğlu
Bekir Sıtkı Kunt
Hamdi Selçuk
Memed Tecirli

İçel

Ahmed Ovacık
Dr. Muhtar Berker
Emin İnankur
Gl. Cemal Mersinli
Turhan Cemal Beriker

İsparta

Hüsnü Özdamar
Kemal Turan
Mükerrem Karaağaç
Remzi Ünlü

İstanbul

Abidin Daver
Ahmed Hamdi Denizmen
Ahmed Şükrü Esmer
Ali Kâmi Akyüz
Ali Rana Tarhan
Atıf Bayındır
Fakihe Öymen
Gl. Kâzım Karabekir
İbrahim Alâettin Gövsa
Şükrü Âli Ögel
Ziya Karamursal

İzmir

Benal Arıman
Kâmil Dursun
Mamud Esad Bozkurd
Nazmi İlker
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen
Şehime Yunus
Şükrü Saracoğlu

Kars

Esad Özoğuz
Ömer Küntay

Kastamonu

Abidin Binkaya
Dr. Tevfik Aslan
Hacer Dicle
Rauf Orbay
Rıza Saltuğ
Tahsin Coşkan

Kayseri

Nazmi Toker
Reşid Özsoy
Sadettin Serim
Salih Turgay
Suad Hayri Ürgüblü

Kırklareli

Dr. Fuad Umay
Hamdi Kuleli
Zühtü Akın

Kırşehir

Dr. Hüseyin Ülkü
Hazim Börekçi
İzzet Özkan
Memed Seyfeli

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Fuad Sorağman
İbrahim Dıblan
İbrahim Tolon
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Dr. Osman Şevki Uludağ
Galib Gültekin
İzzet Erdal
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Ulusan
Şevki Ergun
Tevfik Fikret Sılay
Vehbi Bilgin

Kütahya

Alâettin Tiridoğlu
Dr. Ali Süha Delilbaşı
Mustafa Bacak
Receb Peker
Sadri Ertem

Malatya

Emrullah Barkan
Mahmud Nedim Zabcı
M. Şevket Özpazarbaşı
Mihri Pektaş (Hasta)
Muttalib Öker
Nasuhi Baydar
Osman Taner
Vasıf Çınay

Manisa

Asım Tümer
Faik Kurdoğlu
Kâni Karaosman
Kenan Orer
Osman Erçin
Rıdvan Nafiz Edgüer
Yaşar Özey

Maraş

Dr. Kemali Bayizit
Hasan Reşid Tankut
Mansur Bozdoğan
Memed Erten

Mardin

Edib Ergin
Gl. Seyfi Düzgören
İrfan Ferid Alpaya

Muğla

Hüsnü Kitabcı
Or. Gl. İzzeddin Çalışlar
Sadullah Güney

Muş

Şükrü Ataman

Niğde

Cavid Oral
Faik Soylu
Halid Mengi
Naim Erem

Ordu

Ali Canib Yöntem
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
Hüseyin Ekşi
Selim Sırrı Tarcan

Rize
Ali Zırh
Fuad Sirmen
Raif Dinç

Samsun
Amiral Fahri Engin
Hüsnü Çakır
Meliha Ulaş
Memed Ali Yörüker
Naşid Fırat
Ruşeni Barkın
Süleyman Necmi Sermen

Seyhan
Ali Münif Yegena
Gl. Naci Eldeniz
Salâhattin Çam
Şemsa İşcen
Tevfik Tarman

Siird
Ali Rıza Esen
Naki Bekmen

Sinob
Cemal Aliş
Cemil Atay
Hulûsi Oruçoğlu
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sivas
A. Naci Demirağ
Atıf Esenbel
Gl. A. Öztekin Erdemgil
İsmail Memed Uğur
Mergube Gürleyük
Mithat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Ziya Başara

Tekirdağ
Cemil Uybadın
Nazmi Trak

Tokad
Cemal Kovalı
Galib Pekel
Hasip Ahmed Aytuna
Muammer Develi
Nâzım Poroy
Resai Erişken
Sıtkı Atanç

Trabzon
Faik Ahmed Barutcu
Halil Nihad Boztepe
Raif Karadeniz
Salise Abanozoğlu
Sırrı Day
Şerif Bilgen

Tunceli
Mitat Yenel

Urfa
Memed Emin Yurdakul
Razi Soyer
Şeref Uluğ

Van
Hakkı Ungan
İbrahim Arvas
Münib Boya

Yozgad
Ahmed Sungur
Ekrem Pekel
Salim Korkmaz
Veled İzbudak

Zonguldak
Halil Türkmen
Hasan Karabacak
İbrahim Etem Bozkurt
Mustafa Bozma
Rifat Vardar
Yusuf Ziya Özençi

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar
Ali Çetinkaya
Berç Türker (Hasta)
Hamza Erkan
İzzet Akosmon

Ağrı
Halid Bayrak (İ. Â.)
İhsan Tav

Ankara
Aka Gündüz
Belkis Baykan
Dr. Taptas
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Rs. C.)
Mümtaz Ökmen (V.)
Yahya Galib Kargı

Antalya
Dr. Münir Soykam
Tayfur Sökmen

Aydın
Agâh Sırrı Levend
Dr. Mazhar Germen (Rs. V.)
Nazmi Topcoğlu (Mazur)

Balıkesir
Fahrettin Tiritoğlu
Hacim Çarıklı
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

Bilecik
Salih Bozok

Bitlis
Süreyya Örgeevren

Bolu
Dr. Zihni Ülgen
Emin Yerlikaya
Fethi Okyar (V.)
Hasan Cemil Çambel

Bursa
Fatin Güvendiren
Muhittin Baha Pars

Çanakkale
Avni Yukaruç
Rusuhi Bulayırlı

Çankırı
Hüseyin Cahid Yalçın

Çoruh
Asım Us

Denizli
Dr. Kâzım Samanlı
Necib Ali Küçüka

Diyarbakır
Cahid Çubukçu
Rüştü Bekit (Hasta)

Edirne
Osman Şahinbaş
Temel Göksel (Mazur)

Elâzığ
Fazıl Ahmed Aykaç (Hasta)
Fuad Ağralı (V.)
Sabit Sağıroğlu

Erzincan
Aziz Samih İlter
Saffet Arıkan (V.)

Erzurum
Aziz Akyürek
Gl. Zeki Soydemir
Salim Altuğ

Gazianteb
Ahmed Aksu

Giresun
Dr. H. Vasıf Somyürek
Talât Onay

Gümüşane
Durak Sakarya

Hatay
Abdülgani Türkmen (M.)

İçel
Ferid Celâl Güven

İstanbul
Dr. R. Saydam (Bş. V.)
Dr. Tuğamiral H. Ş. Erel (M.)
Galib Bahtiyar Göker
Gl. Refet Bele
Sadettin Uraz
Salâh Cimcoz

İzmir
Celâl Bayar
Dr. Mustafa Bengisu
Halil Menteşe
Hasan Âli Yücel (V.)
Memed Aldemir
Reşad Mimaroğlu

Kars
Fuad Köprülü
Hüsrev Kızıldoğan (Hasta)
Kahraman Arıklı
Şerafettin Karacan
Zihni Orhon

Kastamonu
Hilmi Çoruk
Muharrem Celâl Bayar

Nuri Tamaç

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Faik Baysal
Örner Taşcıoğlu

Kırklareli

Gl. Burhanettin Denker
Şevket Ödül

Kocaeli

İbrahim Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Ragıb Akca
Or. Gl. Ali Said Akbaytuğan (M.)

Konya

Ali Rıza Türel
Fuad Gökbudak (Mazur)
Gl. Ali Fuad Cebesoy (V.)
Naim Hazim Onat

Kütahya

Besim Atalay
Hüseyin R. Gürpınar
Muhlis Erkmen (V.)
Vedit Uzgören

Malatya

Dr. Hilmi Oytâç
Gl. Osman Koptagel

Manisa

Dr. Saim Üzer (İ. Â.)
Hikmet Bayur
Hüsnü Yaman
Kâzım Nami Duru
Refik İnce

Maraş

Ziya Kayran (M.)

Mardin

Dr. Rıza Levent
Hasan Menemencioğlu
Muhittin Birgen
Rıza Erten

Muğla

Cemal Karamuğla
Yunus Nadi

Muş

Hakkı Kılıcoğlu

Niğde

Dr. Abravaya Marmaral
Dr. Rasim Ferid Talay
Hazim Tepeyran

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Vehbi Demir
İsmail Çamaş

Rize

Dr. Saim Ali Dilemre
Hasan Cavid
Kemalettin Kamû

Samsun

Zühtü Durukan

Seyhan

Damar Arıkoğlu
Hilmi Uran
İbrahim Mete (Mazur)
Sinan Tekelioğlu (Mazur)

Siird

Şefik Özdemir
Ressam Şevket Dağ

Sinob

Cevdet Kerim İncedayı (V.)

Sivas

Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Remzi Çiner

Tekirdağ

Faik Öztrak (V.)
Rahmi Apak
Yahya Kemal Beyatlı

Tokad

Gl. Sıtkı Üke

Trabzon

Daniş Eyiboğlu (Mazur)
Hamdi Ülkümen
Hasan Saka
Mitat Aydın

Tunceli

Haydar Rüştü Öktem
Sami Erkman

Urfa

Gl. Ahmed Yazgan
Refet Ülgen
Sami İşbay

Yozgad

Celâl Arat
Sırrı İçöz
Ziya Arkant

Zonguldak

Hazim Atıf Kuyucak
Şinasi Devrin

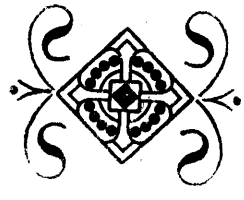

T. B. M. M. Matbaası

S. Sayısı : 52

Büyük Millet Meclisi, Riyaseti Cümhur ve Divanı muhasebat 1939 malî yılı hesabı katileri hakkında Meclis hesablarının tetkiki encümeni mazbatası (5/35)

RİYASETİ CÜMHUR VEBUYUK MILLET MECLISI 1939 HESABI KATI CEDVELİ BOYUTU NEDENİYLE ALINAMAMIŞTIR TUTANAĞA EKLİDİR.

S. Sayısı : 57

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe ve Muvakkat encümen mazbataları (1/258)

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 122
Esas No. 1/258

25 - VII - 1940

Yüksek Reisliğe

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek olarak hazırlanan kanun lâyihasile buna bağlı ücretli cedveller hakkındaki Başvekâletin 1 teşrinisani 1939 tarih ve 6/5742 sayılı tezkeresi encümenimize havale edilmiş ve bu lâyiha müstaceliyetine binaen derhal tedkik edilerek neticeleri Umumî Heyetçe kabul buyurulmak suretile 3888 numaralı kanun Büyük Millet Meclisi müdevvenatı arasında yer almıştır.

Ancak mezkûr lâyiha münasebetile takdim edilen mazbatada arzedildiği veçhile ihtisas mevkilerine teallûk eden hususatın daha çok incelenmesine zaruret olduğu kanaatine varan encümenimiz lâyihanın buna aid kısmını encümen ruznamesinde muhafaza ve tedkikata devam etmiş ve vâsıl olduğu neticeleri mübeyyin hazırlanan lâyiha ile buna bağlı cedveli yeniden tanzim ve takdim eylemiştir.

Filhakika bulunduğumuz şeraite göre bir ihtiyaç ve zaruretin icabı olarak kabul edilen ve bu suretle Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanunun 13 ve Devlet müesseseleri hakkındaki 3659 sayılı kanunun 9 ncu maddelerinde yer alan ihtisas mevkilerinden birincisine teallûk edenlerin Büyük Meclisten geçen kadrolarda işaret edilmesi ve ikincisine gelince; bunun da kadroları Büyük Meclisten geçmemek itibarile Yüksek murakabe heyetinin de mütaleası alındıktan sonra İcra Vekilleri Heyetinin kararına tâbi tutulması esası kabul edilmiş ve ancak birinci kanuna bağlı ücretli cedvellerin Meclisce kabulüne kadar bu mevkilerin dahi İcra Vekilleri Heyetince tesbiti şekli tekarrür etmişti.

Encümenimizce tedkik edilen yukarıda yazılı lâyihaya bağlı cedvelde umumî muvazeneye dahil ücretli memuriyetlere aid ihtisas mevkilerinin 900 küsur adede baliğ olduğu görüldü. Memleketin giriştiği geniş mikyastaki kalkınma siyaseti icabı ve henüz ücretli kadroların maaşlı kadrolar gibi intibak ve intizam kesbetmemiş olması neticesi olarak Devlet hizmetleri haricinde çalışmış ve yetişmiş elemanların peyderpey ücretli kadrolara alınmış olması sebebi gözönünde bulundurulduğu takdirde bu mikdar istiksar edilmiyebilir.

Ancak ücretli kadrolar arasından bu kadar geniş ihtisas kadrosunun devamlı olarak kabulü ve alelusul kabiliyet ve ehliyetlerine göre terfi ve terakkileri müddetle tesbit edilmiş olan memurların hukukunu ve vazife şevkini ihlâl edebileceği ve bu kanunların istihdaf ettiği teadül esaslarile telifi kabil olmayacağı nazarı itibare alınarak cedvel üzerinde dikkatle durulmuştur.

Bu maksadlar gözönünde tutularak yapılan tedkikat neticesinde; bu meselenin icra makanizmasını da sekteden mahfuz bulundurabilmek için bir taraftan devamlı olarak ihtisastan istifade imkânını verecek şekilde cedvel muhteviyatı 231 adedine indirilmiş ve diğer taraftan evvelce ihtisas mevkilerine getirilmiş ve fakat bu defa ihtisas cedvelinden çıkarılmış olan memurların mesaisinden istifadeye devam olunabilmesi için alâkalı vekâletlerin takdirine göre ücretlerinin mahfuziyetine imkân verilmek su-

retile tatbikatta hudusu melhuz müşkülâtı bertaraf edecek bir hal şekli düşünülmüştür.

Ayni zamanda mesai ve faaliyetleri nisbetinde ve ancak kanunların umumî hükümlerine göre zamanla terfi ve terakki haklarına mazhar olabilen ve ihtisas mevkilerine getirilmesi menedilen dahildeki diğer memurların maddeten ve manen vazife bağlılıklarına halel gelmemek endişesile kabul edilen ihtisas mevkilerine getirilebilecekler hakkında 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine bazı takyidat daha ilâvesi zarureti hissedilmiştir ve bu hükmün müesseselerdeki ihtisas mevkilerine de teşmili lüzumlu görülmüştür.

Bundan başka 3656 sayılı kanunun neşri tarihinde intibaka tâbi tutulmadığı anlaşılan istisnaî mevkilerdeki maaşlı memurların intibaklarının sureti icrası da tavzih edilmek maksadile kanuna bir madde eklenmiştir.

Gerek Devlet kadrolarındaki ihtisas mevkilerine hariçten getirilmesine zaruret görülecek memurların intihabında ve gerek müessese-lere aid 3659 numaralı kanuna göre müessese ihtisas mevkilerinin tesbitinde ve bu mevkilere geçirilecek memurların tayininde Hükûmet ve şuabatınca azamî itina ve hassasiyet gösterilmesini ve bu suretle teadül kanunlarındaki istisnaların en zarurî ahval ve esbaba hasredilmesini Hükûmetten temenniyi Encümenimiz vazife telâkki eder.

Yukarıda arzedilen esasları ihtiva etmek üzere hazırlanan lâyiha Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Bütçe En. Rs.	Rs. V.	Bu M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Trabzon
B. Denker		*Sırrı Day*
Kâ.		
İstanbul	Bolu	Bursa
F. Öymen	*Dr. Z. Ülgen*	*A. N. Ayas*
Erzincan	Gümüşane	İsparta
İ. Artun	*D. Sakarya*	*R. Ünlü*
Kayseri	Kocaeli	Kütahya
S. Serim	*S. Yargı*	*A. Tiritoğlu*
Mardin	Muğla	Ordu
R. Erten	*H. Kitabcı*	*H. Yalman*
Seyhan		Yozgad
Naci Eldeniz		*Sırrı İçöz*

A - Bu kanunun ikinci maddesile ihtisas mevkilerinde terfi esası iki sene olarak kabul edilmektedir. Halbuki kanunun esas terfi prensibi tahsil derecesine göre üç ve dört senedir. Bu madde tahsil derecesi dahi gözetmeksizin müddetin asgarî hadde tenzili muvafık olmadığı reyindeyim.

B - Muvakkat birinci madde ile; merbut cedvelde ihtisas mevkii haricinde kalan ve fakat evvelce ihtisas mevkii telâkkisi ile kendilerine ücret verilen kimselere bu cedvele muhalif olarak şahsî hak kabul edilerek kanunen alamayacakları ücretlerin verilmesinde devam edilmesi de gayrikanunî olduğu reyindeyim.

Kayseri
S. Hayri Ürgüblü

Muvakkat encümen mazbatası

T. B. M. M.
Muvakkat encümen
Esas No. 1/258
Karar No. 2

25 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna ek olub Devlet vazifelerinde müstahdem ücretli memurlara mütedair 3888 numaralı kanundan ayri bir kanun mevzuu teşkil etmesi derpiş edilmiş bulunan ücretli ihtisas mevkilerine müteallik kanun lâyihası, Encümenimizce vekillerin ve kısmen de Başvekilin huzurile incelendi.

Malûmdur ki mezkûr 3656 numaralı kanunun 13 ncü maddesinde vazıı kanun, ihtisas mevkiini hususî bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösterib Devlet teşkilât kadrolarında mezkûr vazifeye girebilecek eleman bulunmıyarak hariçten getirilen memurlara mahsus makam şeklinde ifade etmiştir.

Maaşlı memuriyetlere aid mutahassıslar için mezkûr kanuna bir kıta cedvel ilâve edilerek bu iş, kanunla halledilmiştir. Ancak, ücretli memurlara aid işbu makamlar işinin, 3888 numaralı kanunda dahi intaç edilemiyerek üçüncü bir kanuna terki zarurî görülmüştür. Bu kanun çıkıncıya kadar işbu ücretli mutahassısların İcra Vekilleri Heyetince verilecek kararla istihdamlarına 3888 numaralı kanun müsaade etmiş bulunmakta idi. Bundan dolayı bu kanun çıkıncıya kadar, ücretleri Heyeti Vekilece tesbit edilen işbu ücretli mutahassısların istihdamlarına devam tabiidir.

Encümenimize havale buyurulan Bütçe encümeni lâyihai kanuniyesinde tasrih edildiği üzere Hükûmet Yüksek Meclise (941) ücretli ihtisas makamı teklif etmiştir. Bütçe encümeni, bunları, ikiye ayırmış ve bunlardan 231 adedini ücretli ihtisas makamı diye kabul etmiş ve geri kalan 710 adedini ihtisas makamı ile alâkadar görmiyerek ve yalnız bu makamı ihraz eden işbu 710 zate munhasır kalmak ve halen bulundukları ihtisas makamlarına mahsus ücretleri almak şartile devamı memuriyetlerine müsaade eder bir tesviye tarzı bulmuştur. Bu şeklin ikinci şıkkında kalan memurlardan inhilâl edecek vazifelere girenler hakkında bu hükmün tatbik edilmiyeceği de tasrih edilmiştir.

Encümenimizin, bu hususa dair icra eylediği tedkikler, aşağıdaki üç nokta üzerinde temerküz etmiş bulunmaktadır.

Şöyle ki :

1 - Evvelemirde, ihtisas mevkii diye ayrılmış 231 makam hakkında vekillerin huzurile icra kılınan tedkikatta, işbu makama getirilecek zevatın 3656 numaralı kanunun 13 ncü maddesi hükümlerine göre Devlet teşkilât kadrolarında bulunmaması ve ayni zamanda bu makamın hususî bir meslek ve ihtisas bilgisine arzı ihtiyaç etmesi lâzimeden görülmüştür. Tedkik neticesinde 17 makam hariçte bırakılarak mutahassıs makamı 214 e tenzil edilmiştir.

Bunlardan biri Sıhhiye vekâletinde uyuşturucu maddelerde ve Cemiyeti akvam sıhhî işleri mutahassısı olub bunun bu vaziyetten çıkarılabileceği anlaşılmıştır. Diğer 16 sı Maliye vekâletine aiddir. Bunlar hakkında vaziyet şöyle mütalea edilmiştir.

Avukatlık kanununa tevfikan avukatlık veya dava vekâleti ruhsatnamesi istihsal etmiş olanların ücretli veya maaşlı muhakemat müdürlüklerile avukatlık kadrolarında istihdamları şekli hakkında dahi 3656 sayılı kanunun altıncı maddesindeki istisnaî hükümlerin tatbik edileceği 3888 numaralı kanunun dördüncü maddesile kabul edilmiş ve müşavir avukatlık kadrolarında istihdam olunacaklar dahi bir taraftan müşavirlik ve diğer taraftan avukatlık sıfatlarile gerek 3656 numaralı kanunun 6 ncı ve gerek 3888 numaralı kanunun dördüncü maddelerindeki istisnaî hükümlere tâbi ve bilûmum müşavir avukat ve avukatlar hakkında mezkûr maddeler hükümlerinin tatbiki tabiî bulunmuş olduğundan Hükûmetin teklifindeki müşavir avukatlık kadrolarının ve varidat umum müdürlüğüne bağlı idarî davalar ve kararlar müşavirliği kadrosunda avukat sıfatını haiz birinin istihdamı halinde bunun da ayni maddelere tâbi olacağı şüphesiz bulunduğundan mezkûr müşavirlik kadrosunun bu

sebeble ihtisas cedvellerinden çıkarılması Maliye vekâletinin de muvafakatile takarrür etmiştir.

Mezkûr 214 makamdan bir kısmı, her vakit mutahassıs mevkiinde kalacak olub bunların Devlet teşkilâtı haricinden tedarikine zaruret bulunacak ve diğer bir kısmının ise, ileri de Devlet teşkilâtı için de ve kademelerden yetişeceklerle mutahassıs vaziyetinden çıkarılabilecek bir mahiyet arzetmekte oldukları görülmüştür.

Encümenimizce, ihtisas mevkileri bünyelerinin aid oldukları vekâletlerce yeniden incelenerek bunların maaşlı kadrolara alınmasının tedkikı münasib olacağı kanaatini ifadeyi lâzımlı bulmuştur.

Ticaret vekâletinin İç ticaret umum müdürlüğü ihtisas cedvelinde ikinci dereceden aktüer kelimesinin yanı başına, bunu tavzihan (Sigorta hesablarının mutahasısı) kaydinin ilâvesine ve bu isimde sigorta işlerinde mutahassıs ve adeta sigorta mühendisi gibi bir vazife mukabili olmasına ve bu kelimenin de sigortacılık aleminde tanınmış bir ıstılah olub esas teşkilât kanunumuzda yer almış bulunmasına göre muhafazası kabul edilmiştir.

2 - Encümenimiz, ihtisas ve ihtiyaç cedvelleri haricinde bıraktığı zatların derhal ana kanun hükümlerine tevfikan intibakları yoluna gidilmesini muvafık bulmuş, ancak Nafia, Sıhhat, İktısad ve Ticaret vekilleri tarafından serdedilen mütalealara binaen Devlet servislerinin âcil ihtiyaçları bakımından bu 710 makam, yalnız (41) inin şahıslarına munhasır olmak ve halefleri mutahassıs makam vaziyetinden müstefid olmamak şartile, mutahasıslara mahsus bir muvakkat ihtiyaç cedveline alınmalarını ekseriyetle kabul etmiştir.

Bu suretle 710 yerine encümenimiz yalnız (41) zata bu vaziyeti vermek zaruretinde kalmıştır ki, bu zevat, Bütçe encümeninin kabul ettiği esaslar dairesinde tedkike tâbi tutlacak ve muayyen müddetler geçmedikçe bir gûna terfia tâbi olmayacaklardır.

Bu 41 zat, 2 numaralı ve ihtiyaç namı taşıyan bir cedvelle kanun lâyihasına raptedilmiştir. Bu 41 makamdan 19 u ticaret ataşesidir. Bunlar hakkında Ticaret vekâletince maaşlı kadroya geçirilmeleri için Yüksek Meclise bir lâyiha sunulmuş ise de henüz mesele bu şekilde halledilmemiş bulunduğundan bunların şahıslarına mahsus mutahassıs olarak kabulü münasib görülmüştür. Meclisçe, bu babda maaşlı kadro kabul edilirse bu 19 zatin da muvakkat ihtiyaç cedvelinden çıkacakları tabiidir.

İhtiyaç cedveline dahil olanların (8) i Sıhhat vekâletine aiddir. Bunların, ihtiyaca binaen kabulü muvafık görülmüştür.

Dördü de İktısad vekâleti kadrosunda çalışacaktır ki, bunlardan biri müşavir olarak vekâlet merkezinde, diğer üçü de, mıntakalarda çalışacaklarından bu vazifelerin halen başka suretle temini mümkün olmadığı görülmekle tasvib olunmuştur.

Geri kalan on makamdan Nafia vekâletine aid ve istihdamları zarurî görülenlerdir.

710 makamdan mütebaki kalan 686 makama gelince:

3656 numaralı kanunun muvakkat ikinci maddesinin (G) fıkrası ahkâmının bunlar haklarında tatbikı zarurî görülmüş olub, ancak tatbik işinin bu kanun lâyihasının meriyet mevkiine girdiği tarihi takib eden ay başından itibar edilmesi kabul edilmiştir.

Bütçe encümeni lâyihasının ikinci maddesinde, 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre takdir edilecek maaş veya ücret mikdarının tesbitine esas ittihaz edilen, ihtisas teminine yarayan işlerde geçen her iki seneyi, mutlak olarak kabul edilmiştir.

Encümenimizin vardığı kanaate göre, bu vaziyet eski Barem kanununun hükümlerine münafi olduğundan işbu hükümle hemahenk olmak üzere bu müddetin yüksek tahsilliler için (2) ve diğerleri için de (3) sene olarak kabulü tekarrür etmiştir.

Bütçe encümeni lâyihasının ikinci maddesinde, bu lâyihada (3) numara ile gösterilmiş olub, 3656 sayılı kanunun neşri tarihinde mezkûr kanunun 6 ve 13 ncü maddelerinde yazılı maaşlı memuriyetlerde müstahdem olanların maaş ve ücretleri (Devlet) kelimesinden sonra (belediye ve hususî muhasebe) kaydi yeniden vazedilmiştir.

Diğer maddeler aynen fakat numaraları değiştirilerek ipka edilmiş olduğu arzolunur.

Muvakkat E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Bingöl	Tokad
Dr. İ. Tali Öngören	*Feridun Fikri*	*H. A. Aytuna*

Amasya		Ankara
N. Aktın		*Ekrem Ergun*
Bilecik	Çanakkale	Çoruh
M. Sumer	*Avni Yukaruç*	*A. R. Erem*
Çorum	Diyarbakır	Eskişehir
S. Köstekçioğlu	*Zeki M. Alsan*	*İzzet Arukan*
Konya	Konya	Konya
Dr. O. Ş. Uludağ	*K. Okay*	*Vehbi Bilgin*
Malatya	Maraş	Seyhan
M. N. Zabcı	*Dr. K. Bayizit*	*Sinan Tekelioğlu*
Siird		Siird
A. R. Esen		*N. Bekmen*
Tokad	Trabzon	Urfa
N. Poroy	*F. A. Barutçu*	*Gl. Ahmed Yazgan*
Urfa	Yozgad	
Ş. Uluğ	*Ekrem Pekel*	

1 - İki numaralı ihtiyaç cedveline lüzum olmadığı,

2 - İkinci madde hükmünün bu kerre ihtisas mevkiinde bırakılan 214 zat hakkında tatbikı ve bunlardan bir yer inhilâl edib oraya tayin edilecek yeni bir mutahassıs için diğer memurlara tatbik edildiği gibi yeni barem kanunu hükmü veçhile yüksek tahsil sahibleri için üç ve daha az tahsil sahibleri için dört sene hesab edilmesi reyindeyim. Balıkesir

S. Uzay

1 - İkinci maddedeki terfi müddetlerinin 3656 sayılı kanunun neşri tarihine kadar olan zamanlar için yüksek tahsillerde iki ve yüksek tahsili olmayanlarda üç yıl olarak hesab olunması doğru olursa da 3656 sayılı kanunun neşrinden sonraki zamanlar için bu kanun hükümlerine sadık kalınarak bu müddetin yüksek tahsillilerde üç ve diğerlerinde dört sene yapılması daha yerinde olur.

2 - Üçüncü muvakkat maddenin lüzumuna kani değilim. Tokad

Galib Pekel

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek kanun lâyihası

MADDE 1 — 3888 sayılı kanuna bağlı 1 numaralı cedvelde tesbit edilmiş olan ücretli memuriyetlere aid ihtisas mevkileri bu kanuna bağlı cedvelde gösterilmiştir.

MADDE 2 — Alelûmum maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerine 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre tayin edileceklere verilecek maaş veya ücret, tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarıyan işlerde geçen hizmet müddetlerinin her iki senesi için bir derece ilâve edilmek suretile, tesbit edilecek derece maaş veya ücretini geçemez.

Mecburî hizmete tâbi olanlar bu taahhüdlerini ifa etmedikçe bu madde hükmünden istifade edemezler.

Bu madde hükmü 3659 sayılı kanun mucibince tesbit edilen ihtisas mevkilerine tayin edileceklere de şamildir.

MUVAKKAT MADDE 1 — 3656 sayılı kanunun muvakkat üçüncü maddesi hükmüne tevfikan ihtisas mevkii olarak tayin edilib de kanunlarına bağlı ihtisas cedvellerinde gösterilmiyen ücretli memuriyetlerde bu kanunun neşri tarihinde müstahdem bulunanların ücretleri 1940 haziranından itibaren 3656 ve buna ek 3888 sayılı kanun hükümlerine göre verilir.

Bu suretle tesbit edilecek ücret mikdarı evvelce almakta oldukları ücretten noksan olanlardan icab edenlere aradaki farkı geçmiyen birer mikdar, bulundukları memuriyetlere munhasır kalmak ve terfilerinde mahsubu yapılmak üzere alâkalı vekiller tarafından lüzum ve zaruret görüldüğü müddetçe, ücret tertiblerindeki tasarrufattan verilebilir.

Ancak bu suretle verilecek ücret yekûnu, bulundukları kadro ücret mikdarını geçemez.

Bu fark verildiği müddetçe muvakkat tazminat verilmez.

Bütçe encümenince tesbit edilen askerî kadrolardaki ihtisas mevkileri hakkında da 1 hazi-

MUVAKKAT ENCÜMENİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 ve 3888 sayılı kanunlara ek kanun lâyihası

MADDE 1 — 3888 sayılı kanuna bağlı (1) numaralı cedvelde tesbit edilmiş olan ücretli memuriyetlere aid (214) adet ihtisas mevkii bu kanuna bağlı (1) numaralı cedvelde gösterilmiştir.

MADDE 2 — Alelûmum maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerine 3656 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre tayin edileceklere verilecek maaş veya ücret tahsil vaziyetlerine göre girebilecekleri dereceye bu memuriyetler için ihtisas teminine yarayan işlerde geçen hizmet müddetlerinin yüksek tahsili olanların her iki senesi ve yüksek tahsili olmıyanların da her üç senesi için bir derece ilâve edilmek suretile tesbit edilerek derece maaş veya ücretini geçemez.

Mecburî hizmete tâbi olanlar bu taahhüdlerini ifa etmedikçe bu madde hükmünden istifade edemezler.

Bu madde hükmü 3659 sayılı kanun mucibince tesbit edilen ihtisas mevkilerine tayin edileceklere de şamildir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağlı (2) numaralı muvakkat ihtiyaç cedvelinde yazılı ücretli memuriyetlerde bu kanunun neşri tarihinde müstahdem bulunanların ücretleri 1940 haziran tarihine kadar şimdi almakta bulundukları mikdarda tediye edilerek tarihi mezkûrdan itibaren 3656 ve 3888 sayılı kanun hükümlerine göre verilir.

Bu suretle tesbit edilecek ücret mikdarı evvelce almakta oldukları ücretten noksan olanlardan icab edenlere aradaki farkı geçmiyen birer mikdar, bulundukları memuriyetlere munhasır kalmak ve terfilerde mahsubu yapılmak üzere alâkalı vekiller tarafından lüzum ve zaruret görüldüğü müddetçe ücret tertiblerindeki tasarrufattan verilebilir.

Ancak bu suretle verilecek ücret yekûnu, bulundukları kadro ücret mikdarını geçemez.

Bu fark verildiği müddetçe muvakkat tazminat verilemez.

Bütçe encümenince tesbit edilen askerî kadrolardaki ihtisas mevkileri hakkında 1 haziran

ran 1940 tarihinden itibaren bu madde hükmü tatbik olunur.

MUVAKKAT MADDE 2 — 3656 sayılı kanunun neşri tarihinde mezkûr kanunun altı ve on üçüncü maddelerinde yazılı maaşlı memuriyetlerde müstahdem olanların maaşlı veya ücretli Devlet memuriyetlerinde geçen hizmet müddetleri yekûnuna ve 3656 sayılı kanunun ikinci muvakkat maddesi hükmüne göre intibakları yapılır.

Şu kadar ki bu suretle iktisab edecekleri derece mezkûr tarihte bulundukları maaş derecesini geçemez.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

1940 tarihinden itibaren bu madde hükmü tatbik olunur.

MUVAKKAT MADDE 2 — İcra Vekilleri Heyetince ihtisas mevkilerinde gösterilmiş olubta bu kanuna bağlı 1 ve 2 numaralı cedvel haricinde kalanlar hakkında terfi kıdemlerine esas teşkil etmemek şartile bu kanunun neşri tarihini takib edecek ay başından itibaren 3656 numaralı kanunun muvakkat ikinci maddesinin (G) fıkrası hükmü tatbik olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — 3656 sayılı kanunun neşri tarihinden mezkûr kanunun altı ve on üçüncü maddelerinde yazılı maaşlı memuriyetlerde müstahdem olanların maaşlı veya ücretli Devlet veya hususî idare veya belediye memuriyetlerinde geçen hizmet müddetleri yekûnuna ve 3656 sayılı kanunun ikinci muvakkat maddesi hükmüne göre intibakları yapılır. Şukadarki bu suretle iktisab edecekleri derece mezkûr tarihte bulundukları maaş derecesini geçemez.

MADDE 3 — Bütçe encümeninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bütçe encümeninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe encümeninin teklifine bağlı cedvel

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Maliye vekâleti		
	Hukuk müşavirliği		
1	Mutahassıs müşavir	1	600
3	Müşavir avukat	2	400
4	» »	9	300
	Varidat umum müdürlüğü		
4	İdarî davalar ve kararlar müşaviri	1	300
	Nakid işleri umum müdürlüğü		
3	Bankalar murakıbı	1	400
4	» »	1	300
6	» »	1	210
	VİLÂYETLER		
	Hukuk müşavirliği		
3	Vilâyet muhakemat müdürü	2	400
4	» » »	1	300
4	Hazine avukatı	1	300
	Varidat umum müdürlüğü		
	Kazanç ve muamele vergileri hesab mutahassısları		
2	Müşavir mutahassıs	1	500
3	Başmutahassıs	1	400
4	Hesab mutahassısı	4	300
	Hariciye vekâleti		
4	Müşavir	1	300
	Sıhhat ve içtimaî muavenet V.		
	MERKEZ		
4	Zehirli ve boğucu gazler ve hava hücumundan korunma şubesi mutahassıs «**Seferberlik işleri müdürlüğünü de yapacak**»	1	300
4	Sıhhat işleri mühendisi	1	300
4	Sıhhat işleri mimarı	1	300
4	Uyuşturucu maddeler ve Cemiyeti akvam sıhhî işleri mutahassısı	1	300
7	Propoganda şubesi ressamı	1	170
	Merkez hıfzıssıhha müessesesi		
1	Birinci müdür [1]	1	600
1	İkinci »	1	600
2	Serum ve aşı şubesi müdürü (Mutahassıs) [1]	1	500
4	Serum şubesi mutahassısı	1	300
4	Aşı » »	1	300
4	Çiçek aşısı »	1	300
4	Kuduz » »	1	300
2	Biyoloji imalât ve tedkikat şubesi müdürü (Mutahassıs) [1]	1	500
4	Biyoloji imalât ve tedkikat şubesi mutahassıs	1	300
4	Sıhhî ahırlar ve immonoloji şubesi mutahassısı (Bakteriyoloğ veteriner)	1	300
	Mücadeleler		
4	Seyyar frengi tarama heyeti mutahassıs tabib	1	300
4	Frengi mücadele baştabibi	6	300
2	Trahum mücadele reisi	1	500
4	Baştabib (Mutahassıs)	3	300
4	Umum sıtma mücadelesi su mühendisi	2	300
7	Umum sıtma mücadelesi baş fen memuru	1	170
	Adliye vekâleti		
	Adlî tıb işleri		
5	Müşahedehane doktoru [2]	1	260

[1] *Ecnebi müstahdem bulunduğu müddetçe bu kadrolar vekâletçe mevkuf tutulacaktır.*

[2] *Müşahedehane müdürlüğünü de yapar.*

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
6	Bakteriyolog	1	210
6	Kimyager	2	210

Maarif vekâleti

Güzel sanatlar akademisi

4	Muallim	2	300
6	»	1	210
7	»	3	170

Cümhur Başkanlığı filârmonik orkestrası

8	Salon ve caz orkestrası üyeleri (Ecnebi olabilir)	8	140

Neşriyat müdürlüğü

8	Ressam	1	140

Maarif matbaası

4	Müdür	1	300

Üniversite tedris heyeti

4	Profesör	2	300

Ankara konservatuvarı

6	Muallim	1	210

Nafia vekâleti

MEKEZ

Yapı ve imar işleri reisliği proje bürosu

3	Şef yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	400
4	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	4	300
5	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	260
7	Başressam	1	170
8	Ressam	2	140

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret

Şehircilik fen heyeti

3	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	400
4	» » » »	2	300
8	Ressam	1	140

Tesisat bürosu

3	Şef yüksek mühendis	1	400
4	Elektrik mühendisi	1	300
3	Kalorifer mütahassısı	1	400
4	» »	2	300
7	Elektrik teknisiyeni	1	170
8	Tesisat ressamı	1	140

Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği

2	Başmühendis	1	500
3	»	1	400
3	Fen heyeti mühendisi	2	400
4	» » »	1	300
4	Mühendis	1	300
9	Ressam	1	120
10	»	1	100

Nafıa şirket ve müesseseler reisliği

3	Elektrik mühendisi	1	400
4	» »	2	300
5	» »	1	260

Şose ve köprüler reisliği

4	Merkez fen heyeti yüksek mühendisi	2	300
9	Merkez fen heyeti ressamı	1	120

TAŞRA

Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği

3	Şube mühendisi	3	400
4	Kısım »	3	300
4	Mühendis	1	300
8	İstimlâk fen memuru	2	140
10	» » »	1	100
9	Ressam	1	120
10	»	1	100

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Şose ve köprüler reisliği		
4	Yüksek mühendis veya mühendis	3	300
5	» » » »	1	260
	Konya ovası sulama idaresi		
4	Müdür	1	300
	Fen heyeti		
4	Su mutahassısı (Yüksek mühendis)	1	300
8	Fen memuru	1	140
	İktısad vekâleti		
	MERKEZ		
1	Vekâlet müşaviri	1	600
	Sanayi umum müdürlüğü		
3	Sanayi müfettişi	2	400
4	» »	4	300
6	» »	3	210
7	» »	3	170
6	Ressam	1	210
7	Muallim	2	170
	Maadin umum müdürlüğü		
2	Başmühendis	1	500
3	Mühendis	1	400
4	»	4	300
	Sanayi tedkik heyeti		
2	Aza mühendis	1	500
3	» »	4	400
4	» »	3	300
3	Aza mutahassıs muhasib	2	400
4	» » »	1	300
8	Ressam	1	140
	Diğer merkez ücretleri		
8	Ressam	1	140
	VİLÂYETLER		
	Zonguldak mıntakası İktısad müdürlüğü		
2	Maden başmühendisi	1	500
4	Maden mühendisi	4	300
6	» »	2	210
8	Ressam	1	140
4	Lâboratuar şefi	1	300
7	Kimyager	1	170
	Mıntaka iktısad müdürlükleri		
4	Mühendis	2	300
6	»	4	210
	Münakalât vekâleti		
	Merkez fen heyeti		
3	Fen şubesi müdürü	1	400
4	Mutahassıs aza (Makine)	1	300
4	» » (Güverte)	1	300
4	» » (Elektrik ve motör)	1	300
4	Mutahassıs aza (Makine)	1	300
	Liman hizmetleri dairesi reisliği		
6	Balık mutahassısı	1	210
	Tarife ve ticaret dairesi reisliği		
3	Tarife mutahassısı	2	400
	İstanbul gemi muayene, mesaha ve tasnif fen heyeti		
3	Reis	1	400
4	Aza (Makine)	1	300
4	» (İnşaiye)	1	300
4	» (Elektrik ve motör)	1	300
7	Muayene memuru (Makine)	1	170
7	» » (İnşaiye)	1	170
7	» » (Güverte)	1	170
6	» » (Elektrik ve motör)	1	210
7	» » (Telsizci)	1	170
7	» » (Kazancı)	2	170
	Ticaret vekâleti		
	İç ticaret umum müdürlüğü		
2	Aktüer	1	500
4	»	3	300

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
4	Ölçüler ve ayar müdürü	1	300
	Standardizasyon müdürlüğü		
3	Müdür	1	400
4	Müşavir	1	300
	Dış ticaret dairesi reisliği		
4	Müşavir	6	300
	Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü		
4	Müşavir	3	300
	Konjönktür ve neşriyat müdürlüğü		
3	Müdür	1	400
	Mıntaka ticaret müdürlüğü		
4	Başkontrolör ve başkontrolör muavini ve kontrolörler	2	300
4	Müşavir	2	300
	Ziraat vekâleti		
	Yerli mutahassıslar		
3	Mutahassıs	1	400
6	»	4	210
	Yüksek Ziraat enstitüsü		
7	Santral şefi	1	170
6	Suculuk enstitüsü mühendisi	1	210

Muvakkat encümenin değiştirişine bağlı cedveller

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Maliye vekâleti		
	Hukuk müşavirliği		
1	Mutahassıs müşavir	1	600
	Varidat umum müdürlüğü		
	Nakid işleri umum müdürlüğü		
3	Bankalar murakıbı	1	400
4	» »	1	300
6	» »	1	210
	VİLÂYETLER		
	Varidat umum müdürlüğü		
	Kazanç ve muamele vergileri hesab mutahassısları		
2	Müşavir mutahassıs	1	500
3	Baş »	1	400
4	Hesab mutahassısı	4	300
	Hariciye vekâleti		
4	Müşavir	1	300
	Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti		
	MERKEZ		
4	Zehirli ve boğucu gazler ve hava hücumundan korunma şubesi mutahassısı «Seferberlik işleri müdürlüğünü de yapacak»	1	300
4	Sıhhat işleri mühendisi	1	300
4	» » mimarı	1	300
7	Propaganda şubesi ressamı	1	170
	Merkez hıfzıssıhha müessesesi		
1	Birinci müdür [1] (Mutahassıs)	1	600
1	İkinci müdür	1	600
2	Serum ve aşı şubesi müdürü (Mutahassıs) [1]	1	500
4	Serum şubesi mutahassısı	1	300
4	Aşı şubesi mutahassısı	1	300
4	Çiçek aşısı mutahassısı	1	300
4	Kuduz aşısı mutahassısı	1	300
2	Biyoloji imalât ve tedkikat şubesi müdürü (mutahassıs) [1]	1	500
4	Biyoloji imalât ve tedkikat şubesi mutahassısı	1	300
4	Sıhhî ahırlar ve immonoloji şubesi mutahassısı (bakteriyoloğ veteriner)	1	300
	Mücadeleler		
4	Seyyar firengi tarama heyeti mutahassıs tabib	1	300
4	Firengi mücadele baştabibi	6	300
2	Trahom mücadele reisi	1	500
4	Baştabib (mutahassıs)	3	300
4	Umum sıtma mücadelesi su mühendisi	2	300
7	Umum sıtma mücadelesi baş fen memuru	1	170
	Adliye vekâleti		
	Adlî tıb işleri		
5	Müşahedehane doktoru [2]	1	260
6	Bakteriyoloğ	1	210
6	Kimyager	2	210
	Maarif vekâleti		
	Güzel sanatlar akademisi		
4	Muallim	2	300
6	»	1	210
7	»	3	170

[1] *Ecnebi müstahdem bulunduğu müddetçe bu kadrolar, vekâletçe mevkuf tutulacaktır.*

[2] *Müşahedehane müdürlüğünü de yapar.*

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Cümhur Başkanlığı filârmonik orkestrası		
8	Salon ve caz orkestrası üyeleri (Ecnebi olabilirler)	8	140
	Neşriyat müdürlüğü		
8	Ressam	1	140
	Maarif matbaası		
4	Müdür (Mutahassıs)	1	300
	Üniversite tedris heyeti		
4	Profesör	2	300
	Ankara konservatuvarı		
6	Muallim	1	210
	Nafia vekâleti		
	MERKEZ		
	Yapı ve imar işleri reisliği proje bürosu		
3	Şef yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	400
4	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	4	300
5	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	260
7	Başressam	1	170
8	Ressam	2	140
	Şehircilik fen heyeti		
3	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	1	400
4	Yüksek mühendis veya yüksek mimar	2	300
8	Ressam	1	140
	Tesisat bürosu		
3	Şef yüksek mühendis	1	400
4	Elektrik mühendisi	1	300
3	Kalorifer mutahassısı	1	400
4	» »	2	300
7	Elektrik teknisyeni	1	170
8	Tesisat ressamı	1	140
	Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği		
2	Başmühendis	1	500
3	»	1	400
3	Fen heyeti mühendisi	2	400
4	» » »	1	300
4	Mühendis	1	300
9	Ressam	1	120
10	»	1	100
	Nafia şirket ve müesseseler reisliği		
3	Elektrik mühendisi	1	400
4	» »	2	300
5	» »	1	260
	Şose ve köprüler reisliği		
4	Merkez fen heyeti yüksek mühendisi	2	300
9	Merkez fen heyeti ressamı	1	120
	TAŞRA		
	Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği		
3	Şube mühendisi	3	400
4	Kısım mühendisi	3	300
4	Mühendis	1	300
8	İstimlâk fen memuru	2	140
10	İstimlâk fen memuru	1	100
9	Ressam	1	120
10	»	1	100
	Şose ve köprüler reisliği		
4	Yüksek mühendis veya mühendis	3	300
5	Yüksek mühendis veya mühendis	1	260
	Konya ovası sulama idaresi		
4	Müdür	1	300
	Fen heyeti		
4	Su mutahassısı (yüksek mühendis)	1	300
8	Fen memuru	1	140

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	İktısad vekâleti		
	MERKEZ		
1	Vekâlet müşaviri	1	600
	Sanayi umum müdürlüğü		
3	Sanayi müfettişi	2	400
4	» »	4	300
6	» »	3	210
7	» »	3	170
6	Ressam	1	210
7	Muallim	2	170
	Maadın umum müdürlüğü		
2	Başmühendis	1	500
3	Mühendis	1	400
4	»	4	300
	Sanayi tedkik heyeti		
2	Aza mühendis	1	500
3	» »	4	400
4	» »	3	300
3	Aza mutahassıs muhasib	2	400
4	» » »	1	300
8	Ressam	1	140
	Diğer merkez ücretleri		
8	Ressam	1	140
	VİLÂYETLER		
	Zonguldak mıntakası iktısad müdürlüğü		
2	Maden başmühendisi	1	500
4	Maden mühendisi	4	300
6	» »	2	210
8	Ressam	1	140
4	Lâboratuar şefi	1	300
7	Kimyager	1	170
	Mıntaka iktısad müdürlükleri		
4	Mühendis	2	300
6	»	4	210

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Münakalât vekâleti		
	Merkez fen heyeti		
3	Fen şubesi müdürü	1	400
4	Mutahassıs aza (İnşaiye)	1	300
4	» » (Güverte)	1	300
4	» » (Elektrik ve motör)	1	300
4	» » (Makine)	1	300
	Liman hizmetleri dairesi reisliği		
6	Balık mutahassısı	1	210
	Tarife ve ticaret dairesi reisliği		
3	Tarife mutahassısı	2	400
	İstanbul gemi muayene, mesaha ve tasnif fen heyeti		
3	Reis	1	400
4	Aza (Makine)	1	300
4	» (İnşaiye)	1	300
4	» (Elektrik ve motör)	1	300
7	Muayene memuru (Makine)	1	170
7	» » (İnşaiye)	1	170
7	» » (Güverte)	1	170
6	» » (Elektrik ve motör)	1	210
7	» » (Telsizci)	1	170
7	» » (Kazancı)	2	170
	Ticaret vekâleti		
	İç ticaret umum müdürlüğü		
2	Aktüer (Sigorta mutahassısı)	1	500
4	»	3	300
4	Ölçüler ve ayar müdürü	1	300
	Standardizasyon müdürlüğü		
3	Müdür	1	400
4	Müşavir	1	300
	Dış ticaret dairesi reisliği		
4	Müşavir	6	300

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü		
4	Müşavir	3	300
	Konjönktür ve neşriyat müdürlüğü		
3	Müdür	1	400
	Mıntaka ticaret müdürlükleri		
4	Başkontrolör ve başkontrolör muavini ve kontrolörler	2	300
4	Müşavir	2	300
	Ziraat vekâleti		
	Yerli mutahassıslar		
3	Mutahassıs	1	400
6	»	4	210
	Yüksek ziraat enstitüsü		
7	Santral şefi	1	170
6	Suculuk enstitüsü mühendisi	1	210

MUVAKKAT İHTİYAÇ CEDVELİ

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti

MERKEZ

Hıfzıssıhha mektebi

6	Sıhhî mühendislik muallimi	1	210
4	Seyyar emrazı sariye mücadele tabibi	2	300
6	Seyyar emrazı sariye mücadele tabibi	1	210
	Mücadeleler		
3	Sıtma mücadele mıntakası reisi	1	400
4	İzmir deri ve tenasül hastalıkları muayene ve tedavi evi mutahassıs baştabibi	1	300
	Trahom mücadele teşkilâtı		
4	Baştabib (Mutahassıs)	1	300
6	Tabib »	1	210

Nafia vekâleti

MERKEZ

Demiryolları ve limanlar inşaat reisliği

6	Mühendis	1	210
8	Fen memuru	1	140
	Nafia şirket ve müesseseleri reisliği		
7	Tedkik şefi	1	170
7	Kontrol şefi	1	170

TAŞRA

Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği

6	Kısım mühendisi	1	210
8	Fen memuru	4	140
8	İstimlâk fen memuru	1	140

İktısad vekâleti

4	Müşavir	1	300
3	Mıntaka iktısad müdürü	1	400
6	» » »	2	210

Ticaret vekâleti

1	Ticaret ateşesi	5	600
2	» »	8	500
3	» » muavini	2	400
4	» » »	4	300

Büyük Millet Meclisi 1940 yılı birinci ve ikinci teşrin ayları hesabı hakkında Meclis hesablarının tedkiki encümeni mazbatası (5/37)

Meclis hesablarının tedkiki encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Meclis hesablarının
tedkiki encümeni *26 - XII - 1940*
Esas No. 5/37
Karar No. 7

Yüksek Reisliğe

Lira	K.	
304 076	90	1940 senesi birinci teşrin ibtidasında Ziraat bankasında kalan para
1 052 397	23	1 ve 2 nci teşrin aylarındaa alınan para
1 356 474	13	
974 447	90	1 ve 2 nci teşrin aylarındaki sarfiyat
382 026	23	1 birinci kânunda bankada kalan para.

Büyük Millet Meclisi muhasebesinin 1940 senesi birinci ve ikinci teşrin ayları sarfiyat evrakı göz den geçirilerek usulüne muvafık bulunduğu görüldüğü gibi zikredilen aylar zarfında muhasebece alınan para yukarıda gösterildiği üzere teşrinievvel ibtidasında Ziraat bankasında kalan paraya ilâve edilerek yekûnundan birinci ve ikinci teşrin aylarındaki sarfiyat çıkarıldıktan sonra 1940 senesi kânunuevvel ibtidasında Ziraat bankasında 382 026 lira 23 kuruş kaldığı anlaşılmış ve Ziraat bankasından gelen hesabı katî puslası da muhasebe kaydına muvafık görülmüştür. Heyeti mumiyeye arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Meclis hesablarının

Tedkiki E. Reisi	M. M.	Murakıb	Kâtib		
Ankara	Manisa	Çoruh	Rize	Malatya	Muş
R. Araz	*K. Orer*	*M. Kansu*	*Ali Zırh*	*Dr. H. Oytâç*	*H. Kılıcoğlu*
Sinob		Van			
H. Orucoğlu		*H. Ungan*			

S. Sayısı : 61

1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesi hakkındaki 3849 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/527)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar dairesi müdürlüğü
Sayı : 6/5452

10 - XII - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair olan 3849 sayılı kanuna ek olarak Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 - XII - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Dr. R. Saydam

Mucib sebebler lâyihası

Muhtelif Müdafaa hizmetleri için daha 40 000 000 lira munzam tahsisat verilmesine ve bazı daire bütçelerine de fevkalâde tahsisat konulmasına ve muamelâtı nakdiyenin tedvirinde kullanılmakta olan kısa vadeli bonolar haddinin yüz milyon liraya çıkarılmasına lüzum hâsıl olmuş ve ilişik kanun lâyihası bu maksadla tanzim kılınmıştır.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 41
Esas No. 1/527

28 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair olan 3849 sayılı kanuna ek olarak Maliye vekilliğince hazırlanıb Başvekâletin 10 - XII - 1940 tarih ve 6/5452 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Maliye vekili Fuad Ağralı, Millî Müdafaa vekili Saffet Arıkan, Dahiliye vekili Fayık Öztrak ve Maarif vekili Hasan Âli Yücel ile Devlet demiryolları umum müdür muavini, Orman koruma ve Gümrük muhafaza genel komutanlıklarından gönderilen memurlar hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Alınan umumî izahat üzerine cereyan eden müzakere sonunda Millî Müdafaa ihtiyaçlarının temini maksadile tanzim ve sevkedildiği anlaşılan lâyiha esas itibarile kabul edilmiş ve bu ihtiyaçlar dışında olarak mütalea edilen bazı hükümleri hakkında aşağıda arzedilen değişiklik-

ler vücude getirilmiştir:

Lâyihanın birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddeye bağlı cedvel mündericatı birer, birer tedkik edilerek Orman, Gümrük ve muhafaza ve Jandarma için istenilen tahsisat ile pasif korunma tahsisatının Millî Müdafaa ile şiddeti alâkaları izah edilmekle kabulleri karargir olmuş, ancak bunlardan Devlet demiryolları ve limanları İşletme umum müdürlüğüne yapılması teklif edilen yardımın, İngiltereden getirilecek lokomotif ve vagon bedellerinin ilk ödenecek taksitin bir kısmına karşılık teşkil ettiği ifade edilmekle şimdiye kadar yapıldığı gibi bu işin de Devlet demiryolları bütçesi içinde hal ve tedviri imkânları üzerinde durulmuş ve 3628 sayılı kanunun beşinci maddesinin verdiği salâhiyetin istimali ile elde edilecek paradan iki milyon lirasının bu cihete tahsis edildiğinin derdesti sevk bulunduğu Hükûmetçe ifade edilen mukavele akdine salâhiyeti mutazammın lâyihaya derci ile maksadın temini kabil olduğu anlaşılmıştır. Buna binaen iki milyon liralık tahsisat cedvelden çıkarıldığı gibi Maarif matbaasının Ankaraya nakli masrafları için konan 50 000 liranın da münakale suretile temini racih görülmüş ve ikinci maddenin tahsisat mikdarı buna göre tashih edilmiştir.

Üçüncü madde aynen kabul edilmiş, dördüncü maddeye yukarıda arzedilen sebeble ihtiyaç kalmadığından lâyihadan çıkarılmıştır.

Beş, altı ve yedinci maddeler 4, 5 ve 6 ncı maddeler olarak kabul edilmiştir.

Bu değişiklikleri ihtiva etmek üzere tanzim edilen lâyiha Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	*T. Coşkan*	*H. Kitabcı*
Kâtib		
İstanbul	Ağrı	Bursa
F. Öymen	*İhsan Tav*	*A. Nevzad Ayas*
Bursa	Bursa	Elâzığ
Fazlı Güleç	*Dr. Sadi Konuk*	*M. F. Altay*
Giresun	İsparta	İsparta
M. Akkaya	*M. Karaağaç*	*R. Ünlü*
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
S. H. Ürgüblü	*S. Serim*	*B. Denker*

Konya	Seyhan
A. Türel	*S. Çam*
Tunceli	Yozgad
M. Yenel	*A. Sungur*

HÜKÛMETİN TEKLİFİ	BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ
1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair olan 3849 sayılı kanuna ek kanun lâyihası	***1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair olan 3849 sayılı kanuna ek kanun lâyihası***
BİRİNCİ MADDE — 3849 sayılı kanuna bağlı cedvelin Millî Müdafaa vekâleti kara kısmı başlığı altındaki (Muhtelif müdafaa hizmetleri) faslına (40 000 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.	**MADDE 1 — Aynen kabul**
İKİNCİ MADDE — 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde ilişik cedvelde yazılı unvanlarla açılan hususî fasıllara (5 450 000) lira fevkalâde tahsisat konulmuştur.	**MADDE 2 — 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde ilişik cedvelde yazılı unvanlarla açılan hususî fasıllara (3 400 000) lira fevkalâde tahsisat konulmuştur.**
ÜÇÜNCÜ MADDE — İkinci madde mucibince Orman umum müdürlüğü bütçesine yar-	**MADDE 3 — Aynen kabul**

dım olarak verilecek (200 000) lira favkalâde tahsisat bir taraftan mezkûr Umum müdürlük 1940 varidat bütçesinde açılacak hususî bir fasla irad ve diğer taraftan İcra Vekilleri Heyetince tayin olunacak Orman koruma teşkilâtı hizmetlerine sarfedilmek üzere masraf bütçesinde açılacak hususî fasla tahsisat kaydolunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İkinci madde mucibince Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü bütçesine yardım olarak verilecek (2 000 000) lira bir taraftan mezkûr Umum müdürlük 1940 varidat bütçesinde açılacak hususî bir fasla irad ve diğer taraftan lokomotif ve vagon mubayaasına sarfedilmek üzere masraf bütçesinde açılacak hususî bir fasla tahsisat kaydolunur.

BEŞİNCİ MADDE — 3844 sayılı kanunun 3 ncü maddesine tevfikan çıkarılacak Hazine bonolarının azamî haddi yüz milyon lira olarak tesbit edilmiştir.

ALTINCI MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

9 - XII - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	*Fethi Okyar*	*S. Arıkan*
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Faylk Öztrak	*Ş. Saracoğlu*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	*A. F. Cebesoy*	*H. Çakır*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	*R. Karadeniz*	*Muhlis Erkmen*
Mü. V.	Ti. V.	
	M. Ökmen	

MADDE 4 — Beşinci madde aynen kabul

MADDE 5 — Altıncı madde aynen kabul

MADDE 6 — Yedinci madde aynen kabul

Hükûmetin teklifine bağlı

CEDVEL

	Lira
MALİYE VEKÂLETİ	
Orman umum müdürlüğü bütçesine yardım	200 000
Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü bütçesine yardım	2 000 000
İstanbul pasif korunma masrafları	1 500 000
(Sarf şeklinin tayini vé bu tertibden yardım yapılması İcra Vekilleri Heyetinin kararına bağlıdır).	
Yekûn	**3 700 000**
GÜMRÜK VE İNHİSARLAR VEKÂLETİ	
Gümrük muhafaza genel komutanlığı birlikleri masrafları	150 000
(Hizmetlere tevzii ve maddelere tefrikı İcra Vekilleri Heyetince yapılır).	
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	
Muhtelif jandarma hizmetleri	1 550 000
(Hizmetlere tevzii ve maddelere tefrikı İcra Vekilleri Heyetince yapılır).	
MAARİF VEKÂLETİ	
Maarif matbaasının Ankaraya nakli masrafları	50 000
YEKÛN	**5 450 000**

Bütçe encümeninin değiştirişine bağlı

CEDVEL

	Lira
MALİYE VEKÂLETİ	
Orman umum müdürlüğü bütçesine yardım	200 000
Pasif korunma masrafları	1 500 000
(Sarf şeklinin tayini ve bu tertibten yardım yapılması İcra Vekilleri Heyetinin kararına bağlıdır)	
	1 700 000
GÜMRÜK VE İNHİSARLAR VEKÂLETİ	
Gümrük muhafaza genel komutanlığı birlikleri masrafları	150 000
(Hizmetlere tevzii ve maddelere tefrikı İcra Vekilleri Heyetince yapılır).	
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	
Muhtelif jandarma hizmetleri	1 550 000
(Hizmetlere tevzii ve maddelere tefrikı İcra Vekilleri Heyetince yapılır).	
UMUMÎ YEKÛN	**3 400 000**